

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W I KWARTALE 2016 R.**

Warszawa, 22 kwietnia 2016 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Ludność	5
Rynek pracy	6
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	13
Ceny.....	17
Rolnictwo.....	26
Przemysł	31
Budownictwo	36
Budownictwo mieszkaniowe	40
Rynek wewnętrzny	42
Transport.....	45
Łączność	48
Usługi biznesowe.....	49
Bilans płatniczy.....	51
Handel zagraniczny	53
Pieniądz	60
Giełdowy rynek papierów wartościowych.....	63
Ruch graniczny z krajami spoza strefy Schengen	67
Sytuacja gospodarcza na świecie i w wybranych krajach	69
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	75
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	77

Wstęp

W I kwartale br. w podstawowych obszarach gospodarki przeważały tendencje wzrostowe. Produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się w skali roku, chociaż w wolniejszym tempie niż w ostatnim kwartale ub. roku. Produkcja budowlano-montażowa była niższa niż przed rokiem (kiedy obserwowano jej wzrost). Wzrosła sprzedaż detaliczna oraz sprzedaż usług w łączności, w tempie podobnym do notowanego w IV kwartale ub. roku. Wyższa niż przed rokiem była również sprzedaż usług w transporcie, podczas gdy w poprzednim kwartale odnotowano jej spadek. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych oraz ceny producentów w przemyśle i budownictwie nadal kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-marzec br. wzrosły w skali roku w nieco większym stopniu niż w ostatnim kwartale ub. roku. Przy niewielkim pogłębieniu spadku cen konsumpcyjnych, umocniła się dynamika siły nabywczej płac. Zwolniło tempo wzrostu nominalnych i realnych emerytur i rent w obu systemach.

Sytuacja na rynku pracy w I kwartale br. była lepsza niż przed rokiem. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku o 2,6%, tj. szybciej niż w kolejnych kwartałach ub. roku. W urzędach pracy zarejestrowano mniej bezrobotnych niż w okresie styczeń-marzec ub. roku; jednocześnie zmniejszyła się liczba osób skreślonych z ewidencji. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się do 10,0% w końcu marca br.

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w I kwartale br. był nieco głębszy niż w IV kwartale ub. roku i wyniósł 0,9%. Po raz pierwszy od wielu lat obniżyły się ceny w zakresie mieszkania. Utrzymał się spadek cen m.in. towarów i usług w zakresie transportu oraz odzieży i obuwia. Wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny żywności i napojów bezalkoholowych, rosnące od lutego br. Skala spadku cen producentów w przemyśle była nieco mniejsza niż w ostatnim kwartale ub. roku, a w budownictwie – nie uległa zmianie.

Produkcja sprzedana przemysłu w I kwartale br. była wyższa niż przed rokiem o 3,0%. Wzrost notowano w przetwórstwie przemysłowym oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji, przy spadku produkcji w dwóch pozostałych sekcjach. Zwiększyła się sprzedaż w większości głównych grupowań przemysłowych, najbardziej w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych oraz inwestycyjnych. Obserwowano spadek produkcji dóbr związanych z energią. W marcu br. produkcja sprzedana przemysłu była o 0,5% wyższa niż przed rokiem (po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym – o 0,8% większa). Produkcja budowlano-montażowa w I kwartale br. była o 13,3% niższa niż przed rokiem. Spadek obserwowano we wszystkich działach budownictwa. Najbardziej obniżyła się produkcja w budowie

obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie w I kwartale ub. roku notowano znaczny wzrost. W marcu br. produkcja budowlano-montażowa była niższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 15,8% (po wyrównaniu sezonowym – o 13,9%). Sprzedaż detaliczna była wyższa niż przed rokiem w I kwartale br. o 4,4%, a marcu br. – o 3,0%.

Według badań koniunktury gospodarczej, w kwietniu br. nastroje przedsiębiorców w przetwórstwie przemysłowym są pozytywne, podobne jak przed miesiącem. Poprawiły się oceny dotyczące bieżącego portfela zamówień oraz produkcji, przy nadal pozytywnych przewidywaniach w tych obszarach. Mniej pesymistyczne są wskazania dotyczące bieżącej sytuacji finansowej, a jej prognozy są nieznacznie korzystniejsze niż w marcu. Podmioty budowlane oceniają koniunkturę mniej negatywnie niż przed miesiącem. Wpływa na to głównie poprawa pesymistycznych ocen bieżącego portfela zamówień, produkcji i sytuacji finansowej oraz bardziej optymistyczne przewidywania w tych obszarach. W handlu detalicznym przedsiębiorcy oceniają koniunkturę pozytywnie, lepiej niż w marcu br. Korzystne, najlepsze od sierpnia 2008 r., są oceny sprzedaży; utrzymują się optymistyczne przewidywania w tym zakresie. Mniej pesymistycznie niż w ostatnich siedmiu miesiącach oceniana jest bieżąca sytuacja finansowa, a odpowiednie prognozy osiągnęły minimalnie pozytywne wartości. Wśród barier ograniczających prowadzenie działalności podmioty budowlane i przetwórstwa przemysłowego wskazują na większą niż przed rokiem uciążliwość niedoboru wykwalifikowanych pracowników, natomiast w handlu detalicznym – pracowników ogółem. Nastroje konsumentów w kwietniu br. są mniej negatywne niż w poprzednich miesiącach. Poprawiły się wskazania zarówno w zakresie bieżących, jak i przyszłych tendencji konsumpcji indywidualnej, w tym najbardziej – dotyczące oczekiwanej i obecnej sytuacji ekonomicznej kraju.

Na rynku rolnym w I kwartale br. przeciętne ceny większości podstawowych produktów rolnych były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrosły jedynie ceny żyta i ziemniaków oraz targowiskowe ceny pszenicy i żywca wołowego. Szacuje się, że uprawy ozime przezimowały gorzej niż w roku ubiegłym. Znacznie gorzej przezimował rzepak i rzepik oraz jęczmień, a nieco gorzej – pszenica i pszenżyto. Wstępne oceny wskazują, że żyto przezimowało bez strat.

W obrotach towarowych handlu zagranicznego (wyrażonych w złotych) w okresie styczeń–luty br. obserwowano nieco szybszy wzrost eksportu niż importu. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem, wyższym niż przed rokiem. Zwiększyły się obroty z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE), a obniżyły – z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. Wyższy niż przed rokiem był import z krajów rozwijających się, przy spadku eksportu do tych krajów. Wskaźnik terms of trade ogółem w styczniu br. ukształtował się na niekorzystnym poziomie i wyniósł 98,2 (wobec 109,0 przed rokiem).

Ludność

Według wstępnych szacunków, w końcu I kwartału br. ludność Polski liczyła 38426 tys. osób, tj. o prawie 34 tys. mniej niż przed rokiem oraz o ok. 11 tys. mniej niż w końcu 2015 r. Tempo ubytku rzeczywistego w okresie styczeń–marzec br. wyniosło -0,03% (przed rokiem -0,05%). W stosunku do I kwartału ub. roku odnotowano spadek liczby zgonów oraz wzrost liczby urodzeń. Szacuje się, że saldo migracji zagranicznych na pobyt stały pozostało ujemne.

Ze wstępnych danych wynika, że w okresie trzech miesięcy br. zarejestrowano ok. 97 tys. **urodzeń żywych**, tj. o ponad 7 tys. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Współczynnik urodzeń wyniósł 10,1‰ i wzrósł w skali roku o 0,8 pkt. Zmniejszyła się liczba **zgonów** (o 3 tys.) – zarejestrowano ich ok. 104 tys. Ogólny współczynnik zgonów kształtował się na poziomie 10,8‰ i był o 0,3 pkt niższy niż przed rokiem.

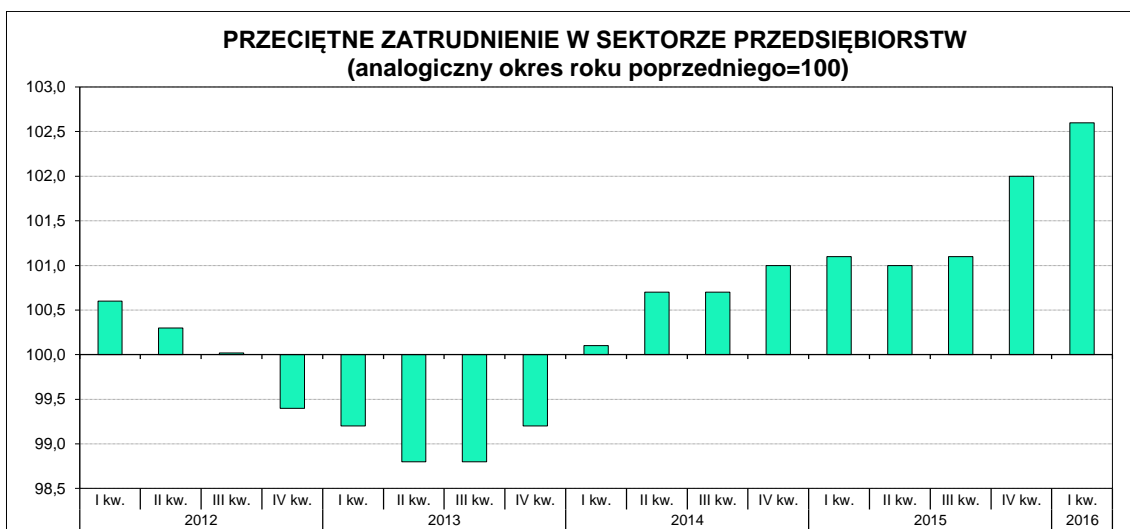
Przyrost naturalny (różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ogółem) pozostał ujemny i wyniósł -7 tys. Szacuje się, że w I kwartale br. przeciętnie na każde 10 tys. ludności ubyło 7 osób (w analogicznym okresie ub. roku 19 osób).

W I kwartale br. zmarło ok. 300 **niemowląt** (dzieci w wieku poniżej 1 roku życia), tj. nieznacznie mniej niż przed rokiem. Współczynnik zgonów niemowląt wyniósł 3,1‰ i był o 0,5 pkt niższy niż w analogicznym okresie ub. roku.

Według wstępnych szacunków, w okresie styczeń–marzec br. zawarto ok. 15 tys. **małżeństw** (o blisko 0,7 tys. więcej niż przed rokiem), z czego prawie 1/3 stanowiły małżeństwa wyznaniowe. Współczynnik małżeństw pozostał bez zmian na poziomie ok. 1,6‰. W stosunku do ok. 16 tys. małżeństw orzeczono **rozwód** (o blisko 2 tys. mniej niż przed rokiem), a współczynnik rozwodów obniżył się o 0,2 pkt do 1,7‰. W stosunku do ok. 0,4 tys. związków małżeńskich (o ok. 60 mniej niż przed rokiem) sąd orzekł **separację**.

Rynek pracy

W I kwartale br. tempo wzrostu przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku było szybsze niż w poprzednich okresach. W urzędach pracy w okresie styczeń-marzec br. zarejestrowało się mniej bezrobotnych niż przed rokiem i jednocześnie mniej bezrobotnych skreślono z ewidencji. W końcu marca br. liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia były niższe niż przed miesiącem i przed rokiem.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w okresie styczeń-marzec br. wyniosło 5717,0 tys. osób, tj. zwiększyło się o 2,6% w stosunku do obserwowanego przed rokiem (wobec wzrostu odpowiednio o 1,1% w analogicznym okresie ub. roku). Największy wzrost zatrudnienia notowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,3%) oraz informacji i komunikacji (o 9,9%). Zwiększyło się również zatrudnienie m.in. w przetwórstwie przemysłowym, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (w granicach 3,0% – 2,4%). Obniżyło się zatrudnienie w górnictwie i wydobywaniu (o 8,0%) oraz wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,7%), a także – w niewielkim stopniu – w obsłudze rynku nieruchomości (o 0,7%) oraz budownictwie (o 0,3%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

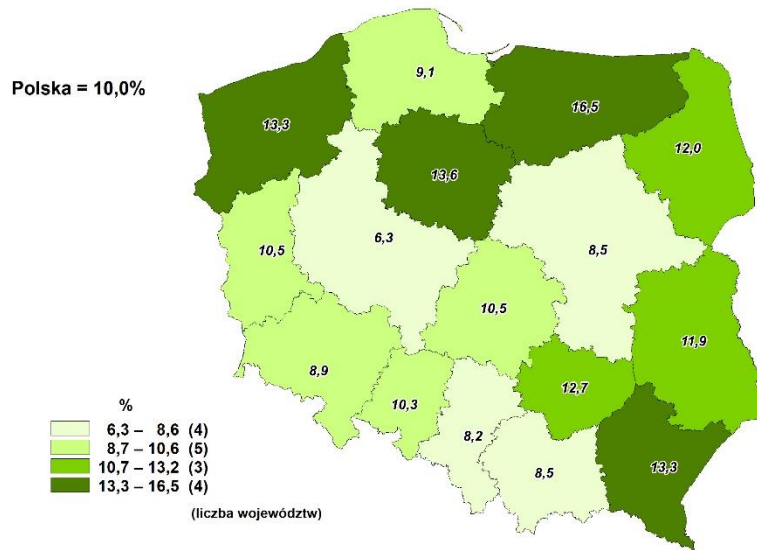
Wyszczególnienie	2016		2015		2016	
	w tys.	III		I-III		w tys.
		analogiczny okres roku poprzedniego=100				
Sektor przedsiębiorstw	5726,7	102,7	101,1	101,1	102,6	5717,0
w tym:						
Przemysł.....	2559,8	101,9	101,7	101,8	101,9	2554,2
górnictwo i wydobywanie.....	138,9	92,3	93,7	94,1	92,0	139,4
przetwórstwo przemysłowe	2182,5	103,0	102,9	102,9	103,0	2176,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	118,8	95,3	94,7	94,7	95,3	119,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	119,5	102,1	100,7	100,8	102,1	119,5
Budownictwo	379,0	99,2	94,0	93,9	99,7	381,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	1177,0	102,4	102,1	102,2	102,3	1175,6
Transport i gospodarka magazynowa.....	508,8	103,0	102,1	102,0	102,5	506,7
Zakwaterowanie i gastronomia	105,0	102,5	94,9	94,7	102,5	104,7
Informacja i komunikacja	204,7	110,1	103,4	103,4	109,9	203,9
Obsługa rynku nieruchomości.....	92,7	99,1	98,0	98,1	99,3	92,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	188,7	102,6	100,6	100,7	102,4	188,0
Administrowanie i działalność wspierająca.....	370,8	110,5	101,7	101,8	110,3	370,1

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

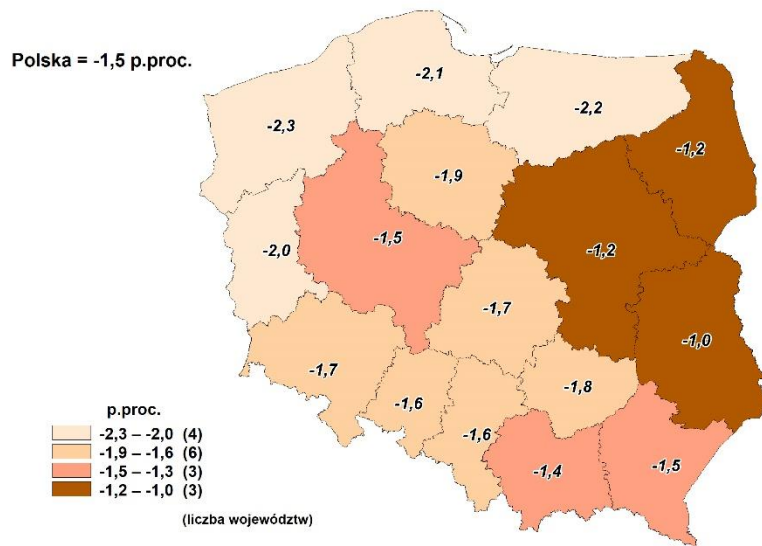
Spśród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z I kwartałem ub. roku obserwowano w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,3%), produkcją mebli (o 5,7%), produkcją wyrobów z metali (o 4,9%), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 3,9%), magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport (o 3,7%), produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 3,5%) oraz transportem lądowym i rurociągowym (o 3,4%). Największy spadek zatrudnienia zanotowano w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 12,8% wobec spadku o 7,8% w I kwartale ub. roku). Obniżyło się zatrudnienie również w produkcji odzieży (o 4,0%), budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 1,9%) oraz budowie budynków (o 1,0%).

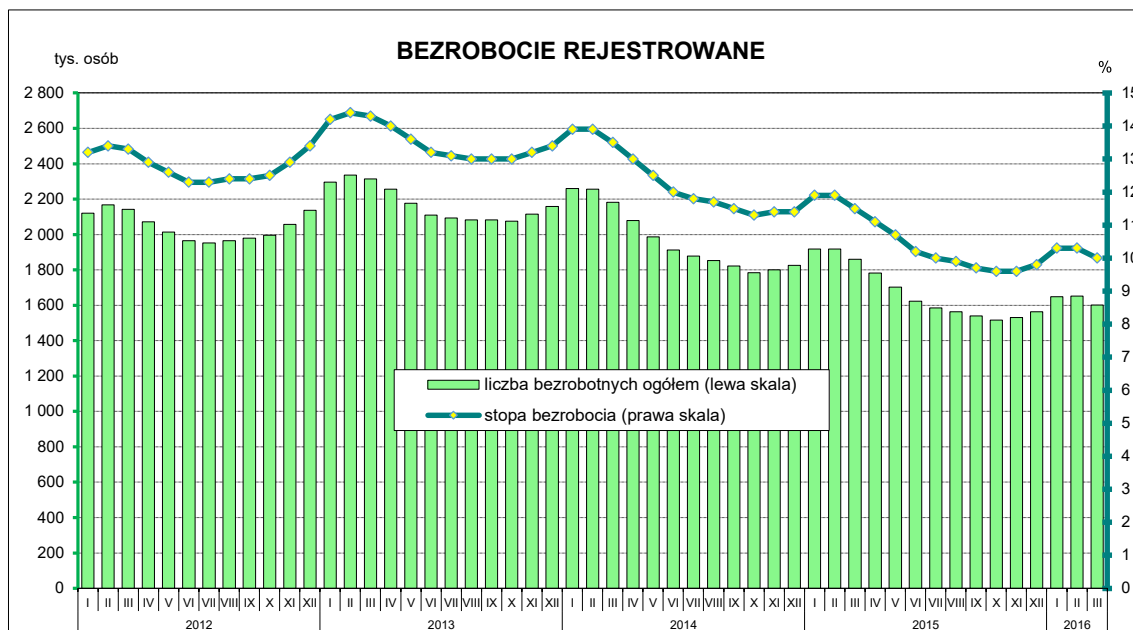
W marcu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5726,7 tys. osób, tj. o 2,7% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu w lutym br. o 2,5% i marcu ub. roku o 1,1%).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu marca 2016 r.

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Marzec 2016 r. do marca 2015 r.

Liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy w końcu marca br. wyniosła 1600,5 tys. i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 3,2%, tj. o 52,2 tys.), jak i z analogicznym okresem ub. roku (o 14,0%, tj. o 260,1 tys.). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 10,0%, tj. obniżyła się o 0,3 p.proc. w porównaniu z notowaną przed miesiącem i była o 1,5 p.proc. niższa niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 6,3% w wielkopolskim do 16,5% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z poprzednim miesiącem spadła ona we wszystkich województwach. W największym stopniu stopa bezrobocia zmniejszyła się w województwie lubuskim i zachodniopomorskim (po 0,6 p.proc.). W porównaniu z marcem ub. roku stopa bezrobocia również zmniejszyła się we wszystkich województwach, najbardziej w województwie zachodniopomorskim (o 2,3 p.proc.) i warmińsko-mazurskim (o 2,2 p.proc.).

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015				I-III 2016
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu):					
w tys. osób.....	1860,6	1622,3	1539,4	1563,3	1600,5
analogiczny okres					
roku poprzedniego=100.....	85,3	84,8	84,5	85,7	86,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani:					
w tys. osób.....	624,2	500,1	596,0	648,5	600,0
analogiczny okres					
roku poprzedniego=100.....	96,0	100,2	95,2	95,7	96,1
Bezrobotni wyrejestrowani:					
w tys. osób.....	588,8	738,4	678,9	624,6	562,9
analogiczny okres					
roku poprzedniego=100.....	94,0	96,1	94,7	92,6	95,6
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ)					
w tys. osób.....	35,4	-238,4	-82,9	23,9	37,1
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w %	11,5	10,2	9,7	9,8	10,0

W końcu marca br. w **strukturze zarejestrowanych bezrobotnych** udział kobiet był wyższy niż mężczyzn i wyniósł 51,2% (o 0,7 p.proc. więcej niż przed rokiem). W porównaniu z marcem ub. roku zwiększył się odsetek osób wcześniej pracujących (o 1,4 p.proc. do 85,1%) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,4 p.proc. do 30,7%). Obniżył się natomiast odsetek osób bez prawa do zasiłku (o 0,1 p.proc. do 86,1%) i absolwentów (o 0,1 p.proc. do 4,3%).

Spośród osób bezrobotnych znajdujących się w **szczególnej sytuacji na rynku pracy**, zmniejszył się udział następujących kategorii (w liczbie zarejestrowanych ogółem):

- osób długotrwale bezrobotnych² (o 1,6 p.proc. do 54,9% w końcu marca br.),
- osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia (o 1,9 p.proc. do 29,0%, w tym udział osób w wieku poniżej 25 roku życia był niższy niż przed rokiem o 1,4 p.proc. i wyniósł 14,6%),
- osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,1 p.proc. do 1,9%).

Zwiększył się natomiast odsetek osób bezrobotnych:

- w wieku powyżej 50 roku życia (o 1,1 p.proc. do 27,2% w końcu marca br.),
- posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia (o 1,0 p.proc. do 15,6%),
- niepełnosprawnych (o 0,1 p.proc. do 6,0%).

W końcu marca br. było 2,4 tys. osób bezrobotnych posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia, co stanowiło, podobnie jak przed rokiem, 0,1% ogółu bezrobotnych.

W I kwartale br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 600,0 tys. osób i była o 3,9% mniejsza niż przed rokiem (wobec spadku o 4,0% w analogicznym okresie ub. roku). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w skali roku (o 0,8 p.proc. do 84,0%). Wzrósł również odsetek osób zamieszkałych na wsi (o 0,7 p.proc. do 42,7%) i absolwentów (o 0,6 p.proc. do 9,1%). Obniżył się natomiast udział osób dotychczas niepracujących (o 1,5 p.proc. do 13,6%), osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,9 p.proc. do 4,4%) oraz osób długotrwale bezrobotnych (o 4,1 p.proc. do 33,1%). Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych nie uległ istotnej zmianie i ukształtował się na poziomie 29,3%.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2015		I-III 2016		I-III 2015	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys.	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	624,2	96,0	96,1	600,0	100,0	100,0
w tym:						
Zarejestrowani po raz kolejny	519,4	98,1	97,1	504,2	84,0	83,2
Dotychczas niepracujący	94,1	87,8	86,7	81,5	13,6	15,1
w tym absolwenci ^a	52,9	84,9	102,7	54,3	9,1	8,5
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	32,9	90,4	80,1	26,4	4,4	5,3
Zamieszkali na wsi	262,1	98,4	97,8	256,2	42,7	42,0
Bez kwalifikacji zawodowych	182,8	95,1	96,2	175,9	29,3	29,3
Długotrwanie bezrobotni ^b	232,3	83,4	85,5	198,7	33,1	37,2

a Zaliczono osoby, dla których okres od momentu zakończenia nauki do momentu rejestracji nie przekroczył 12 m-cy.

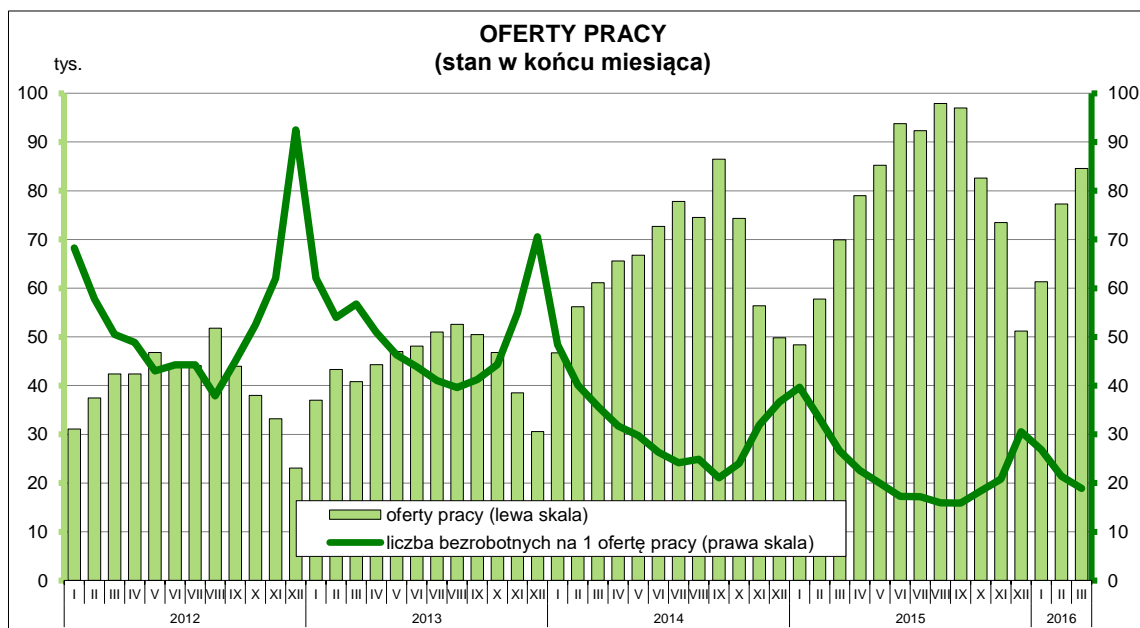
b Zaliczono osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Z ewidencji bezrobotnych w okresie trzech miesięcy br. **skreślono** 562,9 tys. osób, tj. o 4,4% mniej niż przed rokiem (wobec spadku o 6,0% w analogicznym okresie ub. roku). Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 286,7 tys. osób, tj. nieco więcej niż przed rokiem, kiedy skreślono 281,2 tys. osób. Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w skali roku o 3,1 p.proc. do 50,9%. Mniej osób niż w I kwartale ub. roku podjęło pracę niesubsydiowaną (242,7 tys. wobec 252,5 tys.), ale więcej – subsydiowaną (44,0 tys. wobec 28,7 tys.). Zwiększył się udział osób, które rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawców (o 4,9 p.proc. do 9,9%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,3 p.proc. do 7,3%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 5,1 p.proc. do 18,3%) oraz osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,4 p.proc. do 0,8%). Na podobnym poziomie do notowanego przed rokiem ukształtował się odsetek osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego (1,5%).

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2015		I-III 2016		I-III 2015	
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys.	w % bezrobotnych wyrejestrowanych ogółem		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	588,8	94,0	95,6	562,9	100,0	100,0
w tym:						
Podjęli pracę	281,2	98,1	101,9	286,7	50,9	47,8
niesubsydiowaną	252,5	96,0	96,1	242,7	43,1	42,9
subsidiowaną	28,7	120,7	153,3	44,0	7,8	4,9
Rozpoczęli szkolenie lub staż	29,3	35,4	190,8	55,9	9,9	5,0
Nie potwierdzili gotowości do podjęcia pracy	137,5	92,6	74,9	103,1	18,3	23,4
Dobrowolnie zrezygnowali ze statusu bezrobotnego	41,3	107,2	99,8	41,2	7,3	7,0
Nabyli prawa emerytalne lub rentowe	7,1	96,7	64,9	4,6	0,8	1,2
Nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego	8,8	89,6	98,1	8,6	1,5	1,5

W I kwartale br. do urzędów pracy zgłoszono 357,6 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 26,3% więcej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 17,6% ogółu ofert (wobec 20,6% w analogicznym okresie ub. roku). Zwiększyła się liczba ofert zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym (odpowiednio o 8,0% i o 31,1%). W końcu marca br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 21,4% ogółu ofert (wobec 19,5% przed rokiem). Spośród wszystkich ofert 12,3% dotyczyło stażu, 5,0% było adresowanych do osób niepełnosprawnych, a 0,4% – do absolwentów.

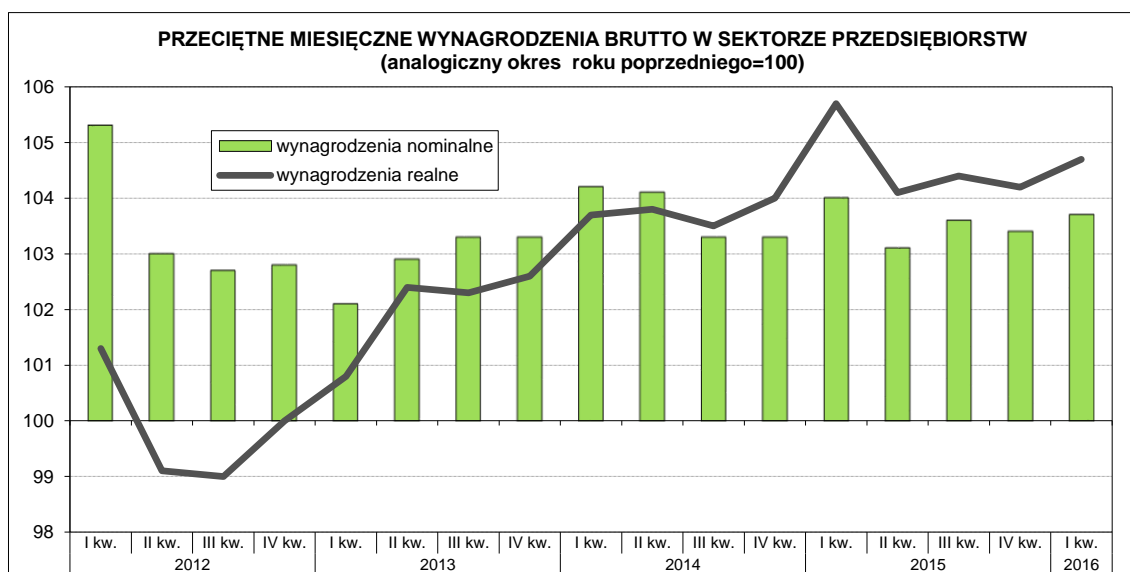
W końcu marca br. zadeklarowano mniej zwolnień grupowych niż przed rokiem – 205 zakładów **zadeklarowało zwolnienie** 13,3 tys. pracowników, w tym 1,8 tys. osób z sektora publicznego (w końcu marca ub. roku odpowiednio 196 zakładów, 23,9 tys. pracowników, w tym 4,1 tys. z sektora publicznego).

W I kwartale br. zarejestrowano 2 **strajki**, w których uczestniczyło 0,2 tys. pracowników, tj. 25,5% zatrudnionych w jednostkach, w których wystąpiły strajki (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 7 strajków, 18,0 tys. strajkujących pracowników, tj. 68,4% zatrudnionych). Straty czasu pracy z tytułu uczestnictwa w strajkach wyniosły 45,7 tys. roboczogodzin, tj. ok. 189 godzin nieprzepracowanych na 1 strajkującego (w I kwartale ub. roku odpowiednio 848,5 tys. roboczogodzin, ok. 32 godziny nieprzepracowane).

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wynagrodzenia i świadczenia

W I kwartale br. wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych brutto w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był nieco wyższy niż w ostatnim kwartale ub. roku. Przy niewielkim pogłębieniu spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych, umocniła się dynamika siły nabywczej płac. Emerytury i renty brutto nominalne oraz realne w obu systemach w I kwartale br. rosły wolniej w skali roku niż w IV kwartale ub. roku.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw⁴ w okresie styczeń–marzec br. ukształtowało się na poziomie 4201,91 zł i było o 3,7% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 4,0% przed rokiem i o 3,4% w IV kwartale ub. roku). Przeciętne płace zwiększyły się w większości sekcji, najbardziej w zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,0%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,9%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,6%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 5,5%). Spadek odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 3,3%, w tym w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego o 4,3%, na co wpłynęło przesunięcie terminu wypłat dodatkowych wynagrodzeń rocznych w tym dziale).

Wśród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w skali roku odnotowano m.in. w budowie budynków (o 7,1%), produkcji mebli (o 6,4%), handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (o 6,3%), a także produkcji odzieży (o 5,8%).

⁴ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W marcu br. **przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 4351,45 zł, tj. o 3,3% więcej niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 4,9%). Płace wzrosły w większości sekcji, najbardziej w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 7,3%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,5%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 6,0%). Spadek odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 5,1%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,5%).

Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu znacznie wyższe niż w marcu ub. roku były wynagrodzenia m.in. w produkcji artykułów spożywczych (o 7,2%), produkcji mebli (o 6,1%), a także handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (o 5,9%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2016		2015		2016	
	w zł	III		I-III		w zł
		analogiczny okres roku poprzedniego=100				
Sektor przedsiębiorstw	4351,45	103,3	104,9	104,0	103,7	4201,91
w tym:						
Przemysł	4402,14	102,3	105,3	103,2	103,0	4234,05
górnictwo i wydobywanie	5897,11	94,9	110,7	99,6	96,7	6095,89
przetwórstwo przemysłowe	4159,74	104,4	105,0	104,3	104,1	3975,31
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	7541,77	96,5	109,5	105,2	105,6	7068,97
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	3968,97	102,4	105,1	103,6	103,3	3945,09
Budownictwo	4182,96	103,1	106,9	105,2	103,7	4041,36
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	4002,29	104,1	105,9	105,1	104,4	3887,85
Transport i gospodarka magazynowa	3817,19	103,0	93,9	99,7	103,1	3755,86
Zakwaterowanie i gastronomia	3061,43	106,5	105,7	105,7	106,0	3048,15
Informacja i komunikacja	7824,50	104,1	104,4	104,4	104,2	7608,48
Obsługa rynku nieruchomości	4708,90	106,0	104,6	103,6	105,5	4426,09
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	6967,66	107,3	107,9	106,6	105,9	6526,18
Administrowanie i działalność wspierająca	3093,11	104,6	109,0	108,0	103,6	2995,02

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-marzec br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 6,4% (przed rokiem wzrost o 5,2%).

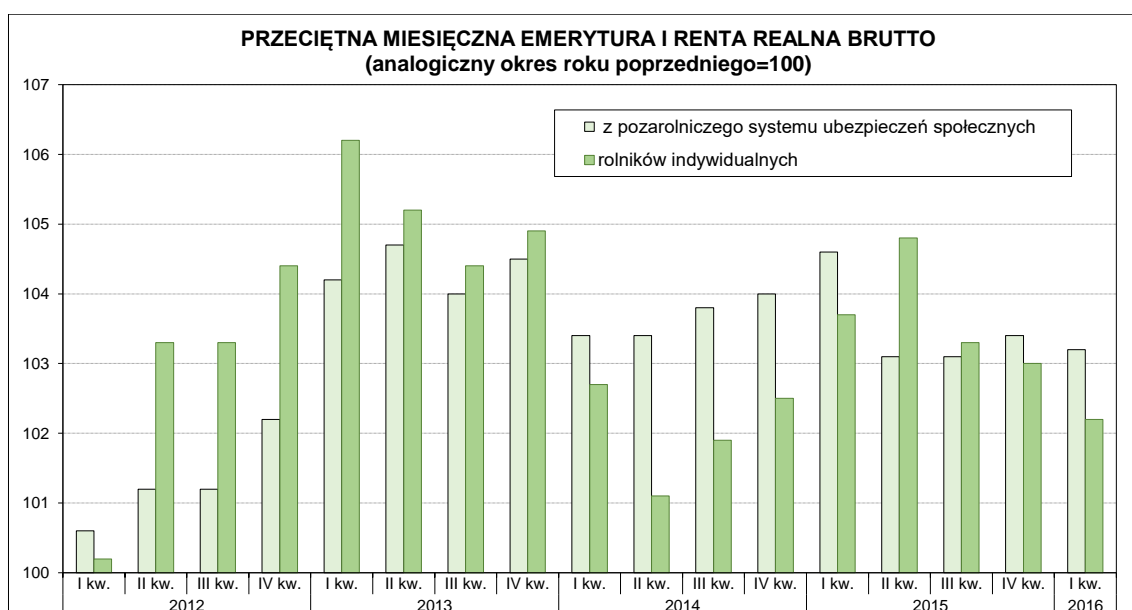
Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale br. była wyższa niż przed rokiem o 4,7% (w pierwszym kwartale ub. roku wzrost wyniósł 5,7%). W marcu br. płaca realna brutto była wyższa w skali roku o 4,3%.

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015				2016 ^a	
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	III
Przeciętna liczba emerytów i rencistów:						
w tys. osób	8868,0	8878,2	8884,4	8887,9	8900,3	8894,6
analogiczny okres roku poprzedniego=100.....	99,7	100,1	100,3	100,3	100,4	100,3
Pobierający emerytury i renty:						
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób	7669,9	7677,7	7675,5	7682,8	7699,5	7696,4
rolników indywidualnych w tys. osób	1198,1	1200,5	1208,9	1205,1	1200,8	1198,2
Przeciętna emerytura i renta:						
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	2020,29	2050,57	2058,43	2067,69	2074,84	2083,49
analogiczny okres roku poprzedniego=100..	103,1	102,4	102,9	103,3	102,7	101,7
rolników indywidualnych w zł	1161,39	1194,08	1182,47	1180,51	1180,61	1179,82
analogiczny okres roku poprzedniego=100..	102,2	104,1	103,1	102,8	101,7	99,9

a Dane dotyczące świadczeń są wstępne i mogą ulec zmianie. Dane nie uwzględniają jednorazowych dodatków pieniężnych wypłaconych przez ZUS, KRUS i MSWiA w marcu br., przyznanych na mocy ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. „o jednorazowym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne”.

Przeciętna miesięczna nominalna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w okresie styczeń-marzec br. ukształtowała się na poziomie 2074,84 zł, tj. wzrosła w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 2,7%. W marcu br., po przeprowadzonej na początku miesiąca waloryzacji, wyniosła ona 2083,49 zł, tj. o 1,7% więcej niż przed rokiem. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w I kwartale br. wzrosła w skali roku o 3,2%, a w marcu br. zwiększyła się odpowiednio o 2,3%.

Przeciętna miesięczna nominalna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w okresie styczeń-marzec br. wyniosła 1180,61 zł, tj. o 1,7% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. W marcu br., po waloryzacji, ukształtowała się ona na poziomie 1179,82 zł, tj. zbliżonym do notowanego przed rokiem. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych zwiększyła się w I kwartale br. w skali roku o 2,2%, natomiast w marcu br. – odpowiednio o 0,5%.

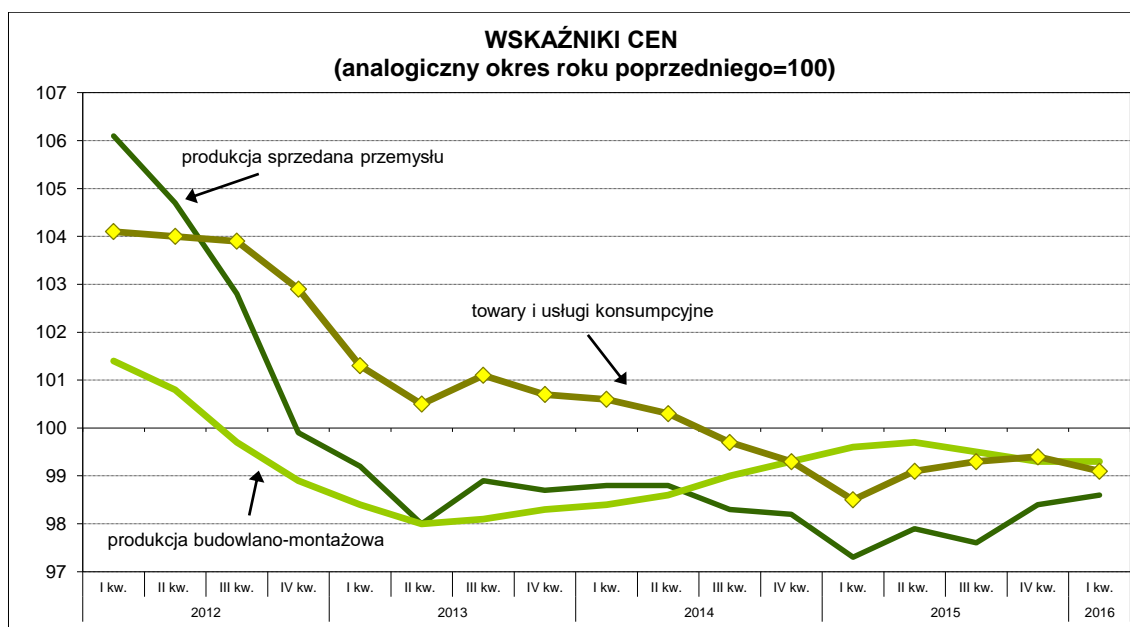
Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń-marzec br. 504,4 mln zł, tj. obniżyła się o 11,0% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. W marcu br. wypłacono bezrobotnym 175,1 mln zł, tj. o 1,1% mniej niż w lutym br., ale o 11,0% mniej niż przed rokiem.

W okresie styczeń-marzec br. wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła 574,0 mln zł i była o 1,3% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku. W marcu br. wypłacono ogółem świadczenia na kwotę 192,1 mln zł, tj. o 0,6% większą niż w poprzednim miesiącu i o 1,8% wyższą niż w marcu ub. roku.

W okresie styczeń-marzec br. **wypłaty z Funduszu Emerytur Pomostowych** pobierało przeciętnie 15,9 tys. osób, a suma wypłaconych świadczeń wyniosła 117,3 mln zł (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 12,4 tys. osób oraz 89,5 mln zł). W marcu br. zrealizowano 16,3 tys. wypłat z tego źródła, wobec 12,7 tys. przed rokiem. Łączna kwota wypłat wyniosła 39,9 mln zł i była wyższa o 27,6% niż przed rokiem.

Ceny

W I kwartale br. utrzymał się obserwowany od połowy 2014 r. spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku. W marcu br. ceny konsumpcyjne obniżyły się w stopniu zbliżonym do notowanego w poprzednich miesiącach. Pogłębił się spadek cen towarów i usług związanych z transportem; zmniejszyła się natomiast skala spadku cen odzieży i obuwia. Obserwowano większy niż przed miesiącem wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych. W okresie styczeń–marzec br. tempo spadku cen produkcji sprzedanej przemysłu w skali roku było nieco wolniejsze niż w poprzednim kwartale, a cen produkcji budowlano-montażowej – nie uległo istotnej zmianie.

Według wstępnych danych, w marcu br. **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** były o 1,0% niższe od notowanych w grudniu ub. roku (wobec spadku o 0,1% odpowiednio przed rokiem). Spadek cen obserwowano w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 2,4%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,6%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 0,9%). Wyższe były natomiast ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 1,0%).

W porównaniu z poprzednim miesiącem ceny produkcji sprzedanej przemysłu w marcu br. były niższe o 0,1%. Obniżono ceny w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 0,2%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,1%). Wzrost cen notowano natomiast w sekcjach dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,3%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 1,1%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego niższe niż przed miesiącem były ceny produkcji m.in. chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 1,3%),

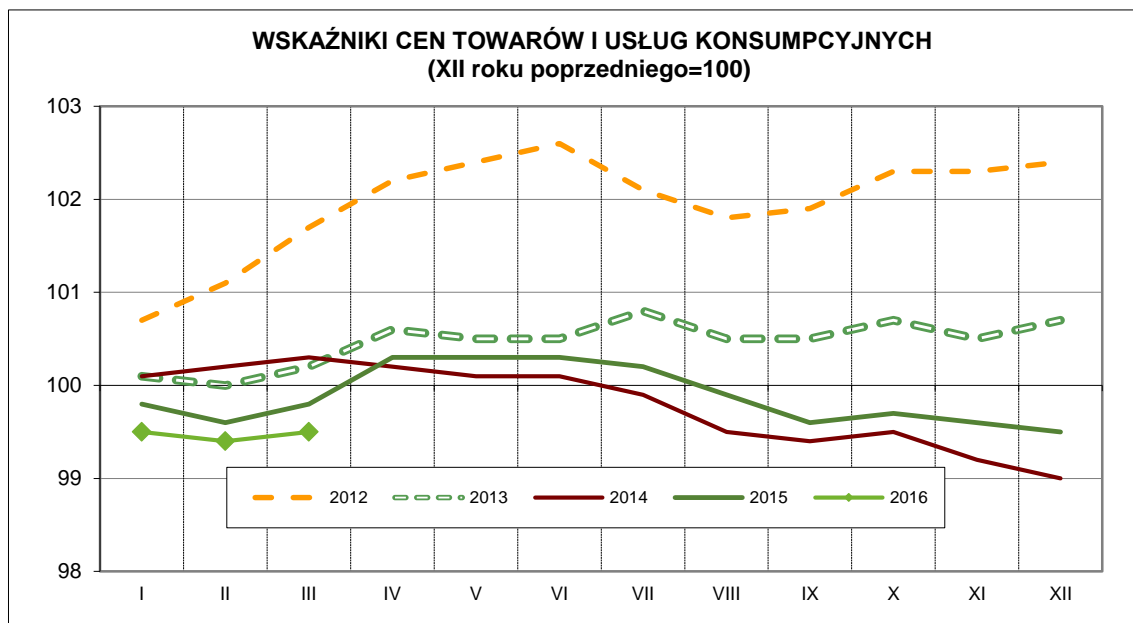
papieru i wyrobów z papieru (o 1,2%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,9%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz metali (po 0,8%). Obniżono ceny produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 0,5%), wyrobów z metali, urządzeń elektrycznych oraz maszyn i urządzeń (po 0,4%), a także mebli oraz wyrobów z drewna, korka oraz słomy i wikliny (po 0,3%). Niższe były również ceny produkcji artykułów spożywczych (o 0,2%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz napojów (po 0,1%). Wzrosły natomiast ceny produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 6,6%).

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu w marcu br. były niższe niż przed rokiem o 1,7% (wobec spadku o 1,5% w lutym br.). Spadek cen notowano w górnictwie i wydobywaniu (o 9,7%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,3%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 1,3%). Wyższe były natomiast ceny w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 1,0%). Spośród działów przetwórstwa przemysłowego niższe niż w marcu ub. roku były ceny produkcji m.in. koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 21,5%), metali (o 6,1%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 2,4%), napojów (o 2,0%), wyrobów z metali oraz wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (po 0,8%). Obniżono także ceny produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,5%) oraz artykułów spożywczych (o 0,2%). Na poziomie sprzed roku pozostały ceny produkcji urządzeń elektrycznych oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny. Wyższe były natomiast ceny produkcji m.in. mebli (o 0,1%), maszyn i urządzeń (o 0,7%), pozostałego sprzętu transportowego (o 1,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,9%), papieru i wyrobów z papieru (o 3,8%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,1%).

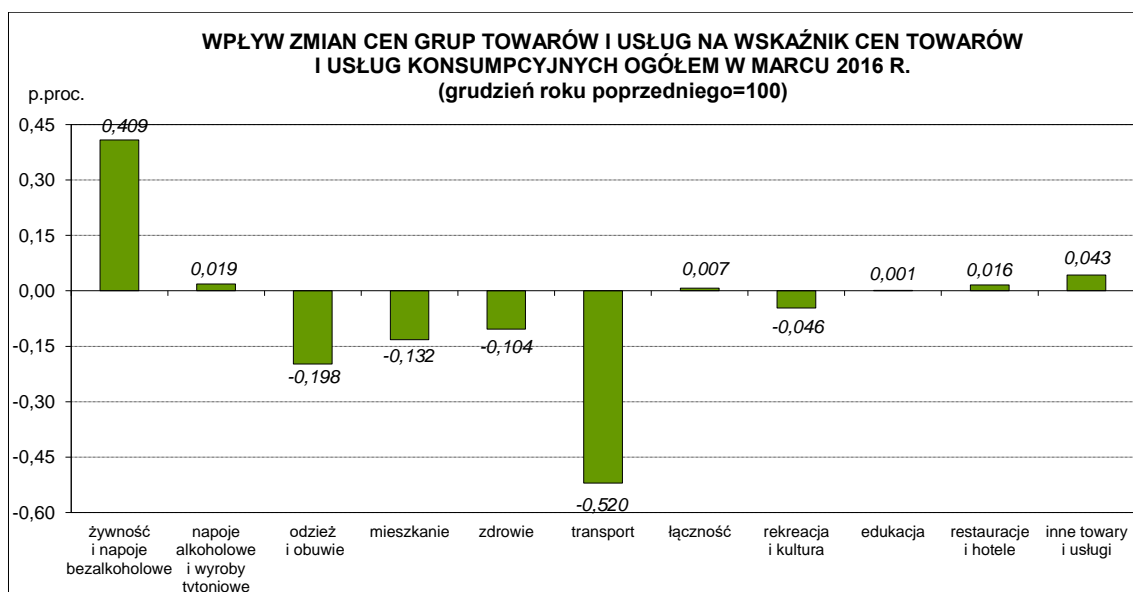
Szacuje się, że w marcu br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** były nieznacznie niższe niż przed miesiącem (o 0,1%). W skali roku oraz w stosunku do grudnia ub. roku obserwowano spadek cen odpowiednio o 0,8% i 0,3%.

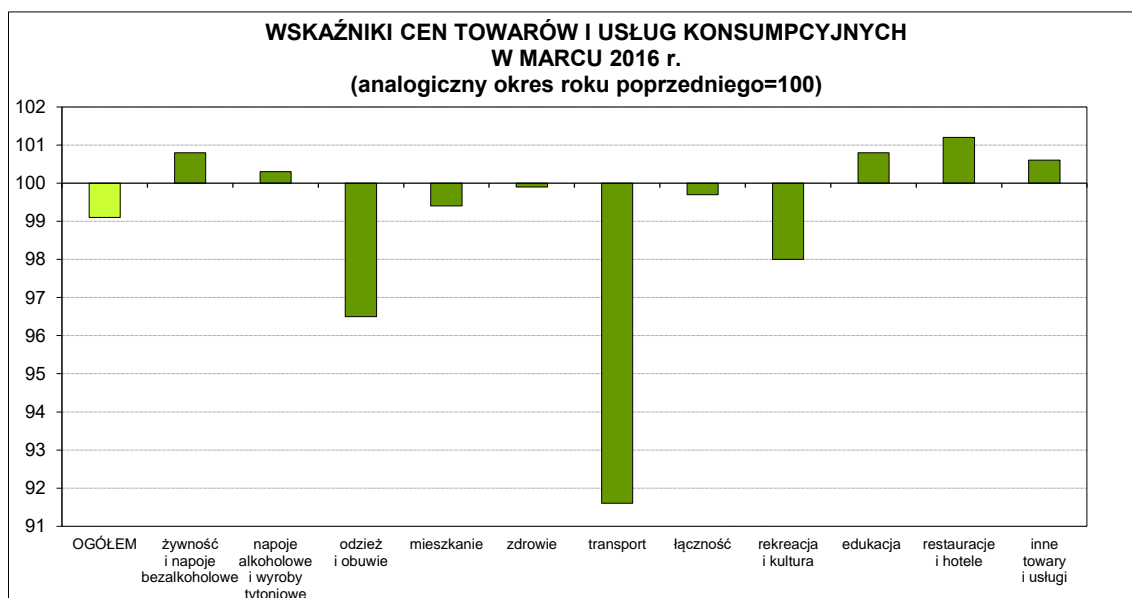
Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2015	Grudzień roku poprzedniego=100					
III.....	99,9	100,4	99,7	100,7	100,5	99,8
2016	III..... 99,0 97,6 99,1 98,4 101,0 99,7					
2015	Miesiąc poprzedni=100					
III.....	100,1	102,2	100,0	100,1	100,1	100,0
IV.....	99,6	99,5	99,6	100,1	100,2	100,0
V.....	100,4	97,9	100,5	100,0	100,6	99,9
VI.....	100,6	99,2	100,7	100,1	100,0	100,0
VII.....	99,6	97,7	99,6	100,1	99,9	99,9
VIII.....	99,3	98,2	99,3	99,7	100,1	99,9
IX.....	99,9	100,6	100,0	99,4	99,6	99,9
X.....	100,1	101,8	100,1	99,8	99,7	99,9
XI.....	100,0	98,3	100,0	100,1	99,9	99,9
XII.....	99,8	99,0	99,8	100,0	100,1	99,9
2016						
I.....	99,5	96,0	99,8	98,7	100,6	99,9
II.....	99,6	100,5	99,5	99,8	100,1	99,9
III.....	99,9	101,1	99,8	99,9	100,3	99,9
2015	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
III.....	97,5	101,6	96,8	101,2	101,1	99,7
IV.....	97,3	101,8	96,6	101,1	101,5	99,7
V.....	97,9	99,0	97,3	101,1	101,8	99,7
VI.....	98,6	98,6	98,1	101,1	101,9	99,6
VII.....	98,2	94,2	98,0	101,1	101,5	99,6
VIII.....	97,3	92,7	96,9	100,8	101,5	99,4
IX.....	97,2	92,8	96,9	100,1	100,6	99,4
X.....	97,7	94,1	97,5	99,9	100,4	99,3
XI.....	98,2	92,8	98,1	99,8	100,5	99,3
XII.....	99,2	92,9	99,3	100,0	100,6	99,1
2016						
I.....	98,8	91,5	99,2	98,2	100,6	99,3
II.....	98,5	91,2	98,9	97,9	100,8	99,3
III.....	98,3	90,3	98,7	97,7	101,0	99,2
2015						
I-III.....	97,3	98,0	96,7	101,2	101,3	99,6
IV-VI.....	97,9	99,8	97,3	101,1	101,7	99,7
VII-IX.....	97,6	93,2	97,3	100,6	101,2	99,5
X-XII.....	98,4	93,3	98,3	99,9	100,5	99,3
2016						
I-III.....	98,6	91,0	98,9	97,9	100,8	99,3

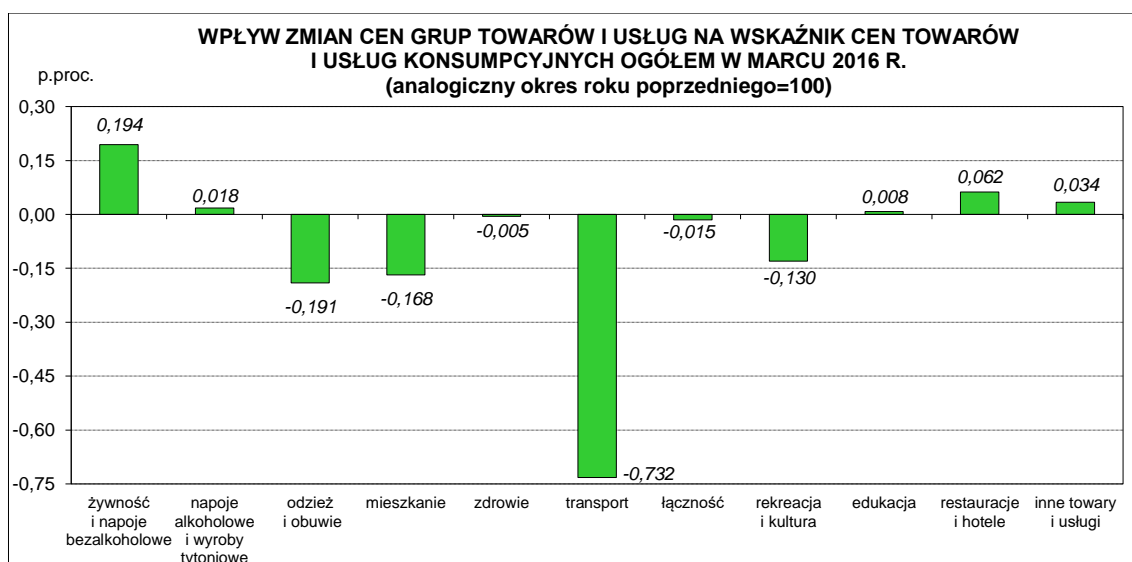

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w marcu br. były niższe niż w **grudniu ub. roku** o 0,5% (wobec spadku o 0,2% przed rokiem). Obniżyły się ceny towarów i usług związanych z transportem (o 6,1%), odzieży i obuwia (o 3,6%), towarów i usług związanych ze zdrowiem (o 1,9%), rekreacją i kulturą (o 0,7%) oraz mieszkaniem (o 0,5%). Wyższe niż w grudniu ub. roku były natomiast ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,7%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług w zakresie restauracji i hoteli (po 0,3%), a także towarów i usług związanych z łącznością oraz edukacją (po 0,1%). Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych miały spadki cen towarów i usług związanych z transportem oraz odzieży i obuwia, które obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,52 p.proc. i 0,20 p.proc. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wpłynął na podwyższenie wskaźnika cen ogółem o 0,41 p.proc.

W okresie styczeń–marzec br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były niższe niż **w analogicznym okresie ub. roku** o 0,9% (wobec spadku o 1,5% odpowiednio przed rokiem), w tym ceny towarów konsumpcyjnych obniżyły się o 1,6%, natomiast ceny usług konsumpcyjnych wzrosły o 1,0%. Notowano spadek cen towarów i usług związanych z transportem (o 7,4%), odzieży i obuwia (o 4,2%), towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (o 1,1%), mieszkania (o 0,6%), a także łączności (o 0,2%). Na poziomie sprzed roku pozostały ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem. Wyższe były natomiast ceny towarów i usług w zakresie restauracji i hoteli (o 1,2%), edukacji (o 0,8%), a także napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,6%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,4%).

W marcu br. spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku wyniósł 0,9% (wobec 0,8% przed miesiącem). Największy wpływ na poziom tego wskaźnika miały spadki cen towarów i usług związanych z transportem oraz odzieży i obuwia, które obniżyły

wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,73 p.proc. i 0,19 p.proc. Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych wpłynął na podwyższenie tego wskaźnika o 0,19 p.proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność i napoje bezalko- holowe	napoje alkoho- lowe i wyroby tytoniowe	odzież i obuwie	mieszka- nie	zdrowie	transport	łączność	rekreacja i kultura	edukacja	restaura- cje i hotele
2015											
Grudzień roku poprzedniego=100											
III.....	99,8	100,7	100,9	95,3	100,3	100,7	95,9	100,2	100,8	100,1	100,3
2016											
III.....	99,5	101,7	100,3	96,4	99,5	98,1	93,9	100,1	99,3	100,1	100,3
2015											
Miesiąc poprzedni=100											
III.....	100,2	99,9	100,2	100,8	100,0	100,1	101,9	100,2	99,8	100,0	100,2
IV.....	100,4	100,6	100,0	103,1	100,1	100,0	100,9	100,8	100,1	100,0	100,3
V.....	100,0	99,8	100,0	100,0	100,1	100,2	100,6	99,6	99,5	100,0	100,2
VI.....	100,0	100,1	100,1	99,2	100,0	100,1	100,8	99,3	100,5	99,9	100,1
VII.....	99,9	98,9	100,0	97,5	100,0	101,5	101,0	101,6	100,7	100,1	100,1
VIII.....	99,6	99,3	100,0	97,6	100,0	100,4	98,9	100,0	100,2	100,0	100,1
IX.....	99,7	100,6	100,0	100,9	99,7	99,9	96,8	99,8	98,2	100,5	100,1
X.....	100,1	100,4	100,0	103,3	100,0	100,0	98,7	99,7	99,7	100,3	99,9
XI.....	99,9	99,7	100,0	99,7	100,1	99,9	100,3	99,9	99,7	100,0	100,1
XII.....	99,8	99,9	100,0	99,0	100,0	100,0	99,2	100,0	99,8	100,0	100,1
2016											
I.....	99,5	101,0	100,1	96,4	99,6	98,2	95,0	100,1	100,5	100,0	100,0
II.....	99,9	100,3	100,3	98,2	100,0	99,9	98,1	100,1	100,5	100,0	100,1
III.....	100,1	100,4	99,9	101,8	99,9	100,0	100,8	99,9	98,3	100,0	100,2
2015											
Analogiczny okres roku poprzedniego=100											
III.....	98,5	96,5	101,4	94,7	100,5	101,1	90,1	102,1	101,2	101,2	101,2
IV.....	98,9	97,5	101,1	94,9	100,6	101,1	90,9	104,9	101,0	101,2	101,3
V.....	99,1	97,8	100,9	95,1	100,6	101,0	92,0	104,6	101,1	101,2	101,3
VI.....	99,2	98,3	100,9	95,2	100,7	101,0	92,7	101,4	101,2	101,1	101,3
VII.....	99,3	98,3	100,9	95,5	100,7	102,5	93,0	101,8	100,9	101,1	101,3
VIII.....	99,4	99,3	100,9	95,9	100,6	102,7	91,7	100,5	101,1	101,0	101,4
IX.....	99,2	99,8	101,0	95,6	100,3	102,3	90,0	100,3	100,0	101,1	101,3
X.....	99,3	100,4	100,9	95,5	100,2	102,6	89,6	100,3	100,0	101,0	101,2
XI.....	99,4	100,1	100,9	95,4	100,3	102,6	91,8	100,9	99,4	100,9	101,2
XII.....	99,5	99,9	100,9	95,5	100,3	102,6	93,2	100,8	99,2	100,9	101,2
2016											
I.....	99,1	100,0	100,9	95,4	99,4	100,1	93,6	99,8	99,3	100,8	101,1
II.....	99,2	100,4	100,6	95,5	99,4	100,0	92,7	100,0	99,5	100,8	101,2
III.....	99,1	100,8	100,3	96,5	99,4	99,9	91,6	99,7	98,0	100,8	101,2
2015											
I-III.....	98,5	96,3	102,0	94,8	100,5	101,4	89,5	102,4	101,6	101,2	101,2
IV-VI.....	99,1	97,9	101,0	95,1	100,7	101,0	91,8	103,6	101,1	101,2	101,3
VII-IX.....	99,3	99,2	100,9	95,7	100,5	102,5	91,6	100,9	100,7	101,1	101,4
X-XII.....	99,4	100,1	100,9	95,5	100,2	102,6	91,5	100,6	99,5	100,9	101,2
2016											
I-III.....	99,1	100,4	100,6	95,8	99,4	100,0	92,6	99,8	98,9	100,8	101,2

Wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w marcu br. wyniósł 0,8% (wobec 0,4% przed miesiącem), przy czym żywność podrożała o 0,9%, a napoje bezalkoholowe były tańsze o 0,3%. Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili m.in. za cukier (o 27,2%), owoce (o 14,5%), warzywa (o 6,9%), ryby i owoce morza (o 2,4%), kasze i ziarna zbóż (o 1,8%), makarony i produkty makaronowe (o 0,8%), a także pieczywo

(o 0,2%). Spadły natomiast ceny olejów i tłuszczów (o 5,0%), artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 3,3%, w tym potaniało mleko – o 4,7%, sery i twarogi – o 3,9%, śmietana – o 2,7%, jaja – o 2,4% oraz jogurty – o 2,0%). Mniej płacono również za mięso (przeciętnie o 1,9%, w tym za mięso wieprzowe – o 3,9%, drobiowe – o 1,6%, wędliny – o 1,4%, przy wzroście cen mięsa wołowego – o 0,4%). Niższe były ceny mąki pszennej (o 0,6%) oraz ryżu (o 0,2%).

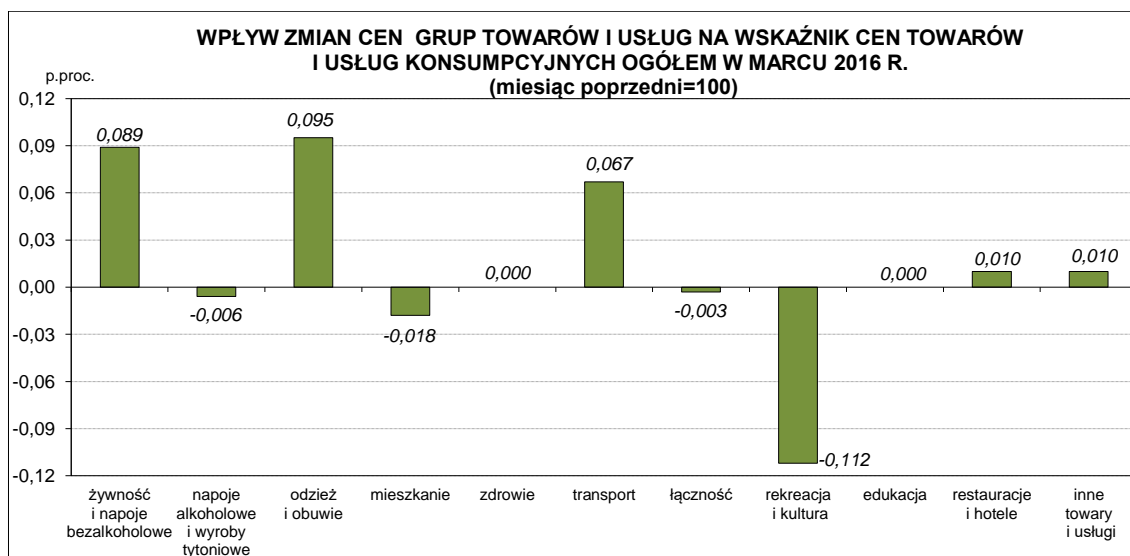
Utrzymał się spadek cen odzieży oraz obuwia (wyniósł odpowiednio 4,4% i 1,9%).

Ceny w zakresie mieszkania spadły w skali roku o 0,6%. Niższe były ceny nośników energii (o 2,7%), w tym gazu (o 7,0%), opału (o 3,3%) oraz energii elektrycznej (o 1,9%). Więcej należało zapłacić natomiast za energię ciepłą (o 1,0%). Spadek cen obserwowano w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,6%). Podniesiono opłaty za wywóz śmieci (o 5,4%), usługi kanalizacyjne (o 3,2%) oraz zaopatrywanie w wodę (o 2,9%).

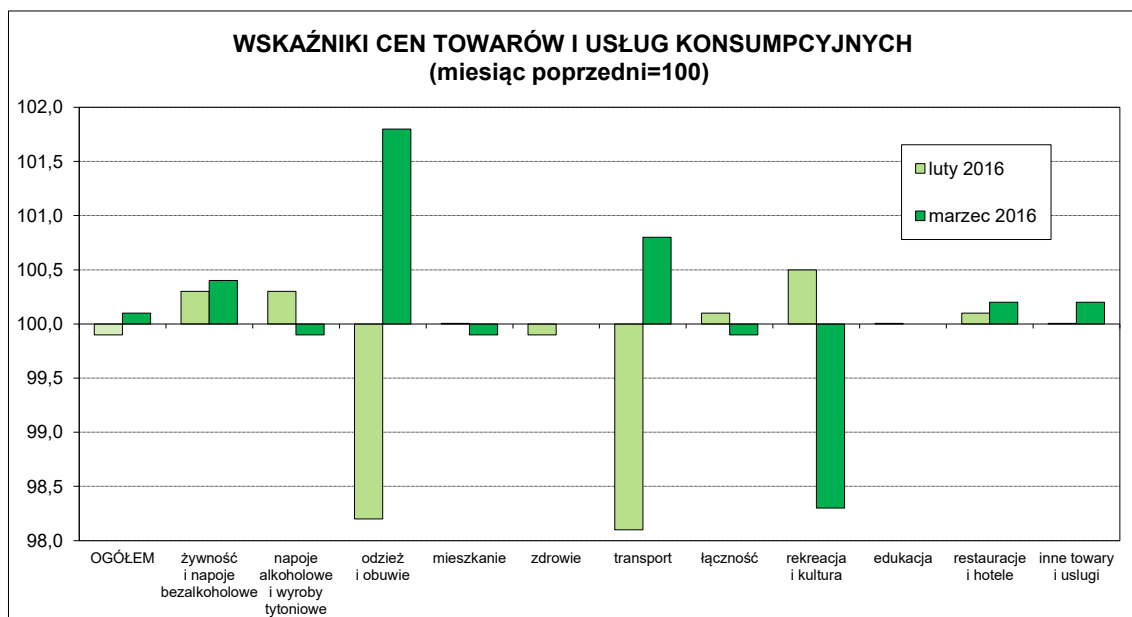
Artykuły i usługi związane ze zdrowiem były nieznacznie tańsze niż przed rokiem (o 0,1%). Obniżyły się ceny wyrobów farmaceutycznych (o 1,5%) oraz usług sanatoryjnych (o 1,1%). Podniesiono natomiast opłaty za usługi stomatologiczne (o 2,6%), lekarskie (o 2,2%) oraz szpitalne (o 1,5%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w marcu br. były o 8,4% niższe niż przed rokiem. Obserwowano znaczny spadek cen paliw i smarów do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 13,3%, w tym olej napędowy potaniał o 17,4%, gaz ciekły o 12,6%, a benzyna o 11,5%). Mniej konsumenci płacili za usługi transportowe (o 2,7%) oraz samochody osobowe (o 2,4%).

Ceny w zakresie rekreacji i kultury w marcu br. były niższe niż przed rokiem o 2,0%. Tańsze były książki (o 8,7%), sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 2,7%) oraz gazety i czasopisma (o 1,3%). Wzrosły natomiast ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 2,8%) oraz w zakresie turystyki zorganizowanej (o 2,1%).

W marcu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były wyższe niż **przed miesiącem** o 0,1%. Największy wpływ na poziom tego wskaźnika miały wzrosty cen odzieży i obuwia, żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z transportem, które podwyższyły wskaźnik odpowiednio o 0,10 p.proc., 0,09 p.proc. i 0,07 p.proc. Spadek cen towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury obniżył wskaźnik cen ogółem o 0,11 p.proc.

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w marcu br. były wyższe niż w lutym br. o 0,4%, przy czym żywność podrożała również o 0,4%, a napoje bezalkoholowe potaniały – o 0,1%. Więcej niż przed miesiącem konsumenci płacili m.in. za cukier (o 4,3%), owoce (o 2,3%), warzywa (o 1,6%), ryby i owoce morza (o 1,0%), makarony i produkty makaronowe (o 0,6%), a także mięso (przeciętnie o 0,1%, w tym ceny mięsa drobiowego były wyższe o 1,4%, wołowego – o 0,1%, przy spadku cen mięsa wieprzowego – o 0,3% oraz wędlin – o 0,2%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały ceny pieczywa. Niższe były natomiast ceny mąki pszennej (o 1,5%), olejów i tłuszczów (o 0,8%) oraz ryżu (o 0,2%). Spadły również ceny artykułów w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,2%, w tym ceny jaj obniżyły się o 1,1%, śmietany – o 0,4%, mleka – o 0,3%, przy niezmiennych cenach serów i twarogów oraz nieznacznym wzroście cen jogurtów – o 0,1%).

Ceny odzieży oraz obuwia wzrosły odpowiednio o 2,0% i 1,7%.

Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem w marcu br. były niższe niż przed miesiącem o 0,1%. Mniej niż w lutym br. należało zapłacić za nośniki energii (o 0,2%), w tym za gaz oraz opał (po 0,5%). Ceny energii elektrycznej nie uległy zmianie. Nieznacznie wyższe były natomiast ceny energii cieplnej (o 0,1%). Opłaty za zaopatrywanie w wodę wzrosły o 0,3%, za usługi kanalizacyjne o 0,2%, a za wywóz śmieci o 0,1%. Ceny w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego obniżyły się o 0,2%.

Opłaty związane ze zdrowiem pozostały na poziomie sprzed miesiąca. Mniej konsumenci płacili za usługi sanatoryjne (o 2,8%) oraz wyroby farmaceutyczne (o 0,1%).

Nie zmieniły się istotnie opłaty za usługi szpitalne. Wzrosły natomiast ceny usług lekarskich (o 0,3%) oraz stomatologicznych (o 0,1%).

Ceny w zakresie transportu były wyższe niż przed miesiącem o 0,8%. Wzrosły ceny paliw i smarów do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 1,3%, w tym oleju napędowego – o 3,7% oraz benzyny – o 1,1%, przy spadku cen gazu ciekłego – o 5,1%). Wzrosły ceny usług transportowych – o 1,1%. Potaniały natomiast samochody osobowe – o 0,2%.

Niższe niż w lutym br. były ceny związane z rekreacją i kulturą – o 1,7%. Mniej płacono za sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny oraz turystykę zorganizowaną (po 0,4%). Droższe były natomiast gazety i czasopisma (o 2,8%), a także bilety do kin, teatrów i na koncerty oraz książki (po 0,2%).

W I kwartale br., w wyniku wzrostu w skali roku przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw (o 3,7%) oraz spadku cen konsumpcyjnych (o 0,9%), zwiększyła się **siła nabywcza płac** w odniesieniu do podstawowych grup towarów i usług konsumpcyjnych. Relatywnie tańsze były m.in. paliwa i smary do prywatnych środków transportu, książki, odzież, usługi transportowe, samochody osobowe, obuwie, nośniki energii, wyroby farmaceutyczne oraz wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego. Notowano także wzrost siły nabywczej w odniesieniu do większości towarów żywnościowych, w tym m.in. olejów i tłuszczów, artykułów w grupie „mleko, sery i jaja”, mięsa, ryżu, mąki pszennej, pieczywa, makaronów i produktów makaronowych oraz ryb i owoców morza. Zmniejszyła się natomiast siła nabywcza płac w odniesieniu do m.in. cukru, owoców oraz warzyw. Relatywnie droższe były również usługi wywozu śmieci, a także usługi telefonii komórkowej i stacjonarnej.

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie kwiecień 2015 r. – marzec 2016 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 0,8% (wobec 0,9% w okresie marzec 2015 r. – luty 2016 r.). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁵ spadły w tym okresie o 0,5%.

⁵ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2016 r. – struktura spożycia z 2014 r. w cenach grudnia 2015 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

Rolnictwo

W I kwartale br. zarówno średnia temperatura powietrza, jak i średnia suma opadów były wyższe od średnich norm z wielolecia. Na rynku rolnym przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych, z wyjątkiem cen żyta i ziemniaków, były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku.

Średnia temperatura powietrza dla kraju w I kwartale br. wyniosła 1,5°C i była wyższa od średniej z lat 1971-2000 o 1,5°C, zaś średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 117 mm i przekroczyła średnią normę z wielolecia o ok. 30%. W marcu br. średnia miesięczna temperatura powietrza dla kraju wyniosła 3,9°C, tj. o 1,2°C więcej od przeciętnej z lat 1971-2000. Średnia miesięczna suma opadów ukształtowała się na poziomie ok. 34 mm i była o ok. 4% wyższa od średniej normy z wielolecia.

Pogoda w marcu br. była na ogół korzystna dla rolnictwa. W pierwszej dekadzie miesiąca ruszyła wegetacja roślin ozimych i trwałych użytków zielonych. Uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby na początku okresu wegetacyjnego było dla roślin wystarczające. Korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych. W drugiej dekadzie miesiąca przystąpiono do siewów owsa, pszenicy jarej i jęczmienia jarego.

W bieżącym roku uprawy ozime przezimowały gorzej niż w roku ubiegłym. Znacznie gorzej przezimował rzepak i rzepik oraz jęczmień, a nieco gorzej – pszenica i pszenżyto. Ocenia się, że żyto przezimowało na ogół bez strat.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015–III 2016			III 2016		
	w tys. t	VII 2014– -III 2015=100	udział skupu w zbiorach 2015 r. w %	w tys. t	III 2015=100	II 2016=100
Ziarno zbóż^b	7832,3	96,2	31,7	511,4	105,5	86,9
w tym:						
pszenica	5341,1	94,1	48,7	404,3	113,0	94,7
żyto	702,2	94,3	34,9	32,0	96,7	67,4

^a W okresie styczeń-marzec br. bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2015 r. – marzec 2016 r. wyniósł 7832,3 tys. ton i był o 3,8% mniejszy niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, na co wpłynęły mniejsze niż przed rokiem dostawy zarówno pszenicy, jak i żyta (po ok. 6%). Skup zbóż podstawowych stanowił 31,7% zbiorów (wobec 29,8% przed rokiem). W marcu br. skupiono 511,4 tys. ton zbóż

podstawowych, tj. mniej niż przed miesiącem (o 13,1%), ale więcej niż przed rokiem (o 5,5%).

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2016		III 2016		
	w tys. t	I-III 2015=100	w tys. t	III 2015=100	II 2016
Żywiec rzeźny ^b	869,8	119,9	354,1	133,3	137,6
w tym:					
wołowy (z cielęcym)	51,0	99,0	19,3	96,3	117,7
wieprzowy	300,1	109,2	102,7	97,8	104,1
drobiowy	517,9	130,0	231,7	165,3	163,2
Mleko ^c	2662,9	109,8	921,5	109,2	107,8

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej cieplej. ^c W milionach litrów.

W okresie styczeń–marzec br., w wyniku zwiększonego skupu żywca drobiowego (o 30,0%) i wieprzowego (o 9,2%), łączny skup **żywca rzeźnego** (w wbc) wyniósł 869,8 tys. ton, tj. o blisko 20,0% więcej niż przed rokiem. W marcu br., przy wysokiej podaży żywca drobiowego, łączny skup żywca rzeźnego (w wbc) wyniósł 354,1 tys. ton i był o 33,3% wyższy niż przed rokiem.

Ceny podstawowych produktów rolnych w marcu br. kształtowały się następująco:

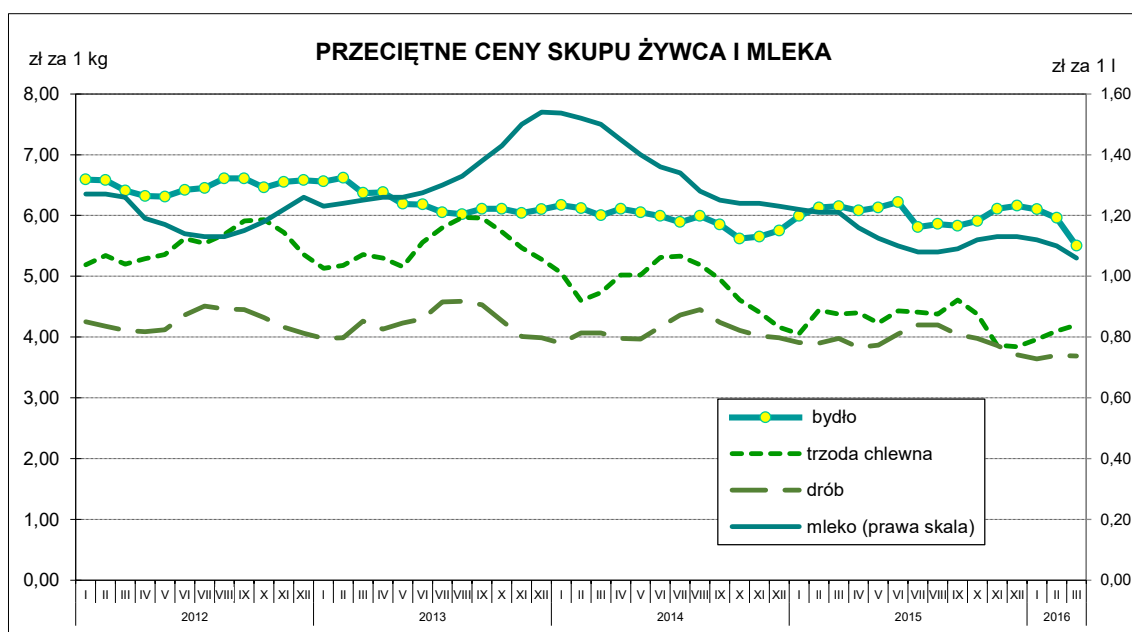
Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	III 2016			I-III 2016		III 2016			I-III 2016	
	zł	III 2015= =100	II 2016= =100	zł	I-III 2015= =100	zł	III 2015= =100	II 2016= =100	zł	I-III 2015= =100
Pszenvica za 1 dt ^a	63,04	90,9	98,2	64,66	91,8	76,45	99,8	100,4	76,67	100,7
Żyto za 1 dt ^a	54,37	105,6	97,5	55,63	106,3	59,32	102,5	99,9	60,08	103,0
Ziemniaki ^b za 1 dt	66,84	126,5	116,9	60,80	128,4	99,67	148,1	100,4	99,43	145,6
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło ^c (bez cieląt)	5,50	89,4	92,2	5,83	95,5	6,54	99,5	98,1	6,64	102,3
w tym młode bydło	5,69	89,5	91,7	6,08	95,5	6,97	101,2	98,3	7,07	102,6
trzoda chlewna	4,20	96,0	102,5	4,09	95,4	4,15	92,6	96,7	4,28	97,3
drób	3,69	92,7	99,7	3,68	93,6	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt	.	x	x	.	x	145,61	91,4	104,7	142,53	92,2
Mleko za 1 hl	105,89	87,5	96,7	109,03	89,9	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach – jadalne. ^c Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W I kwartale br. w skupie **przeciętne ceny pszenicy** kształtowały się na poziomie o ponad 8% niższym niż przed rokiem, a **żyta** – odpowiednio o ponad 6% wyższym. W obrocie targowiskowym ceny pszenicy i żyta były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (stosownie o 0,7% i o 3,0%). W marcu br. za pszenicę w skupie płacono o 9,1% mniej niż przed rokiem, a na targowiskach odpowiednio o 0,2% mniej. Ceny żyta w skupie były wyższe niż w marcu ub. roku (o 5,6%), a na targowiskach – stosownie o 2,5% wyższe.

Przy utrzymującej się bardzo wysokiej krajowej podaży **żywca drobiowego**, w okresie styczeń–marzec br. przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego była o 6,4% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku. W marcu br. za drób rzeźny płacono w skupie o 7,3% mniej niż przed rokiem.

W I kwartale br. przeciętne ceny **żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego** w skupie kształtowały się na poziomie niższym niż przed rokiem (po 4,5%), a na targowiskach – na wyższym (po ponad 2%). W marcu br. ceny żywca wołowego i młodego bydła rzeźnego w skupie obniżyły się w skali roku o ok. 11%, natomiast na targowiskach nie uległy istotnej zmianie.

W I kwartale br. skupiono łącznie 2662,9 mln l **mleka**, tj. o 9,8% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Cena tego surowca w okresie styczeń–marzec br. była o ponad 10% niższa niż przed rokiem. W marcu br. średnia cena skupu mleka była o ponad 12% niższa niż przed rokiem.

W obrocie targowiskowym w I kwartale br. przeciętna cena **krowy dojnej** (ok. 3164 zł) była o 3,1% wyższa niż przed rokiem, a cena **jałówki jednorocznej** (ok. 1944 zł) – odpowiednio o 1,5% niższa.

Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

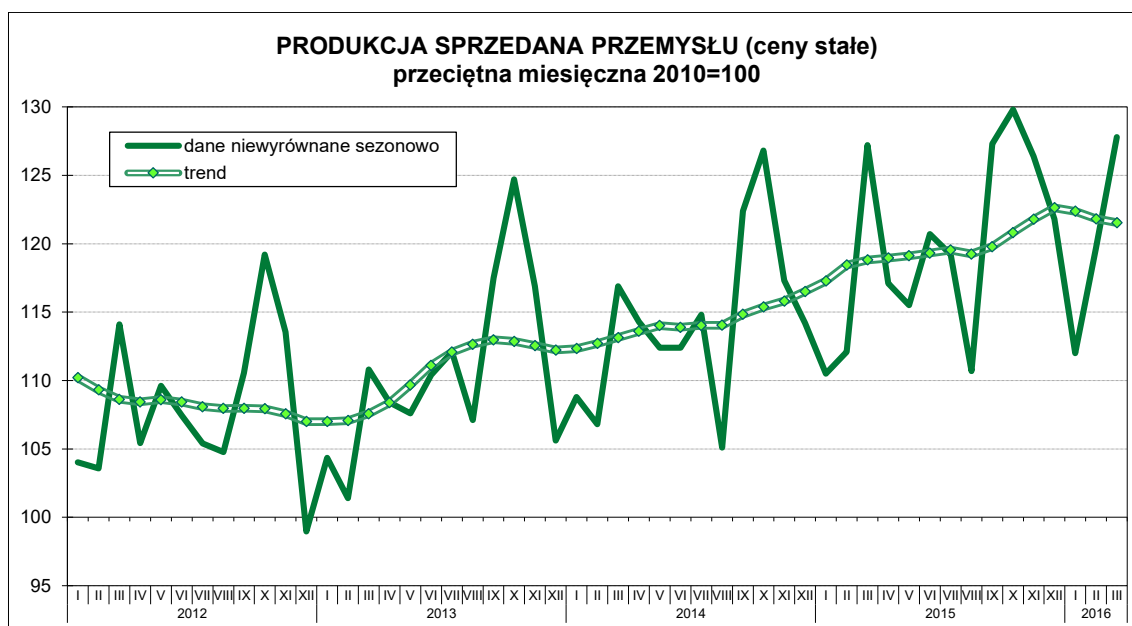
Wyszczególnienie	Lata/ Kwartały	Ceny środków produkcji wyrażone w:				
		dt				hl mleka
		pszenicy	żyta	żywca		
				wieprzowego	wołowego	
Ciągnik rolniczy ^a - szt.	2015	2621	3393	408	288	1552
	I	2491	3351	409	287	1445
	II	2656	3408	404	286	1553
	III	2692	3441	393	301	1620
	IV	2615	3222	435	290	1557
	2016					
	I	2710	3149	428	301	1607
Saletra amonowa - 1 dt.....	2015	2,1	2,8	0,33	0,23	1,3
	I	2,0	2,7	0,33	0,23	1,2
	II	2,2	2,9	0,34	0,24	1,3
	III	2,2	2,8	0,32	0,24	1,3
	IV	2,1	2,6	0,35	0,29	1,2
	2016					
	I	2,1	2,5	0,34	0,24	1,3
Mieszanka paszowa dla tuczników - 1 dt	2015	2,0	2,6	0,32	0,22	1,2
	I	1,9	2,6	0,32	0,22	1,1
	II	2,1	2,6	0,31	0,22	1,2
	III	2,1	2,6	0,30	0,23	1,2
	IV	2,0	2,5	0,34	0,23	1,2
	2016					
	I	2,1	2,5	0,34	0,24	1,3
Olej napędowy - 1 hl.....	2015	6,8	8,8	1,1	0,75	4,0
	I	6,5	8,7	1,1	0,70	3,8
	II	7,2	9,2	1,1	0,77	4,2
	III	7,0	8,9	1,0	0,78	4,2
	IV	6,5	8,0	1,1	0,72	3,8
	2016					
	I	6,0	6,9	0,9	0,66	3,5

^a Od 2015 r. dane dotyczą ciągnika „Ursus 11054”.

W I kwartale br., w porównaniu z poprzednim kwartałem, poprawiły się relacje cen oleju napędowego do cen skupu podstawowych produktów rolnych. Relacje cen pozostałych środków produkcji pogorszyły się w odniesieniu do cen skupu mleka, a poprawiły się – w odniesieniu do cen skupu żyta i żywca wieprzowego.

Przemysł

W I kwartale br. **produkcja sprzedana przemysłu**⁶ była o 3,0% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 5,3% w analogicznym okresie ub. roku oraz o 6,0% w IV kwartale ub. roku). W marcu br. tempo wzrostu było słabsze niż w poprzednich miesiącach (0,5% wobec 6,8% w lutym br. i 8,8% w marcu ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, produkcja sprzedana przemysłu w marcu br. była większa niż przed rokiem o 0,8% oraz o 1,0% niższa niż w lutym br.

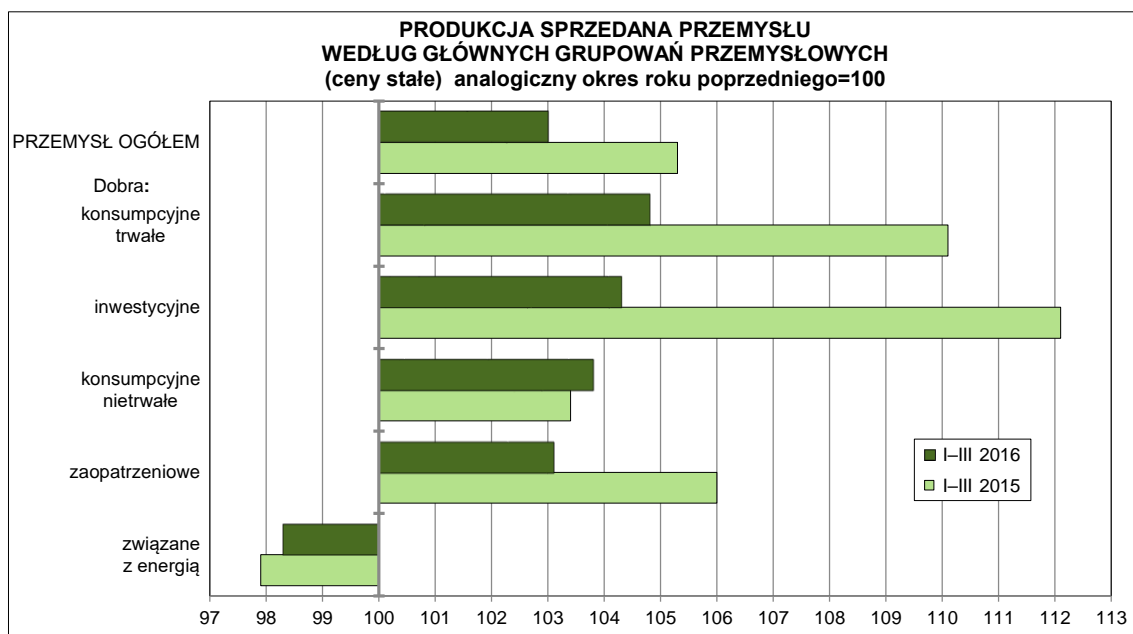
W sekcji o największym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem – przetwórstwie przemysłowym – sprzedaż w okresie styczeń-marzec br. wzrosła o 3,8%. W dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji obserwowano wzrost o 4,3%. Spadek produkcji wystąpił natomiast, podobnie jak przed rokiem, w górnictwie i wydobywaniu (o 5,3%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,3%).

W marcu br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku w przetwórstwie przemysłowym wyniósł 1,8%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 5,9%. Produkcja w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę obniżyła się o 6,1%, a w górnictwie i wydobywaniu o 16,3%, po wysokim wzroście przed rokiem.

Spśród działów przetwórstwa przemysłowego w marcu br. notowano wzrost produkcji m.in. pozostałego sprzętu transportowego (o 18,3%), mebli (o 7,4%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 7,3%), wyrobów z metali (o 4,3%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 4,2%). Po wzroście przed rokiem, obniżyła

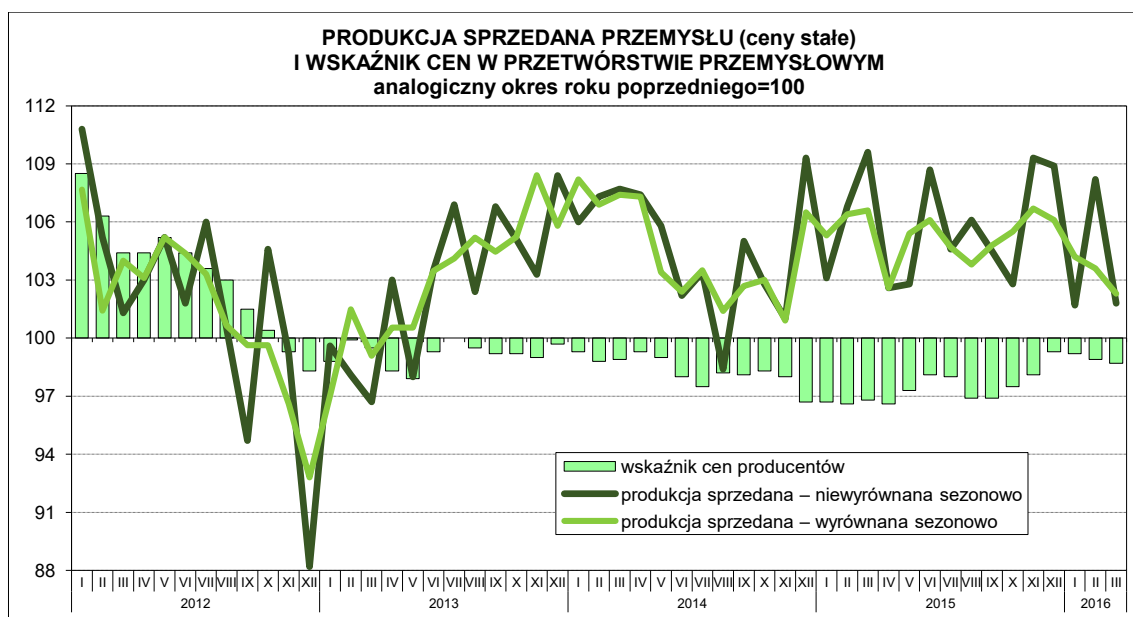
⁶ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

się m.in. w produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 5,3%) oraz maszyn i urządzeń (o 2,3%).

Wśród **głównych grupowań przemysłowych** w okresie styczeń–marzec br. wzrost produkcji w skali roku notowano w zakresie dóbr konsumpcyjnych trwałych (o 4,8%), inwestycyjnych (o 4,3%), konsumpcyjnych nietrwałych (o 3,8%) oraz zaopatrzeniowych (o 3,1%). Zmniejszenie sprzedaży notowano natomiast w zakresie dóbr związanych z energią – o 1,7%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, była w I kwartale br. o 1,1% wyższa niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 1,9% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 3,0%.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015				2016		I-III	I-III
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	III	2016	2015
	analogiczny okres roku poprzedniego=100						struktura w %	
Przemysł.....	105,3	103,9	104,3	106,0	103,0	100,5	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie.....	98,4	107,7	98,3	102,8	94,7	83,7	3,1	3,7
przetwórstwo przemysłowe.....	106,8	104,5	105,3	106,8	103,8	101,8	85,9	84,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	96,5	94,5	96,7	99,7	98,7	93,9	8,7	9,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	102,1	105,6	102,3	103,7	104,3	105,9	2,3	2,2
Z przemysłu ogółem – działy:								
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego....	96,5	119,9	97,7	107,2	98,7	85,5	1,5	1,8
produkcja artykułów spożywczych.....	103,7	98,2	107,8	104,8	102,5	100,9	16,1	16,0
produkcja napojów.....	96,6	99,4	104,6	105,6	101,9	99,8	1,4	1,4
produkcja odzieży.....	100,8	102,4	99,6	108,6	107,1	104,9	0,6	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny....	104,4	102,6	105,5	107,9	102,7	99,8	2,7	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru.....	106,9	105,3	104,0	104,4	102,6	102,3	3,2	3,0
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej....	100,4	108,2	100,0	96,5	96,4	94,7	3,8	5,0
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	103,2	103,1	107,6	107,1	102,5	102,0	4,8	4,8
produkcja wyrobów farmaceutycznych.....	101,8	101,2	103,9	112,7	100,6	101,5	1,1	1,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....	105,7	106,9	105,0	109,9	108,0	104,2	6,5	6,1
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.....	105,8	104,2	102,3	101,3	104,4	100,2	3,4	3,3
produkcja metali.....	104,4	101,4	96,9	98,5	98,7	99,7	3,6	4,0
produkcja wyrobów z metali.....	106,7	106,2	105,2	106,0	107,6	104,3	6,4	6,1
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych.....	114,7	98,2	102,1	91,5	106,9	107,3	3,1	2,9
produkcja urządzeń elektrycznych.....	112,9	114,5	101,9	114,4	105,5	103,8	4,4	4,3
produkcja maszyn i urządzeń.....	107,3	106,4	101,7	98,8	96,6	97,7	3,1	3,3
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep.....	114,0	106,6	109,7	112,5	105,6	101,1	11,8	11,0
produkcja pozostałego sprzętu transportowego.....	105,6	101,5	119,4	139,8	106,6	118,3	1,4	1,3
produkcja mebli.....	110,5	109,9	102,7	111,6	111,2	107,4	3,3	3,0

W I kwartale br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 25 (spośród 34) działach przemysłu, których sprzedaż stanowiła 76,1% produkcji sprzedanej przemysłu ogółem. Zwiększyła się sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących m.in.:

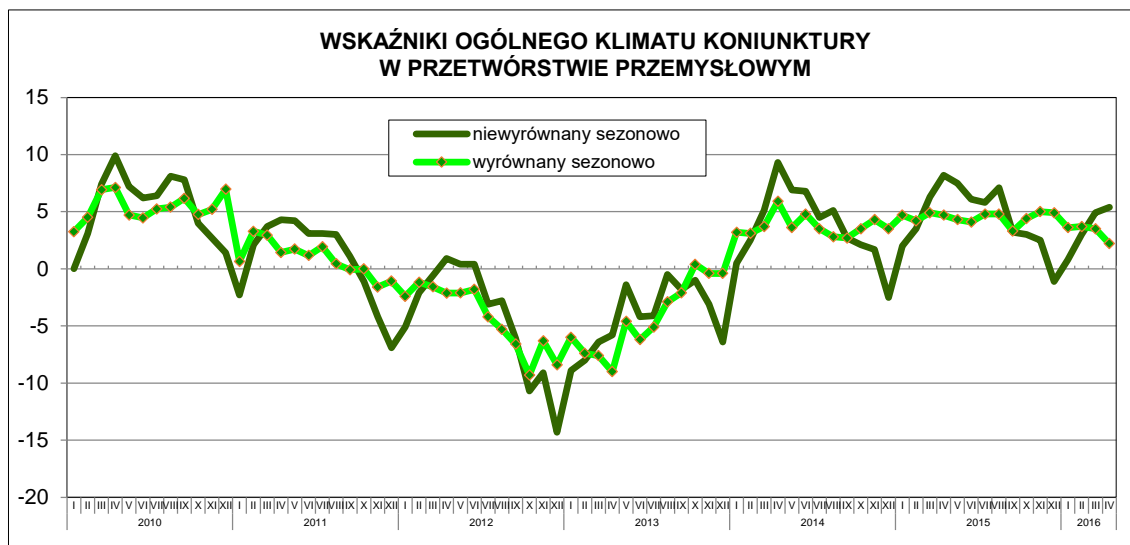
- meble – o 11,2%,
- wyroby z gumy i tworzyw sztucznych – o 8,0% (m.in. wyroby z tworzyw sztucznych – o 9,0%),
- wyroby z metali – o 7,6% (w tym metalowe elementy konstrukcyjne – o 8,3%),
- komputery, wyroby elektroniczne i optyczne – o 6,9% (m.in. sprzęt (tele)komunikacyjny – o 26,8%),
- pozostały sprzęt transportowy – o 6,6% (w tym statki i łodzie – o 31,5%),
- pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy – o 5,6% (m.in. części i akcesoria do pojazdów silnikowych – o 6,1%),

- urządzenia elektryczne – o 5,5% (w tym izolowane przewody i kable oraz sprzęt instalacyjny – o 8,9%),
- wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 4,4% (m.in. szkło i wyroby ze szkła – o 5,7%).

W porównaniu z okresem styczeń–marzec ub. roku zmniejszyła się produkcja sprzedana m.in. koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 3,6%), maszyn i urządzeń (o 3,4%) oraz metali (o 1,3%).

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca ok. 16% produkcji sprzedanej przemysłu) była o 2,5% wyższa niż w okresie styczeń–marzec ub. roku (kiedy notowano wzrost o 3,7%). Zwiększyła się sprzedaż w większości grup, w największym stopniu w wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 10,3%. Wzrosła także sprzedaż w przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 8,3%, przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 6,1%, przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 3,7%, produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 1,0% oraz wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 0,8%. Sprzedaż zmniejszyła się natomiast w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 11,7%, gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 6,4% oraz nieznacznie – wyrobów piekarskich i mącznych – o 0,3%.

Z obserwowanych w okresie trzech miesięcy br. 264 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 162 była wyższa niż przed rokiem, w tym najbardziej w skali roku wzrosła produkcja: papierosów, zmywarek do naczyń, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, serów podpuszczkowych dojrzewających, masła, farb i lakierów, aluminium hutniczego, mleka, mięsa drobiowego, tworzyw sztucznych, opon, tarcicy liściastej, kuchni elektrycznych, węgla kamiennego, produktów uboju trzody chlewnej. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 102 wyrobów i grup wyrobów, w tym największy spadek w skali roku notowano w produkcji: cukru, ciągników rolniczych, pestycydów, odkurzaczy, kuchni gazowych z piekarnikiem, komputerów, win owocowych, margaryny i produktów do smarowania, olejów opałowych, węgla brunatnego, obuwia, miedzi rafinowanej, soków z owoców i warzyw, pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, produktów uboju bydła i cieląt oraz rowerów.

W kwietniu br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Poprawiły się oceny dotyczące bieżącego portfela zamówień oraz produkcji. Prognozy w tych obszarach pozostają optymistyczne. Mniej negatywnie oceniana jest sytuacja finansowa, przy nieco bardziej korzystnych niż w marcu br. prognozach w tym zakresie. Przedsiębiorcy planują niewielkie zwiększenie zatrudnienia; możliwy jest nieznaczny spadek cen wyrobów przemysłowych.

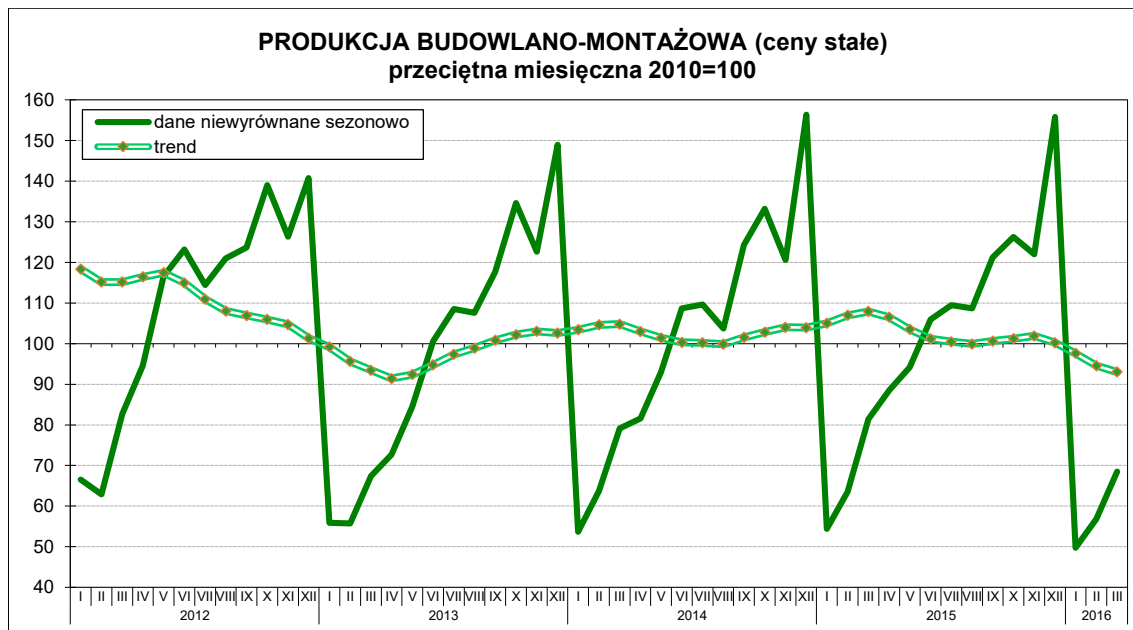
Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany za wystarczający. W stosunku do poprzedniego miesiąca spadek zapasów zgłaszany jest m.in. przez producentów wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz metali.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w przetwórstwie przemysłowym wynosi w kwietniu br. 77,7% (77,2% przed rokiem). W skali roku zwiększyło się wykorzystanie mocy m.in. w jednostkach zajmujących się produkcją mebli oraz urządzeń elektrycznych, natomiast obniżyło się m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych.

Wśród barier ograniczających bieżącą działalność przedsiębiorstw w kwietniu br. najbardziej uciążliwymi pozostają koszty zatrudnienia, niedostateczny popyt na rynku krajowym, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. W skali roku najbardziej zwiększyła się uciążliwość bariery związanej z niedoborem wykwalifikowanych pracowników.

Budownictwo

W I kwartale br. **produkcja budowlano-montażowa**⁷ zrealizowana na terenie kraju była o 13,3% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu o 3,5% przed rokiem).

W marcu br. produkcja budowlano-montażowa zmniejszyła się w skali roku o 15,8% (wobec spadku o 10,5% w lutym br. i wzrostu o 2,9% w marcu ub. roku). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym spadek produkcji wyniósł 13,9% w stosunku do marca ub. roku oraz 3,0% w stosunku do lutego br.

W największym stopniu obniżyła się produkcja w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 21,9%. Niższa niż w marcu ub. roku była też produkcja budowlano-montażowa w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi – o 15,7% oraz specjalizujących się w budowie budynków – o 10,8%. Spadek dotyczył zarówno sprzedaży robót o charakterze remontowym (o 17,5%), jak i inwestycyjnym (o 14,9%).

⁷ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016		2015	
	III	I-III	III	I-III		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			struktura w %		
Ogółem	102,9	103,5	84,2	86,7	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym.....	101,8	98,8	85,1	87,4	65,7	65,2
remontowym.....	105,0	113,6	82,5	85,5	34,3	34,8
Budowa budynków.....	96,5	99,6	89,2	91,4	39,4	37,7
Budowa obiektów inżynierii						
ładowej i wodnej.....	106,0	108,5	78,1	79,3	28,4	31,1
Roboty budowlane specjalistyczne	108,7	103,8	84,3	88,4	32,2	31,2

W okresie styczeń-marzec br. największy spadek produkcji w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku notowano w jednostkach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii ładowej i wodnej (o 20,7%), w których przed rokiem obserwowano znaczny wzrost. W dziale robót budowlanych specjalistycznych produkcja obniżyła się o 11,6%, a w budowie budynków - o 8,6% (w tym w jednostkach specjalizujących się w robotach związanych ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych - o 7,1%).

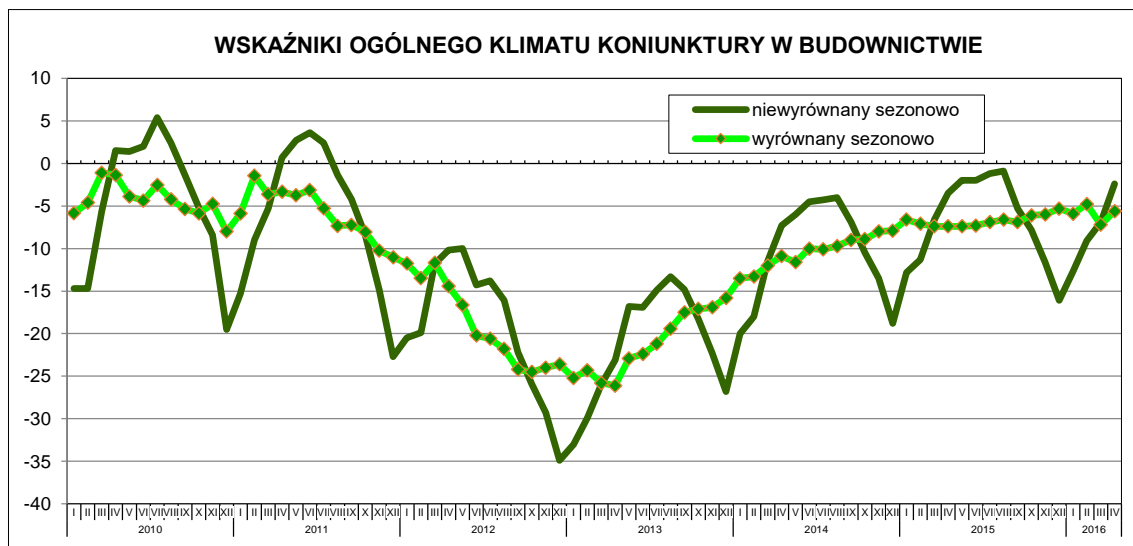
W budownictwie obiektów inżynierii ładowej i wodnej w stosunku do I kwartału ub. roku najbardziej obniżyła się produkcja w jednostkach specjalizujących się w robotach związanych z budową pozostałych obiektów inżynierii ładowej i wodnej (o 36,0%) oraz rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych (o 26,8%). W podmiotach zajmujących się głównie budową dróg kołowych i szynowych (mających największy udział w produkcji w tym dziale) odnotowano spadek o 9,4%.

W dziale robót budowlanych specjalistycznych produkcja również obniżyła się we wszystkich grupach, w tym najbardziej w przedsiębiorstwach specjalizujących się w robotach wykończeniowych (o 31,2%). W grupie o największym udziale w sprzedaży robót w tym dziale, tj. w podmiotach specjalizujących się w wykonywaniu instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych, spadek wyniósł 13,7%.

W strukturze produkcji budowlano-montażowej ogółem według rodzajów obiektów budowlanych w I kwartale br. zwiększył się w skali roku udział budynków (w większym stopniu mieszkalnych niż niemieszkalnych). Zmniejszył się natomiast udział obiektów inżynierii ładowej i wodnej, w tym niższy niż przed rokiem był udział m.in. rurociągów sieci rozdzielczej i linii kablowych rozdzielczych oraz dróg szynowych, dróg kolei napowietrznych lub podwieszanych, a wyższy - autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych.

Struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej wg rodzajów obiektów budowlanych przedstawiała się następująco:

Rodzaje obiektów	Struktura w %	
	I-III 2015	I-III 2016
OGÓŁEM	100,0	100,0
Budynki razem	53,0	60,5
Budynki mieszkalne	15,5	20,2
w tym:		
mieszkalne jednorodzinne	2,0	2,2
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkańowe	12,7	16,7
Budynki niemieszkalne	37,5	40,3
w tym:		
biurowe	4,3	4,8
handlowo-usługowe	7,1	9,6
przemysłowe i magazynowe	16,1	16,5
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej....	7,0	6,3
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	47,0	39,5
w tym:		
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	8,4	10,7
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	5,3	2,6
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	1,9	1,7
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe.....	8,7	6,9
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	9,8	6,5
oczyszczalnie wód i ścieków.....	2,5	0,7
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	8,8	8,7
obiekty pozostałe, gdzie indziej nie sklasyfikowane	1,2	1,0

W kwietniu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany nadal negatywnie, ale lepiej niż w analogicznym miesiącu ostatnich czterech lat i w marcu br. Mniej niekorzystne niż przed miesiącem są diagnozy portfela zamówień i produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym. Poprawiły się także przewidywania w tych obszarach. Oceny bieżącej sytuacji finansowej przedsiębiorstw są mniej negatywne niż w marcu br., a jej prognozy – optymistyczne wobec pesymistycznych przed miesiącem. Podmioty budowlane nie przewidują redukcji zatrudnienia. Utrzymuje się wzrost opóźnień

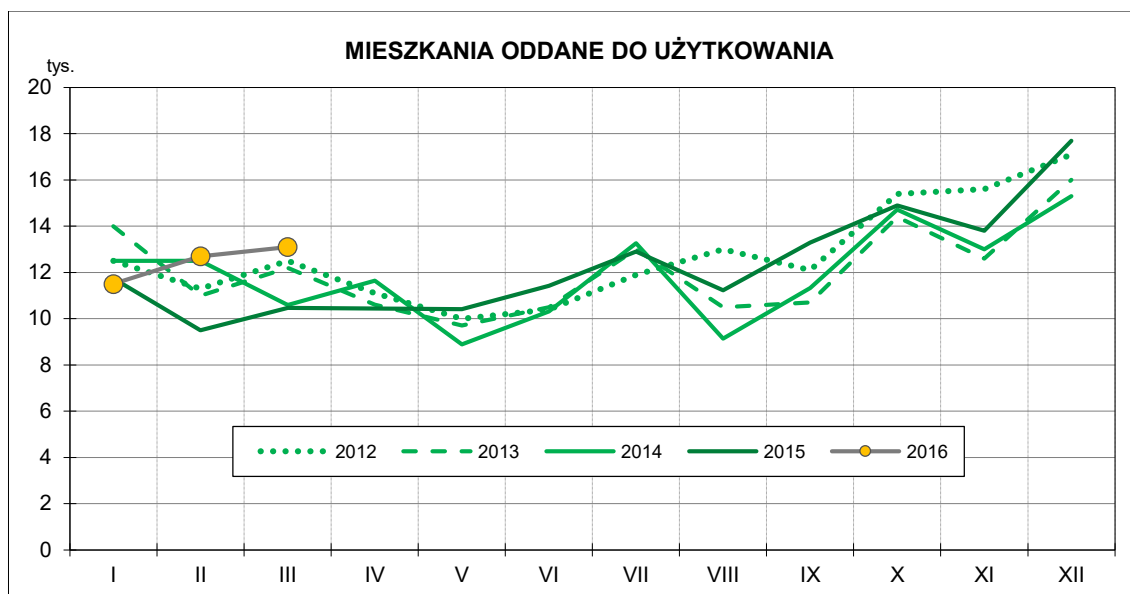
płatności za wykonane roboty budowlano-montażowe, a zapowiadany spadek cen robót jest podobny do oczekiwanego przed miesiącem.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w budownictwie w kwietniu br. oceniane jest na ok. 73% (wobec 74% przed rokiem). Niższy niż przed rokiem poziom wykorzystania mocy produkcyjnych jest sygnalizowany przez podmioty specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej przedsiębiorcy niezmiennie wskazują koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. Nieco częściej niż przed rokiem są zgłaszane m.in. utrudnienia powodowane niedoborem wykwalifikowanych pracowników, a nieco rzadziej – m.in. związane z kosztami materiałów.

Budownictwo mieszkaniowe

W I kwartale br. liczba mieszkań oddanych do użytkowania była większa niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrosła również liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Według wstępnych danych⁸ w I kwartale br. **oddano do użytkowania** 37,3 tys. mieszkań, tj. o 17,7% więcej niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 10,8%). Wpłynął na to głównie wzrost liczby mieszkań oddanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 53,7% do 17,2 tys.), przy spadku – w budownictwie indywidualnym (o 4,8% do 18,7 tys.). Więcej mieszkań niż przed rokiem oddano w budownictwie spółdzielczym (817 wobec 244) i społecznym czynszowym (245 wobec 48). Spadek notowano natomiast w budownictwie komunalnym (320 oddanych mieszkań wobec 370 przed rokiem) i zakładowym (5 mieszkań wobec 169).

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-III 2015			I-III 2016		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	31704	100,0	89,2	37313	100,0	117,7
Indywidualne	19684	62,1	96,5	18733	50,2	95,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	11189	35,3	84,7	17193	46,1	153,7
Spółdzielcze	244	0,8	24,1	817	2,2	334,8
Spółeczne czynszowe	48	0,1	10,0	245	0,6	510,4
Komunalne	370	1,2	118,6	320	0,9	86,5
Zakładowe	169	0,5	107,6	5	0,0	3,0

⁸ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W okresie styczeń-marzec br. w dwunastu województwach liczba mieszkań oddanych do użytkowania była większa niż w analogicznym okresie ub. roku. Największy wzrost notowano w województwie dolnośląskim (o 68,7%), a wysoki również w: lubelskim, mazowieckim, kujawsko-pomorskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (w granicach 38,1% - 21,5%). Mniej mieszkań oddano w czterech województwach: podkarpackim (o 10,3%), zachodniopomorskim (o 6,7%), pomorskim (o 1,9%) i łódzkim (o 1,7%).

W marcu br., w drugim miesiącu z rzędu, liczba mieszkań oddanych do użytkowania wzrosła w skali roku - o 25,0% do 13,1 tys. Znaczny wzrost odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 74,1% do 5,9 tys. mieszkań), a niewielki - w budownictwie indywidualnym (o 0,4% do 6,8 tys.). Więcej mieszkań niż w marcu ub. roku oddano także w budownictwie komunalnym (193 wobec 153), społecznym czynszowym (132 wobec 12) i zakładowym (4 wobec 2). Mniej mieszkań przekazano do użytkowania jedynie w budownictwie spółdzielczym (91 wobec 163).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-marzec br. wyniosła 97,9 m² i była o 10,0 m² mniejsza niż w I kwartale ub. roku.

Liczba mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** w I kwartale br. wyniosła 42,2 tys. i była o 9,7% większa niż przed rokiem. Liczba mieszkań, których **budowę rozpoczęto** wzrosła o 7,9% do 34,3 tys.

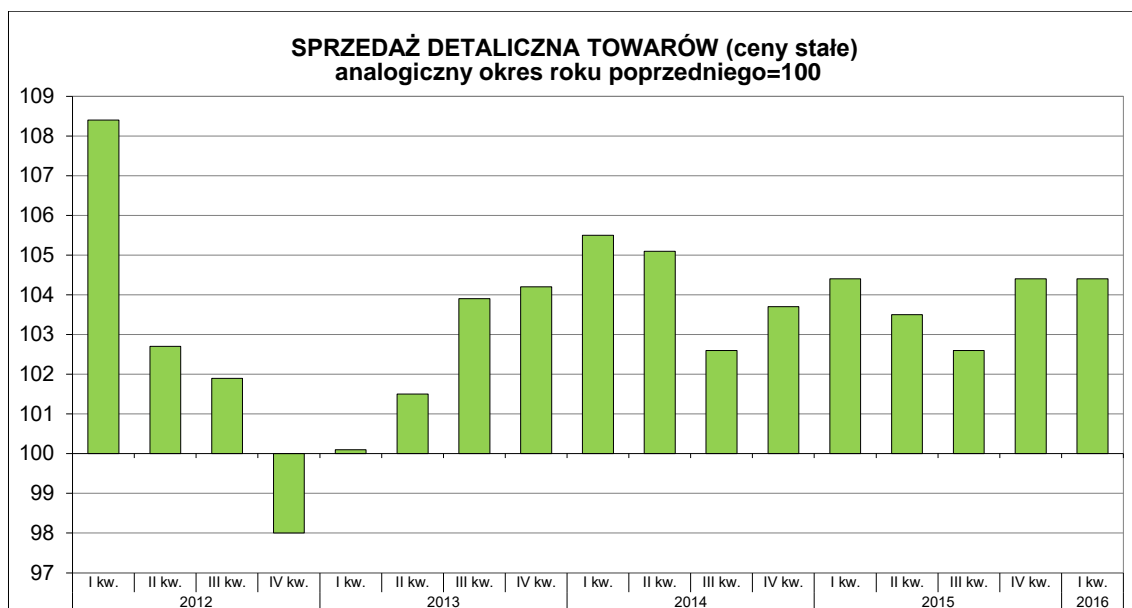
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-III 2016					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	42183	100,0	109,7	34306	100,0	107,9
Indywidualne	19212	45,5	109,1	16697	48,7	112,2
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	21426	50,8	105,9	16480	48,0	100,5
Spółdzielcze	396	0,9	201,0	775	2,2	262,7
Spółeczne czynszowe	283	0,7	200,7	64	0,2	45,1
Komunalne	805	1,9	350,0	225	0,7	401,8
Zakładowe	61	0,2	152,5	65	0,2	203,1

W końcu marca br. **w budowie** było 717,5 tys. mieszkań (o 2,5% więcej niż przed rokiem).

Rynek wewnętrzny

W I kwartale br. **sprzedaż detaliczna**⁹ była wyższa niż przed rokiem o 4,4% (tj. wzrost podobny jak w poprzednim kwartale oraz w analogicznym okresie ub. roku). W marcu br. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 3,0% (po wzroście w lutym br. o 6,2% oraz w marcu ub. roku – o 6,6%).

W okresie styczeń–marzec br. w większości grup sprzedaż była wyższa w skali roku. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem najwyższy wzrost notowano w sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 12,2%) oraz w pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 7,3%). Zwiększyła się także sprzedaż w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 5,8%). Niższa niż w okresie styczeń–marzec ub. roku była natomiast sprzedaż w grupie pozostałe (o 10,6%) oraz w jednostkach handlujących paliwami stałymi, ciekłymi i gazowymi (o 2,5%).

⁹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015				2016		I-III	I-III
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	III	2016	2015
	analogiczny okres roku poprzedniego=100						struktura w %	
O g ó ł e m^a	104,4	103,5	102,6	104,4	104,4	103,0	100,0	100,0
w tym:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	101,9	113,1	115,1	119,3	112,2	111,9	11,0	10,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe.....	97,7	99,8	99,0	99,7	97,5	96,5	13,2	15,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe.....	108,8	102,4	103,9	99,2	105,8	106,4	28,4	27,2
Pozostała sprzedaż detaliczna								
w niewyspecjalizowanych sklepach	108,8	107,8	104,9	119,7	107,3	109,7	11,9	11,5
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny.....	109,4	104,9	104,8	103,0	109,7	110,6	6,4	6,1
Tekstylia, odzież, obuwie	111,9	113,8	112,5	115,0	114,4	104,2	5,8	5,4
Mebłe, rtv, agd	106,9	103,3	104,3	105,4	106,9	100,9	7,6	7,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż								
w wyspecjalizowanych sklepach.....	117,0	115,6	115,3	116,7	103,9	100,6	5,0	5,0
Pozostałe	90,6	92,1	85,7	86,6	89,4	85,9	9,6	11,2

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

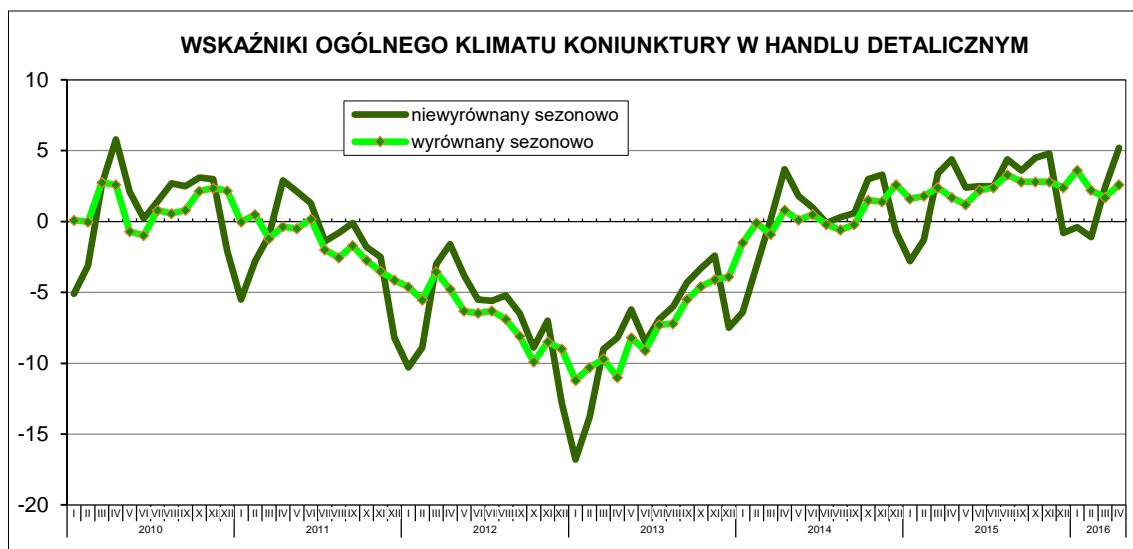
Sprzedaż hurtowa¹⁰ w przedsiębiorstwach handlowych w I kwartale br. wzrosła w skali roku o 3,1%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 0,4%. Wśród grup o znaczącym udziale w sprzedaży hurtowej ogółem wzrost sprzedaży notowano w grupach: żywność (o 3,2% wobec spadku o 2,2% w analogicznym okresie ub. roku), kosmetyki i wyroby farmaceutyczne (o 2,0%) oraz niewyspecjalizowane (o 1,4%). W stosunku do I kwartału ub. roku pogłębił się spadek sprzedaży hurtowej w grupie półprodukty i odpady pochodzenia nierolniczego oraz złom i wyniósł 4,6%. W marcu br. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 1,3%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych obniżyła się o 1,4%.

W kwietniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, lepiej niż przed miesiącem. Optymistyczne oceny koniunktury formułowane są przez przedsiębiorstwa duże i średnie. Mniej pesymistyczne niż w marcu br. są wskazania firm małych i mikro. Bardziej korzystnie niż przed miesiącem oceniają koniunkturę jednostki z branż: tekstylia, odzież, obuwie, pojazdy samochodowe oraz artykuły gospodarstwa domowego ogółem. Oceny koniunktury jednostek w branży żywność są lepsze od zgłaszanych w marcu br. Optymistycznie, wobec negatywnych ocen przed miesiącem, postrzegana jest bieżąca sprzedaż; mniej niekorzystnie niż w marcu br. oceniana jest sytuacja finansowa. Przewidywania w tych obszarach są pozytywne.

¹⁰ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

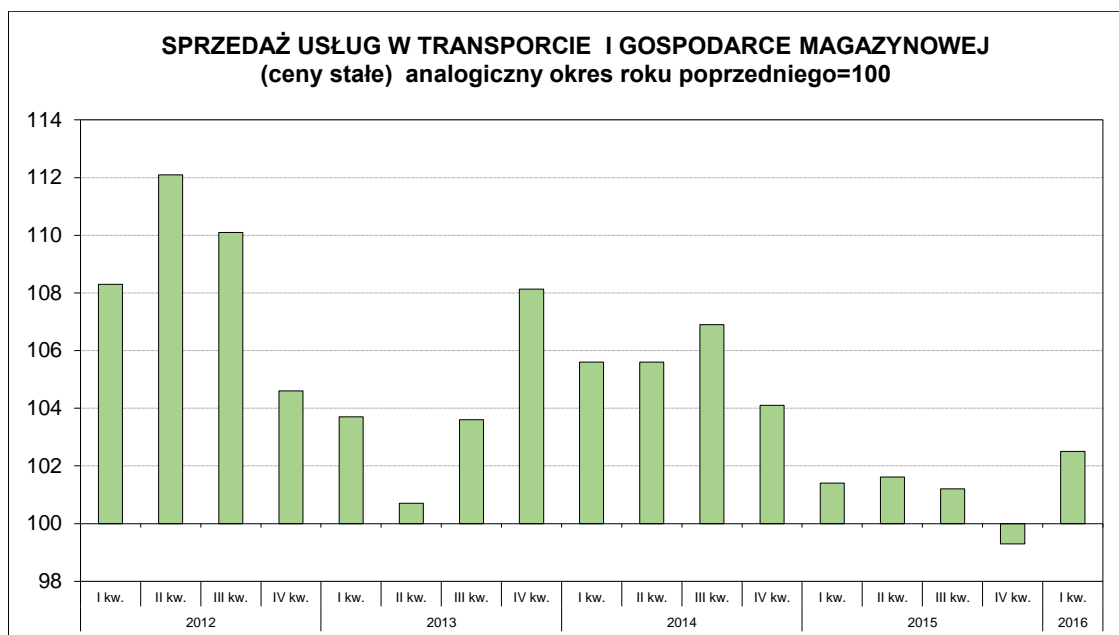
Przedsiębiorcy sygnalizują niewielki wzrost zatrudnienia; ceny towarów mogą nieznacznie rosnąć, choć wolniej niż oceniano przed miesiącem. Poziom zapasów nadal jest uważany za nadmierny.

Wśród barier ograniczających działalność przedsiębiorstw w kwietniu br. najbardziej uciążliwe pozostają: konkurencja na rynku, koszty zatrudnienia, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niedostateczny popyt. W skali roku najbardziej zwiększyła się uciążliwość bariery dotyczącej niedoboru pracowników.

Transport

W I kwartale br. **sprzedaż usług**¹¹ w jednostkach transportu ogółem¹² zwiększyła się o 2,5% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (wobec wzrostu o 1,4% przed rokiem). W marcu br. wzrost sprzedaży usług w transporcie w skali roku wyniósł 3,0% (wobec 3,7% w lutym br.).

Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem w okresie styczeń-marzec br. wzrost sprzedaży w skali roku notowano w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 4,9%) oraz transporcie samochodowym (o 2,8%). Spadek obserwowano natomiast w transporcie kolejowym (o 4,2%).

Przewozy ładunków ogółem w I kwartale br. wyniosły 114,2 mln ton, tj. o 2,9% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost przewozów obserwowano w transporcie samochodowym, wodnym oraz rurociągowym. W marcu br. przewieziono 40,7 mln ton ładunków ogółem – o 1,0% więcej niż przed rokiem.

Transportem kolejowym w okresie trzech miesięcy br. przewieziono 50,0 mln ton ładunków (o 0,6% mniej niż przed rokiem). Niższe niż w okresie styczeń-marzec ub. roku były przewozy w komunikacji wewnętrznej (o ok. 1%). W komunikacji międzynarodowej wielkość przewozów była zbliżona do notowanej przed rokiem (w tym notowano wzrost przewozów ładunków importowanych – o ok. 2%, przy spadku przewozów ładunków

¹¹ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

¹² W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

tranzytowych oraz eksportowanych – po ok. 2%). W marcu br. transportem kolejowym przewieziono 17,8 mln ton ładunków (spadek w skali roku o 4,9%). Średniodobowe przewozy ładunków w marcu br. były o 1,4% większe niż przed miesiącem.

Transportem samochodowym zarobkowym od początku roku przewieziono 49,0 mln ton ładunków, tj. o 6,6% więcej niż przed rokiem, natomiast w marcu br. – 17,4 mln ton (wzrost o 7,0% w skali roku). Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 6,5%.

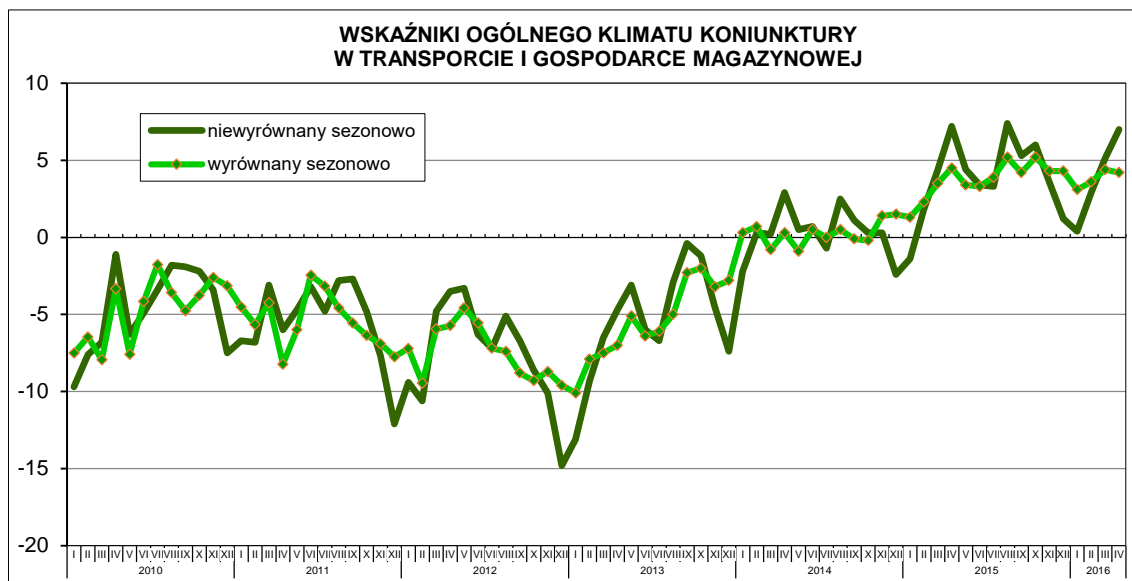
Transportem rurociągowym przetłoczono w okresie trzech kwartałów br. 13,0 mln ton ropy i produktów naftowych (o 2,4% więcej niż przed rokiem), a w marcu br. – 4,6 mln ton (o 0,5% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku).

Przewozy ładunków **transportem morskim** od początku roku wyniosły 1,6 mln ton, tj. o 10,0% więcej niż przed rokiem. W marcu br. przewieziono 0,6 mln ton ładunków (wzrost w skali roku o 16,1%).

W **portach morskich** od początku roku przeładowano 17,6 mln ton ładunków, tj. o 1,2% więcej niż przed rokiem. Zwiększyły się przeładunki pozostałych ładunków drobnicowych – o 18,7%, ładunków tocznych – o 9,0% oraz ładunków masowych suchych – o 4,2% (w tym węgla i koksu – o 16,4%). Zmniejszyły się natomiast w skali roku przeładunki ładunków masowych ciekłych – o 9,1% (w tym ropy naftowej – o 9,3%) oraz kontenerów – o 0,5%.

W I kwartale br. wzrost przeładunków w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku obserwowano w portach: Świnoujście (o 4,4% do 3,2 mln ton), Gdynia (o 3,6% do 4,2 mln ton), Gdańsk (o 0,9% do 7,5 mln ton) oraz Police (o 0,1% do 0,5 mln ton). Zmniejszenie przeładunków notowano natomiast w Szczecinie (o 3,3% do 2,1 mln ton).

Środkami komunikacji publicznej w I kwartale br. przewieziono 165,0 mln pasażerów – o 1,3% mniej niż przed rokiem. Transportem samochodowym przewieziono 94,5 mln pasażerów (spadek o 3,2%). Wzrosły natomiast przewozy pasażerów transportem lotniczym (o 6,5% do 1,8 mln) oraz transportem kolejowym (o 1,2% do 68,6 mln pasażerów).

W kwietniu br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany pozytywnie, nieco lepiej niż w marcu br. Bardziej korzystne są prognozy dotyczące przyszłej sprzedaży, a wskazania w zakresie bieżącej, po raz pierwszy od października ub. roku, nie są negatywne. Lepsze są także przewidywania w zakresie popytu, przy jednoczesnej poprawie pesymistycznych ocen bieżących w tym obszarze. W drugim miesiącu z kolei utrzymują się pozytywne przewidywania sytuacji finansowej, mniej niekorzystne niż w marcu br. są oceny bieżące w tym zakresie. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy spodziewają się kontynuacji spadku cen usług transportowych. Możliwy jest nieco większy niż prognozowano przed miesiącem wzrost zatrudnienia.

Łączność

W I kwartale br. sprzedaż usług w jednostkach łączności ogółem¹³ obejmująca wpływy za usługi pocztowe oraz za usługi telekomunikacyjne, była o 5,5 % wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,9% w analogicznym okresie ub. roku). Wzrosła zarówno sprzedaż usług pocztowych i kurierskich, jak i usług telekomunikacyjnych.

Liczba abonentów i użytkowników (usługi z przedpłata) **telefonii ruchomej** w końcu marca br. ukształtowała się na poziomie 56,6 mln (w tym ok. 47% to użytkownicy) i była o 0,6% większa niż w końcu grudnia ub. roku oraz o 2,6% mniejsza niż przed rokiem. Na 100 mieszkańców przypadało 147,1 abonentów i użytkowników (wobec 146,3 w końcu grudnia ub. roku).

Utrzymał się spadek liczby **telefonicznych łączy głównych**¹⁴, zapoczątkowany w 2005 r. W końcu marca br. ich liczba w sieci publicznej telefonii przewodowej wyniosła ok. 4,8 mln i była o ok. 1,9% mniejsza niż w końcu grudnia ub. roku. Na 100 mieszkańców przypadało 12,6 łączy głównych (w końcu ub. roku – 12,8). Liczba łączy w dostęпах ISDN¹⁵ w końcu marca br. wyniosła ok. 703 tys. (w tym ok. 92% zainstalowano w miastach) i była o ok. 1,5% mniejsza niż w końcu ub. roku.

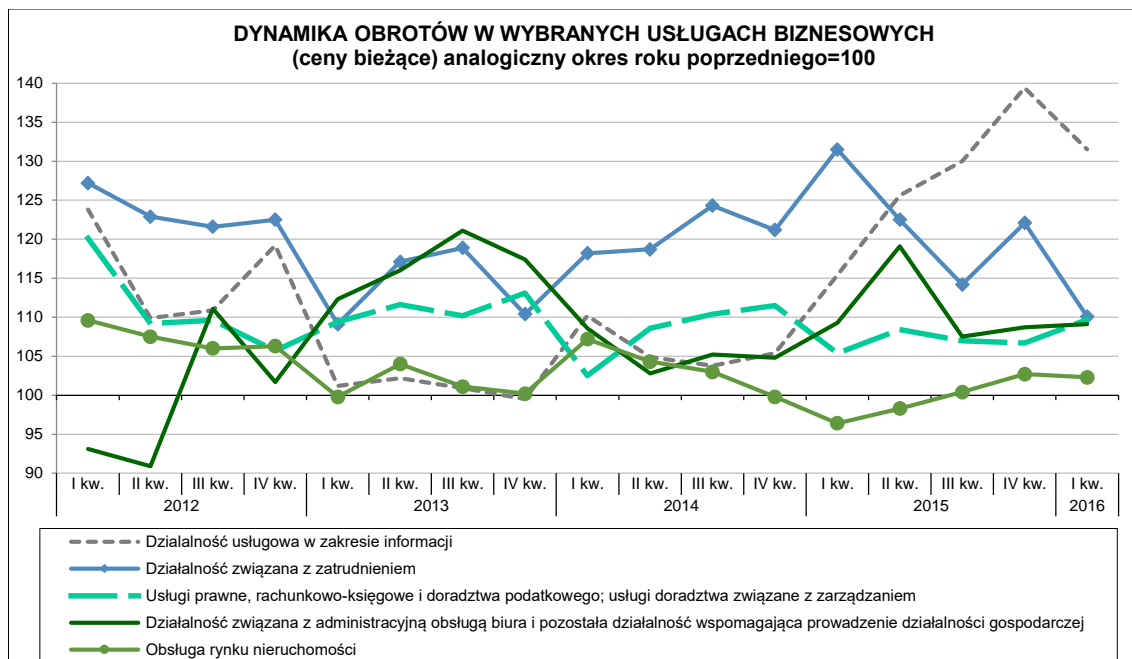
¹³ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach łączności o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

¹⁴ Standardowe łączy główne (abonenci telefonii przewodowej) powiększone o liczbę łączy w dostęпах ISDN.

¹⁵ ISDN – telefoniczna sieć cyfrowa z integracją usług, umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci do transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

Usługi biznesowe

W I kwartale br. obroty¹⁶ w większości badanych grupowań z obszaru **usług biznesowych**¹⁷ były wyższe niż przed rokiem.

Wysoki wzrost, szybszy niż w I kwartale ub. roku, obserwowano w działalności usługowej w zakresie informacji (o 31,5%). Umocniło się również tempo wzrostu obrotów w zakresie usług prawnych, rachunkowo-księgowych i doradztwa podatkowego; usług doradztwa związanych z zarządzaniem (wyniosło 9,7%), działalności detektywistycznej i ochroniarskiej (9,1%) oraz w zakresie sprzątania obiektów (5,4%). Znacznie, chociaż w mniejszym stopniu niż przed rokiem, zwiększyły się obroty w działalności związanej z zatrudnieniem (o 10,1%). W tempie zbliżonym do obserwowanego w I kwartale ub. roku wzrosły obroty w zakresie administracyjnej obsługi biura i pozostałej działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej (o 9,1%) oraz działalności

¹⁶ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

¹⁷ Usługi biznesowe to usługi związane z obsługą działalności gospodarczej. Badaniem objęto wybrane grupowania Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007: z sekcji Informacja i komunikacja działy: działalność wydawnicza, działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana, działalność usługowa w zakresie informacji; sekcję Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; z sekcji Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna: dział działalność prawnicza, rachunkowo-księgowa i doradztwo podatkowe, grupę doradztwo związane z zarządzaniem oraz działy: działalność w zakresie architektury i inżynierii, badania i analizy techniczne; reklama, badanie rynku i opinii publicznej; pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; z sekcji Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca działy: działalność związana z zatrudnieniem; działalność detektywistyczna i ochroniarska, grupę sprzątanie obiektów oraz dział działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej.

związanej z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalności powiązanej (o 5,9%). Po spadku przed rokiem, wzrost obrotów notowano w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych (o 5,5%), w działalności wydawniczej (o 3,8%) oraz w działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości (o 2,3%).

Spadek obrotów (po znaczącym wzroście przed rokiem) notowano w pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 13,0%) oraz w usługach w zakresie reklamy, badania rynku i opinii publicznej (o 6,6%).

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹⁸ w lutym br. wyniosło minus 1,7 mld zł (wobec 0,4 mld zł przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie 1,5 mld zł (rok wcześniej 2,2 mld zł), przy czym eksport zwiększył się o 10,4% do 63,6 mld zł, a import wzrósł o 12,1% do 62,1 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 3,5 mld zł i było wyższe niż w lutym ub. roku o 0,3 mld zł, a składały się na nie salda: usług transportowych (1,8 mld zł), podróży zagranicznych (0,5 mld zł) i pozostałych usług (1,2 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 12,7 mld zł (wzrost o 8,4%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 9,2 mld zł (odpowiednio o 7,6% więcej). **Saldo dochodów pierwotnych** wyniosło minus 5,1 mld zł i pogłębiło się w porównaniu z lutym ub. roku o 2,4 mld zł. Na wysokość salda dochodów pierwotnych w znacznym stopniu wpłynęły dochody nierezydentów z inwestycji portfelowych w wysokości 1,2 mld zł oraz ujemne saldo dochodów z inwestycji w kwocie 5,3 mld zł, w ramach którego dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach ukształtowały się na poziomie 4,3 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** w lutym br. wyniosło minus 1,6 mld zł (wobec minus 2,3 mld zł przed rokiem), przy czym wartość przychodów wzrosła w porównaniu z lutym ub. roku o 0,2 mld zł do 2,2 mld zł, a wartość rozchodów zmniejszyła się o 0,5 mld zł do 3,8 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 3,1 mld zł (wobec 8,9 mld zł w lutym ub. roku), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 3,4 mld zł oraz 0,2 mld zł (wobec 8,9 mld zł przychodów oraz 0,04 mld zł rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w lutym br. wyniosło 2,8 mld zł (wobec 8,0 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie minus 17,3 mld zł, przy czym saldo pasywów inwestycji bezpośrednich wyniosło 1,1 mld zł. Saldo **polskich inwestycji za granicą** wyniosło minus 14,5 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich ukształtowało się na poziomie minus 4,1 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie odnotowano wzrost wartości aktywów rezydentów do 0,2 mld zł oraz odpływ kapitału nierezydentów w kwocie 15,0 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** odnotowano spadek aktywów rezydentów w kwocie 6,9 mld zł oraz odpływ kapitału nierezydentów w wysokości 3,4 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie 0,2 mld zł. Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w lutym br. zmniejszyła się o 3,9 mld zł do 394,9 mld zł.

¹⁸ Opracowano na podstawie danych NBP.

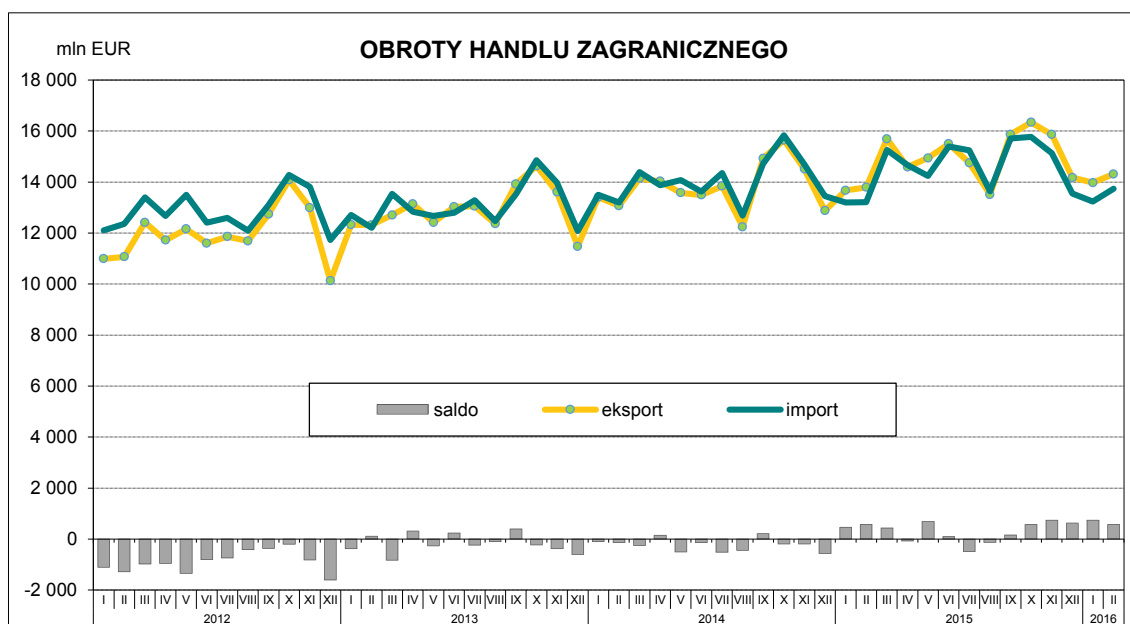
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	II 2015	II 2016	III 2015 - II 2016 ^a
	w mln zł		
A. RACHUNEK BIEŻĄCY	385	-1675	-1928
Saldo obrotów towarowych	2194	1500	7994
Eksport.....	57612	63596	726460
Import.....	55418	62096	718466
Saldo usług	3163	3492	41996
Przychody	11680	12659	166227
Rozchody	8517	9167	124231
Saldo dochodów pierwotnych	-2719	-5071	-49907
Przychody	4079	1874	47061
Rozchody	6798	6945	96968
Saldo dochodów wtórnych	-2253	-1596	-2011
Przychody	2085	2236	24365
Rozchody	4338	3832	26376
B. RACHUNEK KAPITAŁOWY	8909	3165	42633
Przychody	8950	3355	45553
Rozchody	41	190	2920
C. RACHUNEK FINANSOWY	7950	2802	36600
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	3155	-4094	8014
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	4	-897	7382
Instrumenty dłużne	3151	-3197	632
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	5236	1103	21864
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	2946	3365	21996
Instrumenty dłużne	2290	-2262	-132
Inwestycje portfelowe - aktywa	4462	150	34290
Udziałowe papiery wartościowe	2720	-317	32906
Dłużne papiery wartościowe.....	1742	467	1384
Inwestycje portfelowe - pasywa	2433	-15019	-4198
Udziałowe papiery wartościowe	120	-374	17653
Dłużne papiery wartościowe.....	2313	-14645	-21851
Pozostałe inwestycje - aktywa	247	-6888	6622
NBP.....	0	0	2
Sektor rządowy	40	30	45
Monetarne Instytucje Finansowe.....	-3413	-7250	-9225
Pozostałe sektory	3620	332	15800
Pozostałe inwestycje - pasywa	-14453	-3411	12430
NBP.....	-10924	4813	15995
Sektor rządowy	-14	-28	11
Monetarne Instytucje Finansowe.....	-3221	-9314	-3175
Pozostałe sektory	-294	1118	-401
Pochodne instrumenty finansowe	-346	233	-1322
Oficjalne aktywa rezerwowe	-6352	-3926	19092
D. SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-1344	1312	-4105

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–luty br. obroty towarowe handlu zagranicznego wyrażone w złotych zwiększyły się w skali roku, nieco szybciej po stronie eksportu niż importu. Wzrosła wymiana z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE), a obniżyła się – z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. Z krajami rozwijającymi się notowano wzrost obrotów w imporcie, a spadek w eksporcie. Dodatkowo saldo wymiany ogółem było wyższe niż przed rokiem.

W porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku eksport zwiększył się o 4,1% do 123,4 mld zł, a import był wyższy o 3,2% i wyniósł 117,6 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 5,8 mld zł (przed rokiem 4,5 mld zł). Obroty liczone w euro zwiększyły się po stronie eksportu o 3,0% do 28,3 mld EUR, a po stronie importu o 2,1% i wyniosły 27,0 mld EUR. Dodatkowo saldo osiągnęło wartość 1,3 mld EUR (w okresie styczeń–luty ub. roku 1,0 mld EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 30,9 mld USD i był niższy niż przed rokiem o 5,2%, a import obniżył się o 6,1% do 29,5 mld USD. Dodatkowo saldo ukształtowało się na poziomie 1,4 mld USD (po dwóch miesiącach ub. roku 1,2 mld USD).

Eksport w **cenach stałych** w styczniu br. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku był wyższy o 3,0%, natomiast import obniżył się o 0,8%. Wolumen eksportu zwiększył się w obrotach z krajami UE o 4,0%, a zmniejszył się w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 10,5% i z krajami rozwijającymi się – o 9,3%. W imporcie wzrósł wolumen towarów sprowadzanych z krajów UE (o 0,5%) i z krajów Europy Środkowo-Wschodniej (o 25,1%), natomiast z krajów rozwijających się – zmniejszył się (o 9,8%).

Ceny transakcyjne (liczone w złotych) obniżyły się w stosunku do stycznia ub. roku w eksporcie o 1,9%, a w imporcie – o 0,1%.

Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem kształtował się na poziomie 98,2 (wobec 109,0 w styczniu ub. roku). W wymianie z krajami UE wyniósł on 98,0 (wobec 103,3 przed rokiem), w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – 134,0 (130,5 odpowiednio), a z krajami rozwijającymi się – 90,0 (wobec 110,7).

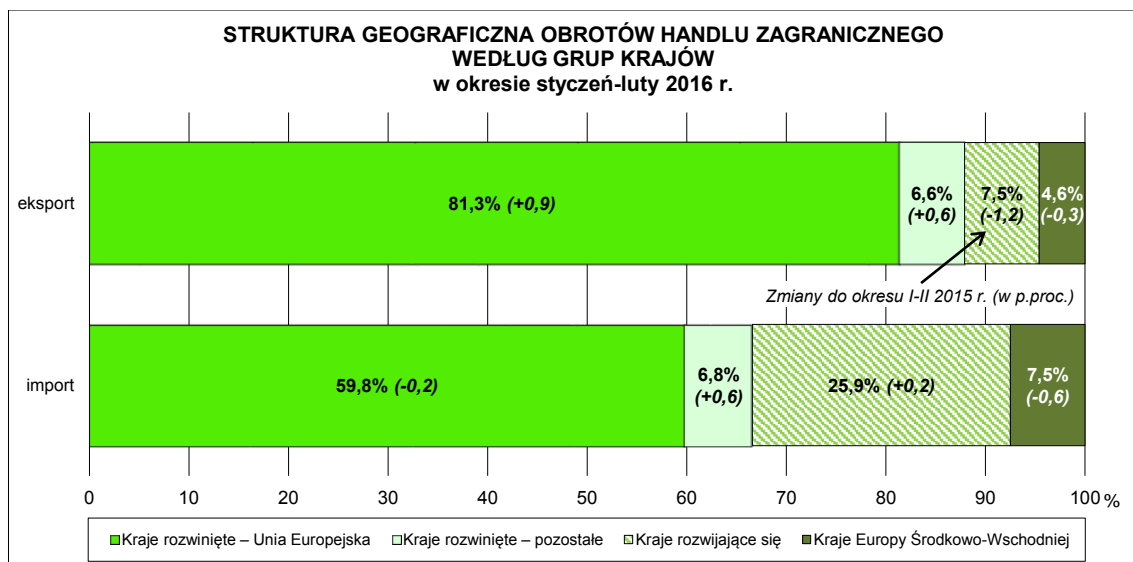
Obroty towarowe handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-II 2016						I-II 2015	I-II 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-II 2015=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	123372,2	28289,3	30902,1	104,1	103,0	94,8	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	108472,4	24893,9	27192,8	106,0	104,9	96,4	86,4	87,9
w tym Unia Europejska	100347,8	23037,7	25165,0	105,4	104,4	95,9	80,4	81,3
w tym strefa euro	72019,5	16531,7	18059,4	105,6	104,6	96,1	57,5	58,4
Kraje rozwijające się	9206,2	2099,6	2293,7	89,2	87,7	81,1	8,7	7,5
Kraje Europy Śr.-Wsch	5693,6	1295,8	1415,6	98,3	96,6	89,3	4,9	4,6
IMPORT^a	117608,3	26972,0	29458,0	103,2	102,1	93,9	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	78294,4	17957,7	19615,7	103,8	102,7	94,4	66,2	66,6
w tym Unia Europejska	70322,7	16131,0	17620,2	102,9	101,8	93,6	60,0	59,8
w tym strefa euro	56530,6	12968,4	14165,4	103,5	102,4	94,2	47,9	48,1
Kraje rozwijające się	30453,8	6970,0	7614,2	104,1	102,8	94,7	25,7	25,9
Kraje Europy Śr.-Wsch	8860,1	2044,3	2228,1	96,0	95,3	86,8	8,1	7,5
SALDO	5763,9	1317,3	1444,1	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	30178,0	6936,2	7577,1	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	30025,1	6906,7	7544,8	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	15488,9	3563,3	3894,0	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-21247,6	-4870,4	-5320,5	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch	-3166,5	-748,5	-812,5	x	x	x	x	x

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów w I-II 2016 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/43/1/sygnalna_i-ii_2016_pl.pdf

W strukturze geograficznej eksportu w porównaniu z okresem styczeń-luty ub. roku zwiększył się udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE), natomiast obniżył się – krajów rozwijających się oraz krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W imporcie wyższy był udział krajów rozwiniętych (przy nieznacznym spadku udziału krajów UE) oraz krajów rozwijających się, a niższy – krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

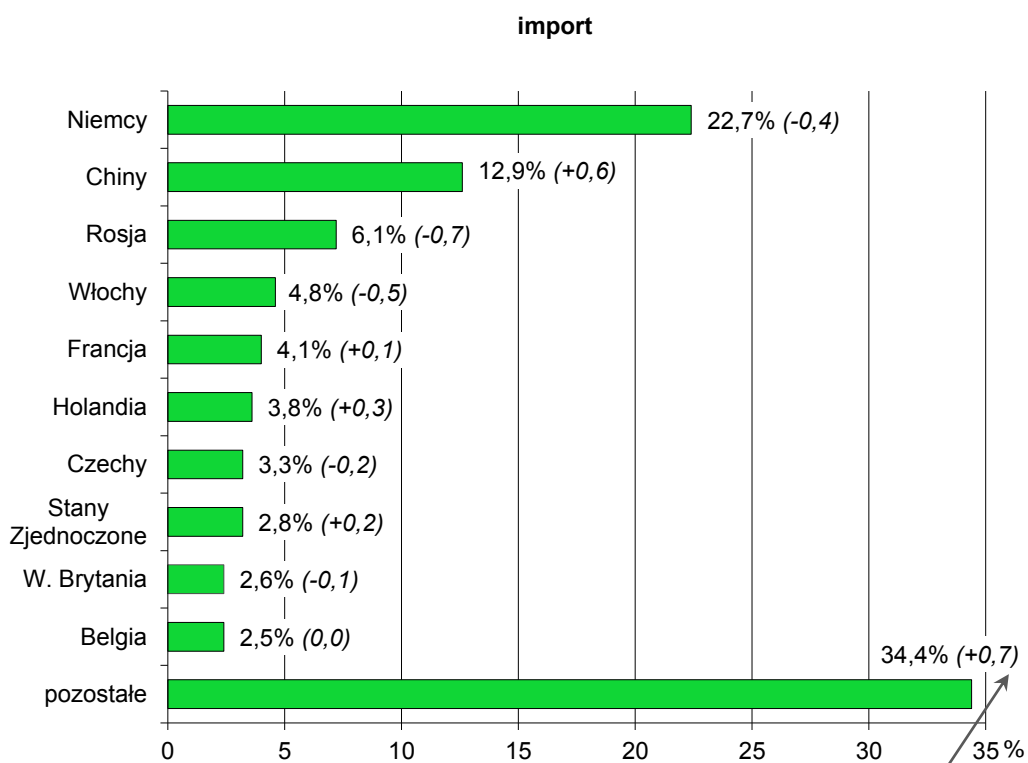
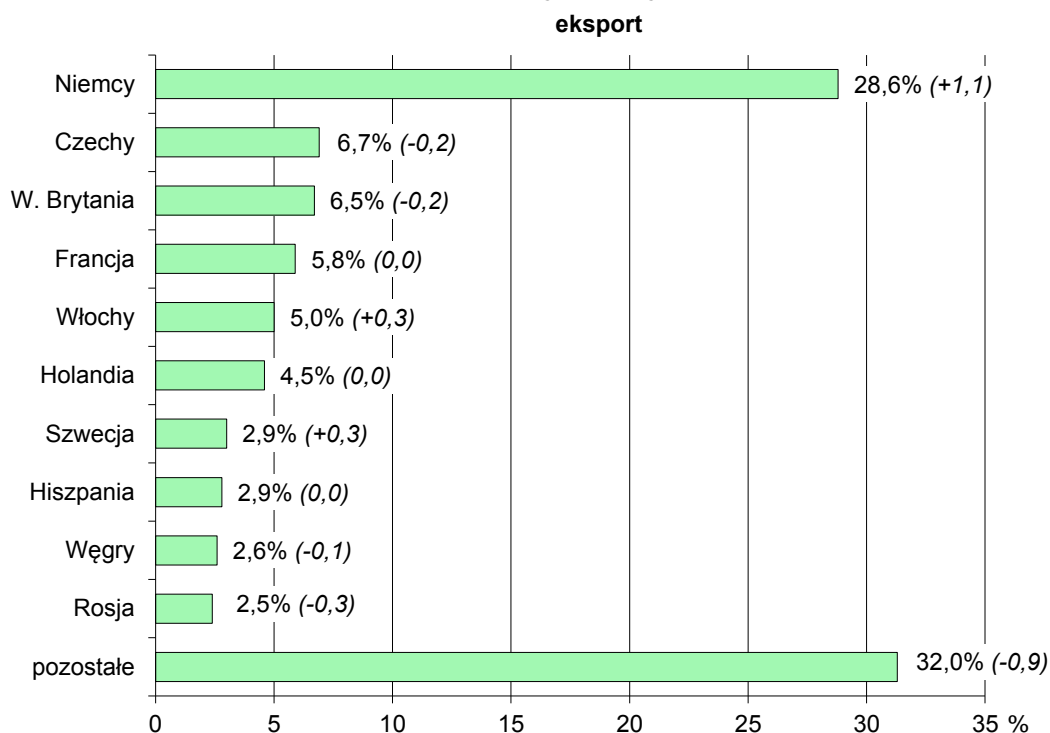
Eksport do krajów **Unii Europejskiej** wzrósł o 5,4% do 100,3 mld zł, a import zwiększył się o 2,9% do 70,3 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany było wyższe niż przed rokiem i wyniosło 30,0 mld zł (w okresie styczeń–luty ub. roku 26,9 mld zł). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 23,0 mld EUR, tj. o 4,4% więcej niż przed rokiem, a w imporcie – 16,1 mld EUR, tj. o 1,8% więcej. Dodatkowo saldo osiągnęło wartość 6,9 mld EUR (po dwóch miesiącach ub. roku 6,2 mld EUR). Eksport w dolarach USA był niższy niż przed rokiem o 4,1%, a import – o 6,4%; dodatkowo saldo wyniosło 7,5 mld USD (w okresie styczeń–luty ub. roku 7,4 mld USD). Obroty z krajami Unii Europejskiej stanowiły 81,3% wartości eksportu ogółem i 59,8% importu ogółem (wobec odpowiednio 80,4% i 60,0% przed rokiem).

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w eksporcie o 7,9% do 35,2 mld zł, a w imporcie – o 1,6% do 26,7 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 8,5 mld zł (wobec 6,3 mld zł przed rokiem). Eksport wyrażony w euro wzrósł w skali roku o 6,9%, a import – o 0,5%. Dodatkowo saldo wyniosło 1,9 mld EUR (w okresie styczeń–luty ub. roku 1,5 mld EUR). Udział Niemiec w obrotach ogółem zwiększył się w eksporcie z 27,5% w analogicznym okresie ub. roku do 28,6%, a w imporcie spadł – z 23,1% do 22,7%.

W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. maszyn i urządzeń do automatycznego przetwarzania danych, pojazdów samochodowych do przewozu osób, a także mebli i ich części oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. Zmniejszył się natomiast eksport spalinowych silników tłokowych i ich części. W ramach importu więcej sprowadzono m.in. instrumentów muzycznych, ich części i akcesoriów, pomp (innych niż do cieczy), sprężarek i wentylatorów, pojazdów samochodowych do przewozu osób oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. Mniejszy był import m.in. spalinowych silników tłokowych i ich części oraz wyrobów z metali nieszlachetnych.

Na liście naszych najważniejszych partnerów handlowych, kolejne pozycje po Niemczech zajmowały w eksporcie – Czechy (6,7%), W. Brytania (6,5%), Francja (5,8%), Włochy (5,0%), Holandia (4,5%), Hiszpania i Szwecja (po 2,9%), Węgry (2,6%) i Rosja (2,5%), a w imporcie – Chiny (12,9%), Rosja (6,1%), Włochy (4,8%), Francja (4,1%), Holandia (3,8%), Czechy (3,3%), Stany Zjednoczone (2,8%), W. Brytania (2,6%) i Belgia (2,5%). Spośród wymienionych krajów w największym stopniu obniżył się udział Rosji w obrotach ogółem, natomiast zwiększył się udział m.in. Niemiec w eksporcie oraz Chin w imporcie ogółem.

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
WEDŁUG KRAJÓW
w okresie styczeń-luty 2016 r.**

Zmiany do okresu I-II 2015 r. (w p.proc.)

W obrotach z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej**, w porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku, eksport obniżył się o 1,7% do 5,7 mld zł, natomiast import był mniejszy o 4,0% i wyniósł 8,9 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 3,2 mld zł (wobec minus 3,4 mld zł w okresie styczeń–luty ub. roku). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 1,3 mld EUR i były niższe o 3,4%, a w imporcie – 2,0 mld EUR, tj. o 4,7% mniej niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 0,7 mld EUR (wobec minus 0,8 mld EUR po dwóch miesiącach ub. roku). Eksport w dolarach USA był niższy w skali roku o 10,7%, natomiast import – o 13,2%. Ujemne saldo wyniosło 0,8 mld USD (wobec minus 1,0 mld USD przed rokiem). Udział krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem obniżył się z 4,9% w okresie styczeń–luty ub. roku do 4,6%, a w imporcie ogółem – z 8,1% do 7,5%.

Po dwóch miesiącach br. **Rosja** zajmowała dziesiąte miejsce na liście naszych partnerów handlowych w eksporcie oraz trzecie – w imporcie (przed rokiem odpowiednio ósme i trzecie miejsce). W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku eksport do Rosji obniżył się o 8,9% do 3,0 mld zł, a import był niższy o 8,7% i wyniósł 7,1 mld zł. Saldo obrotów poprawiło się z minus 4,5 mld zł przed rokiem do minus 4,1 mld zł. Obroty z Rosją wyrażone w euro obniżyły się o 10,5% w eksporcie oraz o 9,2% w imporcie, a ujemne saldo wyniosło 1,0 mld EUR (przed rokiem również 1,0 mld EUR). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA spadła w skali roku w eksporcie o 17,4%, a w imporcie o 17,6%. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 1,0 mld USD (przed rokiem wyniosło minus 1,3 mld USD). Udział Rosji w obrotach ogółem obniżył się w porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku o 0,3 p.proc. do 2,5% w eksporcie i o 0,7 p.proc. do 6,1% w imporcie.

W obrotach z Rosją wg grup SITC, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, obniżył się eksport m.in. papieru i tektury ciętych według rozmiaru lub kształtu i artykułów z nich, leków (w tym weterynaryjnych) oraz urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych typu domowego, natomiast zwiększył się eksport m.in. statków, łodzi i konstrukcji pływających oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych. W imporcie znacznie mniejsza niż przed rokiem była głównie wartość dostaw ropy naftowej, a większa – m.in. nawozów i węgla.

Ukraina po dwóch miesiącach br. zajmowała siedemnaste miejsce wśród naszych partnerów handlowych w eksporcie i dwudzieste drugie w imporcie (przed rokiem odpowiednio osiemnaste i dwudzieste piąte miejsce). W porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku eksport na Ukrainę wzrósł o 7,6% do 1,8 mld zł, a import był wyższy o 19,6% i wyniósł 1,1 mld zł. Dodatkowo saldo obrotów nieco obniżyło się – z 0,8 mld zł przed rokiem do 0,7 mld zł. Obroty z Ukrainą prezentowane w euro zwiększyły się w eksporcie o 5,7%, a w imporcie o 18,0%; saldo, podobnie jak przed rokiem, wyniosło 0,2 mld EUR. Wartość wymiany liczonej w dolarach USA spadła w eksporcie o 2,1%, a w imporcie wzrosła o 8,9%. Saldo nie uległo istotnej zmianie i wyniosło 0,2 mld USD. Udział Ukrainy w obrotach ogółem nieco zwiększył się – w eksporcie z 1,4% w okresie styczeń–luty ub. roku do 1,5%, a w imporcie – z 0,8% do 0,9%.

W obrotach z Ukrainą wg grup SITC wzrósł eksport m.in. leków (w tym weterynaryjnych), natomiast obniżył się – koks i półkoks oraz urządzenia do rozdziału energii elektrycznej. W imporcie odnotowano nowe, tzn. niesprowadzane w okresie styczeń–luty ub. roku, towary – energię elektryczną oraz żeliwo i stal w postaci wlewków lub w pozostałych formach pierwotnych i półprodukty z nich. Zmniejszyła się natomiast wartość sprowadzanych rud i koncentratów żelaza.

W obrotach ogółem wg **nomenklatury SITC**, w porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku, spadek eksportu i importu nastąpił w sekcjach paliwa mineralne, smary i materiały pochodne oraz surowce niejadalne z wyjątkiem paliw. W pozostałych sekcjach odnotowano wzrost wymiany, największy – w zakresie różnych wyrobów przemysłowych. W strukturze towarowej obrotów wzrósł przede wszystkim udział różnych wyrobów przemysłowych, a obniżył się – w eksporcie m.in. maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, a w imporcie – paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych.

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–II 2016			I–II 2015
	w mln zł	I–II 2015=100	struktura w %	
EKSPORT	123372,2	104,1	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	13190,4	104,5	10,7	10,7
Napoje i tytoń.....	1863,9	111,5	1,5	1,4
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	2675,6	92,7	2,2	2,4
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	2914,7	77,5	2,4	3,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	357,9	113,2	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	10809,6	105,0	8,8	8,7
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	23313,9	102,5	18,9	19,2
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	47049,3	100,9	38,1	39,4
Różne wyroby przemysłowe.....	20973,2	120,7	17,0	14,7
IMPORT	117608,3	103,2	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	8939,3	103,6	7,6	7,6
Napoje i tytoń.....	794,8	106,8	0,7	0,7
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	3343,8	89,6	2,8	3,3
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	6764,9	83,8	5,8	7,1
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	421,6	111,1	0,4	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	17490,5	108,0	14,9	14,2
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	21272,7	105,4	18,1	17,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy	41827,8	103,5	35,6	35,5
Różne wyroby przemysłowe.....	15044,0	111,0	12,8	11,9

Eksport **produktów rolno-spożywczych** w okresie styczeń–luty br. był wyższy w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 5,6% i wyniósł 16,0 mld zł (3,7 mld EUR), a import zwiększył się o 3,9% do 11,0 mld zł (2,5 mld EUR). Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 5,0 mld zł (1,1 mld EUR) wobec 4,5 mld zł (również 1,1 mld EUR) przed rokiem. Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem nieco zwiększył się – w eksporcie z 12,8% do 13,0%, a w imporcie – z 9,3% do 9,4%. Wzrost eksportu nastąpił w obrotach z krajami rozwiniętymi – o 7,9% (w tym z krajami UE o 7,3%) i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 5,9%, natomiast niższy (o 10,8%) był eksport do krajów rozwijających się. Import produktów rolno-spożywczych zwiększył się w obrotach ze wszystkimi grupami krajów: z krajami rozwiniętymi o 3,0% (w tym z krajami UE o 0,9%), z krajami rozwijającymi się o 7,4% i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – o 5,6%.

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	I-II 2016						I-II 2015	I-II 2016
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-II 2015=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	15982,8	3663,6	4002,2	105,6	104,5	96,2	100,0	100,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	7652,5	1755,1	1917,3	110,2	110,4	101,5	45,9	47,9
Produkty pochodzenia roślinnego..	4864,2	1115,5	1218,6	106,1	105,0	96,5	30,3	30,4
Oleje i tłuszcze.....	3036,8	694,5	758,7	94,4	93,2	86,0	21,3	19,0
Przetwory spożywcze.....	429,3	98,5	107,6	112,1	111,2	102,0	2,5	2,7
IMPORT	10999,9	2523,0	2756,1	103,9	102,8	94,7	100,0	100,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	4521,2	1036,1	1131,8	106,5	105,3	97,0	40,1	41,1
Produkty pochodzenia roślinnego..	3073,8	705,8	771,0	105,5	104,4	96,1	27,6	28,0
Oleje i tłuszcze.....	2916,7	669,1	731,0	98,0	97,0	89,3	28,1	26,5
Przetwory spożywcze.....	488,2	112,0	122,3	109,0	107,9	99,1	4,2	4,4
SALDO	4982,9	1140,6	1246,1	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	3131,3	719,0	785,5	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego..	1790,4	409,7	447,6	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze.....	120,1	25,4	27,7	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze.....	-58,9	-13,5	-14,7	x	x	x	x	x

W porównaniu z okresem styczeń–luty ub. roku eksport **zbóż** zmniejszył się o 26,9% i wyniósł 867,9 tys. ton o wartości 0,7 mld zł (0,2 mld EUR). Na rynki zagraniczne dostarczano głównie pszenicę, a największymi jej odbiorcami były Egipt, Niemcy i Rep. Południowej Afryki. Import zbóż zwiększył się o 43,0% i wyniósł 206,4 tys. ton o wartości 0,4 mld zł (0,1 mld EUR). Najwięcej sprowadzono kukurydzy, głównie z Ukrainy.

W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem dwóch miesięcy ub. roku, wzrósł udział dóbr inwestycyjnych (z 16,1% do 16,3%) oraz towarów konsumpcyjnych (z 23,3% do 25,1%), natomiast zmniejszył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 60,6% do 58,6%). Odnotowano wzrost importu dóbr inwestycyjnych – o 4,3%, oraz towarów konsumpcyjnych – o 11,0%, a spadek – towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie o 0,1%.

Pieniądz

Na koniec marca br. **podaż pieniądza M3**¹⁹ wyniosła 1162,5 mld zł, tj. była o 0,6% wyższa niż w końcu ub. roku i o 0,3% większa niż przed miesiącem.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016			
	III	XII	II	III		
	mln zł				II 2016= =100	XII 2015= =100
Podaż pieniądza (M3)	1066042,2	1155401,0	1158908,4	1162515,3	100,3	100,6
pieniądz gotówkowy w obiegu	133421,9	149686,4	152244,7	153886,8	101,1	102,8
depozyty i inne zobowiązania	917427,0	995980,8	998148,7	1000428,1	100,2	100,4
pozostałe składniki M3	15193,2	9733,8	8515,0	8200,4	96,3	84,2
Aktywa zagraniczne netto	183800,8	187468,5	182147,1	178365,3	97,9	95,1
Aktywa krajowe netto	882241,4	967932,6	976761,3	984149,9	100,8	101,7
należności	1032282,3	1076439,4	1081340,3	1079241,2	99,8	100,3
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	151505,6	201338,0	218790,4	226339,6	103,5	112,4
saldo pozostałych pozycji netto.....	-301546,5	-309844,8	-323369,5	-321430,9	x	x

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu marca br. wyniosły 153,9 mld zł i wzrosły o 2,8% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do lutego br. zwiększyły się o 1,1%.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu marca br. wyniosły 1000,4 mld zł, tj. o 0,4% więcej niż na koniec ub. roku i o 0,2% więcej niż przed miesiącem. Największy udział w tej pozycji (66,2%) miały depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych, które zwiększyły się w stosunku do końca ub. roku o 2,5%. Depozyty przedsiębiorstw zmniejszyły się w tym okresie o 7,6%.

Pozostałe składniki M3 na koniec marca br. wyniosły 8,2 mld zł. Wartość tej pozycji w porównaniu ze stanem na koniec ub. roku spadła o 15,8%, a w stosunku do lutego br. zmniejszyła się o 3,7%.

Kolejnym czynnikiem kształtującym stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które w końcu marca br. wyniosły 178,4 mld zł. Ich wartość zmniejszyła się w porównaniu z końcem ub. roku o 4,9%, a w stosunku do końca lutego br. spadła o 2,1%.

Aktywa krajowe netto na koniec marca br. ukształtowały się na poziomie 984,1 mld zł, tj. o 1,7% wyższym niż w końcu ub. roku i o 0,8% wyższym w porównaniu ze stanem na koniec lutego br.

¹⁹ Opracowano na podstawie danych NBP – statystyka monetarna i finansowa.

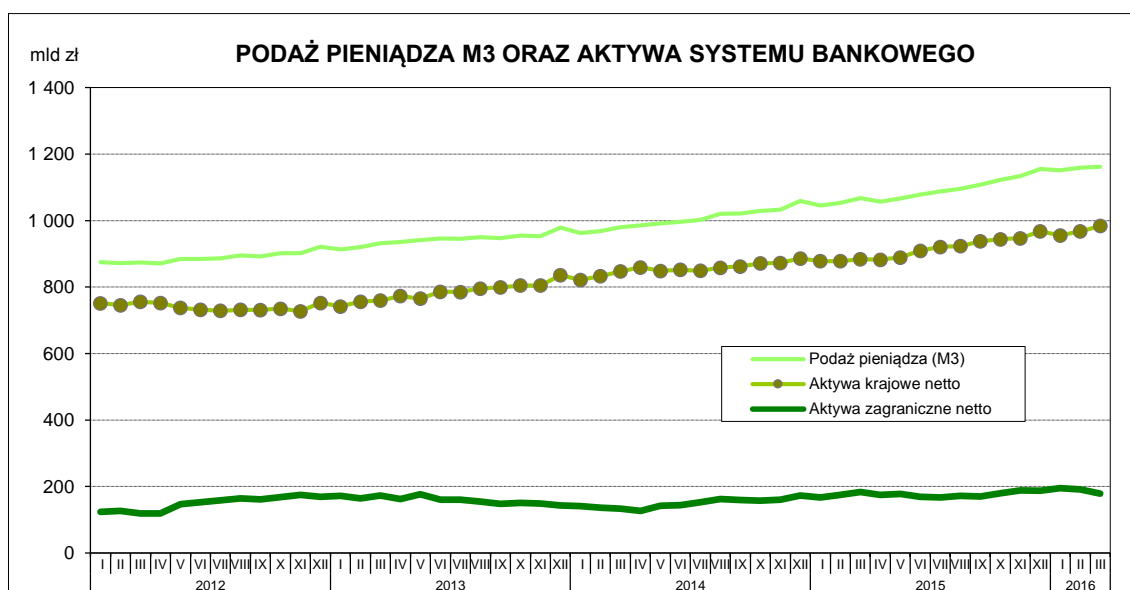
Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, w końcu marca br. wyniosły 1079,2 mld zł, tj. o 0,3% więcej niż na koniec ub. roku i o 0,2% mniej niż przed miesiącem. Największy udział w tej pozycji (58,9%) miały należności od gospodarstw domowych, które wzrosły w stosunku do końca ub. roku o 0,6%. Należności od przedsiębiorstw zwiększyły się w tym okresie o 2,0%.

Główne komponenty podaży pieniądza i aktywów krajowych netto (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	III 2016		
	w mln	II 2016=100	XII 2015=100
Depozyty i inne zobowiązania	1000428,1	100,2	100,4
Gospodarstwa domowe	661900,8	100,5	102,5
Niemonetarne instytucje finansowe	51887,6	101,0	101,3
Przedsiębiorstwa	230483,6	98,0	92,4
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	20199,3	101,4	103,4
Instytucje samorządowe	32072,1	107,0	130,9
Fundusze ubezpieczeń społecznych	3884,6	114,2	72,6
Należności	1079241,2	99,8	100,3
Gospodarstwa domowe	636153,9	99,7	100,6
Niemonetarne instytucje finansowe	54713,3	105,1	90,1
Przedsiębiorstwa.....	330496,2	99,4	102,0
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	6052,4	99,7	99,7
Instytucje samorządowe	51825,3	98,6	97,7
Fundusze ubezpieczeń społecznych	0,2	100,0	100,0

Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego na koniec marca br. wyniosło 226,3 mld zł. Zadłużenie to wzrosło o 12,4% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do lutego br. zwiększyło się o 3,5%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto**, w kwocie 321,4 mld zł, które pogłębiło się w relacji do stanu na koniec ub. roku o 11,6 mld zł, a w stosunku do końca lutego br. poprawiło się o 1,9 mld zł.

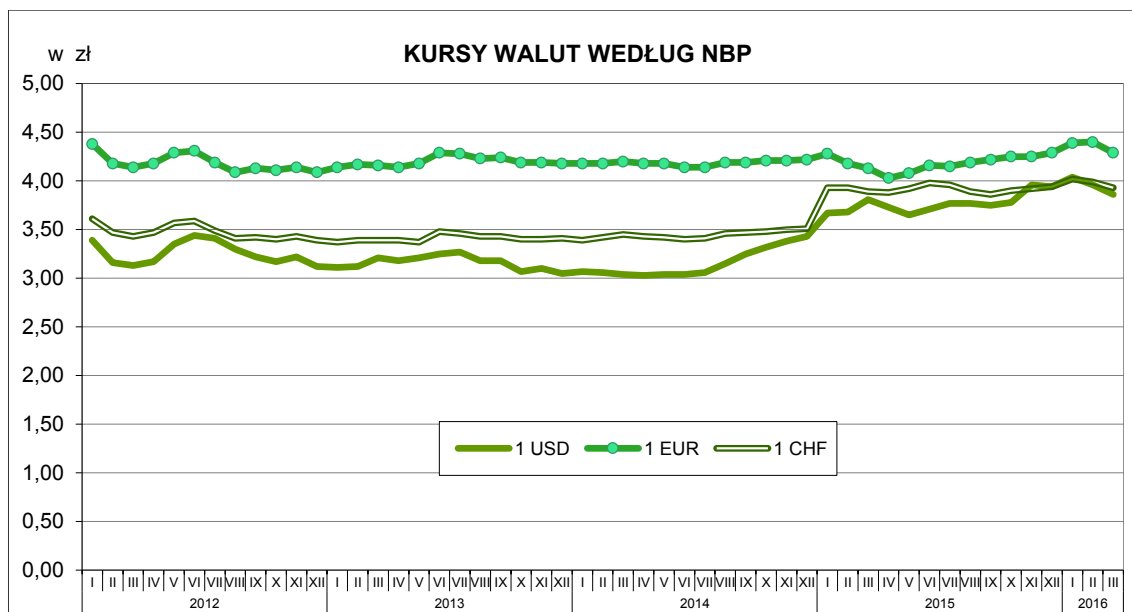

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego od 5 marca ub. roku utrzymują się na niezmiennym poziomie: stopa lombardowa – 2,50%, stopa redyskonta weksli – 1,75%, stopa referencyjna – 1,50%, stopa depozytowa – 0,50%.

Średnie miesięczne kursy walut w Narodowym Banku Polskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2016				
	III	XII	II	III	zmiana % w stosunku do		
	w zł				III 2015	XII 2015	II 2016
100 EUR	412,78	429,05	439,60	429,34	4,0	0,1	-2,3
100 USD	381,38	394,17	395,65	386,44	1,3	-2,0	-2,3
100 CHF	389,12	396,23	398,95	393,11	1,0	-0,8	-1,5

Średni miesięczny kurs **euro** w marcu br. był niższy niż w lutym br. o 2,3% i wyższy niż przed rokiem o 4,0%. Kurs **dolara amerykańskiego** spadł w porównaniu z poprzednim miesiącem o 2,3%, a w skali roku wzrósł o 1,3%. Kurs **franka szwajcarskiego** był niższy o 1,5% od kursu z lutego br., ale o 1,0% wyższy w stosunku do kursu z marca ub. roku.

Giełdowy rynek papierów wartościowych

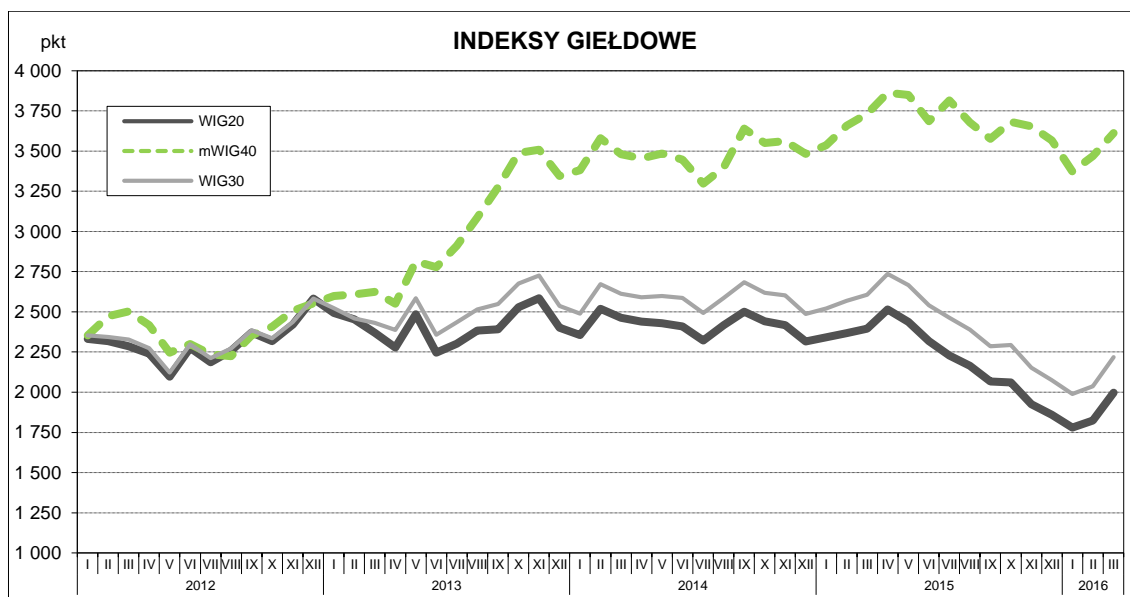
W I kwartale br. na **Rynku Głównym** Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie debiutowały 2 spółki, wycofało się 5 i w rezultacie na koniec marca br. notowano 484 spółki. **Kapitalizacja** na ostatniej sesji w marcu br. wyniosła 1000,1 mld zł (spadek o 319,3 mld zł, tj. o 24,2% w stosunku do ostatniej marcowej sesji w ub. roku).

Obroty w segmencie kasowym Rynku Głównego Giełdy Papierów Wartościowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015					I-III 2016	
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III 2016	
	w mln zł						I-III 2015=100
Akcje							
Sesyjne	203381,4	51985,9	50006,9	52158,1	49230,5	44496,1	85,6
Pozasesyjne	28538,0	4233,6	8184,3	11175,9	4944,2	1826,5	43,1
Prawa do akcji							
Sesyjne	82,6	8,6	55,6	8,4	10,0	0,6	7,0
Pozasesyjne	517,9	0,0	1,4	0,3	516,2	0,0	x
Prawa poboru^a							
Sesyjne	2,6	0,0	0,0	2,6	0,0	0,0	x
Certyfikaty inwestycyjne							
Sesyjne	76,5	24,2	15,4	15,1	21,8	18,9	78,1
Pozasesyjne	6,4	0,0	0,0	3,7	2,7	4,5	x
Produkty strukturyzowane^a							
Sesyjne	721,9	197,8	187,2	168,2	168,7	205,6	103,9
ETF^a							
Sesyjne	274,5	57,0	103,0	66,4	48,1	58,3	102,3

^a W latach 2015-2016 nie odnotowano transakcji pozasesyjnych.

W I kwartale br. łączna wartość obrotów **akcjami** wyniosła 46322,6 mln zł (spadek o 17,6% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). W systemie transakcji sesyjnych obroty zmniejszyły się o 14,4%, a w systemie transakcji pakietowych (które w I kwartale br. notowano jedynie w zakresie certyfikatów inwestycyjnych) – spadły o 56,8%. Wartość obrotów **prawami do akcji** w systemie transakcji sesyjnych w okresie styczeń–marzec br. wyniosła 0,6 mln zł (spadek o 93,0%). W I kwartale br. nie odnotowano obrotów **prawami poboru**. Obroty **certyfikatami inwestycyjnymi** w systemie transakcji sesyjnych ukształtowały się na poziomie 18,9 mln zł (spadek o 21,9% w stosunku do wartości notowanej przed rokiem). Zwiększyły się obroty transakcji sesyjnych **produktami strukturyzowanymi** – o 3,9% do 205,6 mln zł. Obroty **ETF-ami** w I kwartale br. wyniosły w transakcjach sesyjnych 58,3 mln zł i były o 2,3% wyższe niż w I kwartale ub. roku.

W I kwartale br. wartość transakcji sesyjnych **kontraktami terminowymi** wyniosła 47872,8 mln zł (tj. o 13,7% mniej niż przed rokiem), a transakcje pozasesyjne tym instrumentem kształtowały się na poziomie 1387,4 mln zł (wzrost o 10,0%). Zmniejszyły się obroty **opcjami indeksowymi**, w tym w systemie transakcji sesyjnych o 9,8%. W I kwartale br. nie odnotowano obrotów **jednostkami indeksowymi**.

Obroty w segmencie transakcji terminowych Rynku Głównego Giełdy Papierów Wartościowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015					I-III 2016	
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III 2016	
	w mln zł						I-III 2015=100
Kontrakty terminowe							
Sesyjne.....	210744,7	55445,1	50724,8	56862,0	47712,8	47872,8	86,3
Pozasesyjne.....	6001,0	1261,5	1471,5	1697,0	1571,0	1387,4	110,0
Opcje indeksowe							
Sesyjne.....	109,0	26,4	25,9	26,3	30,4	23,8	90,2
Pozasesyjne.....	13,2	2,1	2,8	5,8	2,5	0,5	23,8

W I kwartale br. na **rynku NewConnect** debiutowały 4 spółki, wycofały się również 4, a liczba spółek notowanych na koniec marca br. wyniosła 418. **Kapitalizacja** tego rynku na ostatniej marcowej sesji ukształtowała się na poziomie 8869,6 mln zł (spadek o 10,3% w stosunku do ostatniej sesji w I kwartale ub. roku). Wartość obrotów **akcjami** w transakcjach sesyjnych zmniejszyła się do 346,0 mln zł (o 27,8%), natomiast w systemie transakcji pozasesyjnych zwiększyła się do 46,2 mln zł (o 24,5%). Odnotowano znaczny spadek obrotów **prawami do akcji** w transakcjach sesyjnych, które w okresie styczeń-marzec br. wyniosły 0,1 mln zł (wobec 5,7 mln zł przed rokiem). Zanotowano spadek wskaźnika NCIndex do 284,6 pkt (wobec 314,2 pkt przed rokiem).

Obroty na Rynku NewConnect kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015					I-III 2016	
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III 2016	
	w mln zł						I-III 2015=100
Akcje							
Sesyjne.....	1705,8	479,1	353,5	413,5	459,7	346,0	72,2
Pozasesyjne	226,5	37,1	21,0	73,2	95,2	46,2	124,5
Prawa do akcji							
Sesyjne.....	16,4	5,7	1,0	6,0	3,7	0,1	1,8
Pozasesyjne	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	x
Prawa poboru^a							
Sesyjne.....	0,4	0,0	0,0	0,4	0,0	0,1	x

^a W latach 2015-2016 nie odnotowano transakcji pozasesyjnych.

Obroty **obligacjami Skarbu Państwa** na GPW w ramach rynku Catalyst w I kwartale br. wyniosły 162,9 mln zł (o 38,6% więcej niż przed rokiem). Zwiększyły się obroty **obligacjami korporacyjnymi** – o 6,8% do 315,4 mln zł, natomiast zmniejszyły się obroty **obligacjami komunalnymi** – o 21,8% do 5,4 mln zł oraz **obligacjami spółdzielczymi** – o 60,6% do 10,6 mln zł. Obroty **listami zastawnymi** wyniosły 3,0 mln zł (przed rokiem nie odnotowano obrotów).

W I kwartale br. w ramach rynku Catalyst nie odnotowano obrotów **obligacjami Skarbu Państwa, komunalnymi i spółdzielczymi** na BondSpot. Obroty **obligacjami korporacyjnymi** zmniejszyły się o 52,3% do 52,3 mln zł. Obroty **listami zastawnymi** wyniosły 10,8 mln zł, tj. o 51,2% mniej niż przed rokiem.

Obroty^a na Rynku Catalyst kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015					I-III 2016	
	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III 2016	
	w mln zł						I-III 2015=100
GPW							
Obligacje Skarbu Państwa	589,3	117,6	115,9	141,6	214,3	162,9	138,6
Obligacje Korporacyjne	1232,7	295,3	253,7	301,5	382,1	315,4	106,8
Obligacje Komunalne	12,0	6,8	0,1	0,8	4,3	5,4	78,2
Obligacje Spółdzielcze	86,1	26,9	17,9	10,1	31,2	10,6	39,4
Listy zastawne	5,3	0,0	0,0	5,1	0,1	3,0	x
BondSpot^b							
Obligacje Skarbu Państwa	19,0	7,6	5,5	5,9	0,0	0,0	x
Obligacje Korporacyjne	538,4	109,7	186,3	114,2	128,2	52,3	47,7
Listy zastawne	39,0	22,2	0,0	16,7	0,0	10,8	48,8

^a Suma wartości obrotów dla rynku regulowanego i alternatywnego systemu obrotów.

^b W latach 2015–2016 nie odnotowano transakcji obligacjami komunalnymi i spółdzielczymi.

Ruch graniczny z krajami spoza strefy Schengen

Według danych straży granicznej, w I kwartale br. dokonano 10,8 mln odpraw osób w ruchu granicznym między Polską a krajami spoza obszaru Schengen (o 1,3 mln więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). **Odprawy osobowego ruchu granicznego**²⁰ rejestrowano na 59 przejściach zlokalizowanych na granicy z Rosją, Białorusią i Ukrainą oraz na lotniskach i w portach morskich.

W okresie styczeń–marzec br. **poza granicę strefy Schengen** różnymi drogami (lądową, powietrzną i morską) **wyjechało 1,6 mln Polaków**, tj. o 2,8% więcej niż przed rokiem, na co wpłynął wzrost liczby osób wyjeżdżających drogą powietrzną.

Przy wyjeździe poza strefę Schengen Polacy najczęściej korzystali z transportu lotniczego – 0,9 mln osób (o 11,6% więcej niż w I kwartale ub. roku) oraz z przejść drogowych – 0,7 mln osób (spadek o 6,7%). Drogę morską wybrało 11,0 tys. osób (wzrost o 0,9%). Przez przejścia kolejowe wyjechało 6,3 tys. osób, tj. znacznie mniej niż przed rokiem (o 21,2%). Najwięcej obywateli polskich opuszczających strefę Schengen na lądzie wyjeżdżało przez przejścia graniczne z Rosją – 364,2 tys. (spadek o 8,5% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku). Przez przejścia z Ukrainą wyjechało 236,5 tys. osób (tj. o 1,0% mniej niż przed rokiem), a z Białorusią – 96,1 tys. Polaków (tj. o 13,5% mniej).

W okresie styczeń–marzec br. na granicy wschodniej oraz na lotniskach i w portach morskich zarejestrowano 3,9 mln **cudzoziemców wjeżdżających do Polski spoza strefy Schengen**, tj. o 19,8% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. Straż Graniczna odnotowała 2,5 mln przyjazdów obywateli Ukrainy (o 29,7% więcej niż w I kwartale ub. roku), 0,7 mln obywateli Białorusi (wzrost o 2,2%) i 0,3 mln obywateli Rosji (spadek o 6,6%).

Obcokrajowcy przyjeżdżający do Polski korzystali głównie z przejść drogowych, na których zarejestrowano 3,5 mln przyjazdów (o 21,2% więcej niż przed rokiem). Z transportu lotniczego skorzystało 340,4 tys. cudzoziemców (odpowiednio o 16,9% więcej), a z kolejowego – 48,9 tys. osób (mniej o 24,9%). Na przejściach morskich w okresie styczeń–marzec br. odnotowano 7,6 tys. przyjazdów cudzoziemców (wzrost o 7,2%).

²⁰ Liczba odpraw w osobowym ruchu granicznym to suma wjazdów i wyjazdów do Polski. Jedna osoba wjeżdżająca do lub wyjeżdżająca z Polski jest ujmowana w danych Straży Granicznej tyle razy, ile razy granicę tę przekracza.

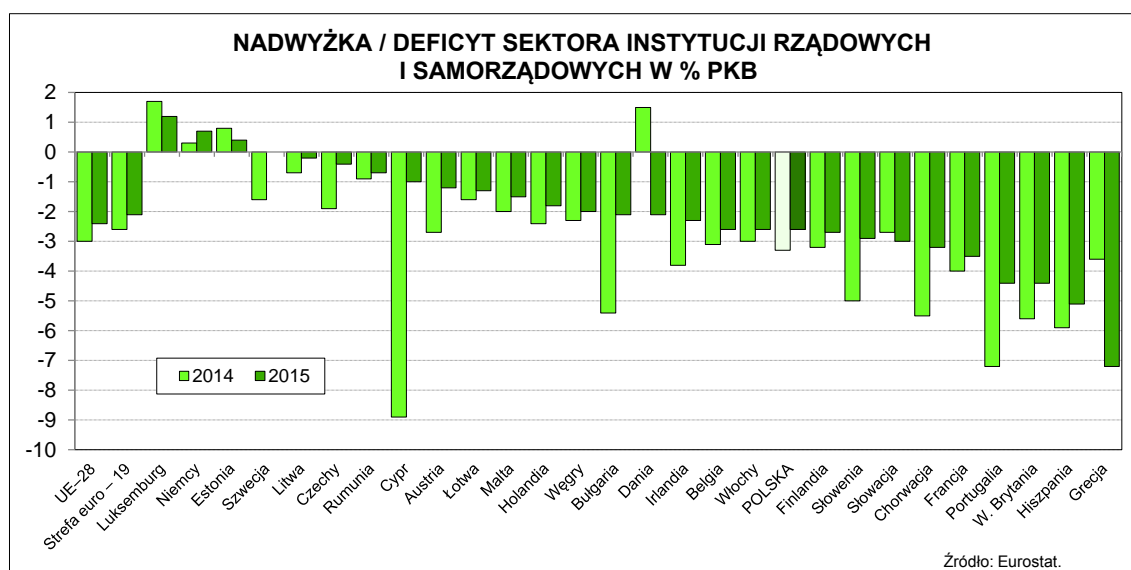
Na wschodniej granicy Polski (z wyłączeniem granicy z Litwą) w I kwartale br. dokonano 8,3 mln odpraw osobowych (tj. więcej o 14,2% niż przed rokiem). Ruch lądowy na granicy wschodniej stanowił 76,9% rejestrowanych przyjazdów i wyjazdów (wobec 76,6% przed rokiem). W porównaniu z I kwartałem ub. roku liczba cudzoziemców przyjeżdżających przez tę granicę wzrosła o 20,1% do 3,5 mln osób, a liczba wyjeżdżających Polaków spadła o 6,9% do 0,7 mln osób.

Największy ruch graniczny odnotowano na przejściach lądowych z Ukrainą – 5,4 mln osób, w tym odprawy cudzoziemców stanowiły 91,1%. Granicę z Białorusią przekroczyło 1,7 mln osób (głównie cudzoziemców, których odprawy stanowiły 88,9%). W ruchu granicznym z Rosją odprawiono 1,3 mln osób, z czego 42,2% stanowili cudzoziemcy.

W I kwartale br. na **granicy morskiej**, w ruchu pomiędzy portami polskimi a portami na terenie państw spoza strefy Schengen, odprawiono 37,5 tys. osób (przed rokiem 36,5 tys.). Na **polskich lotniskach** w ruchu pomiędzy Polską a krajami spoza obszaru Schengen odprawiono 2,5 mln osób (wobec 2,2 mln osób w okresie styczeń–marzec ub. roku).

Sytuacja gospodarcza na świecie i w wybranych krajach

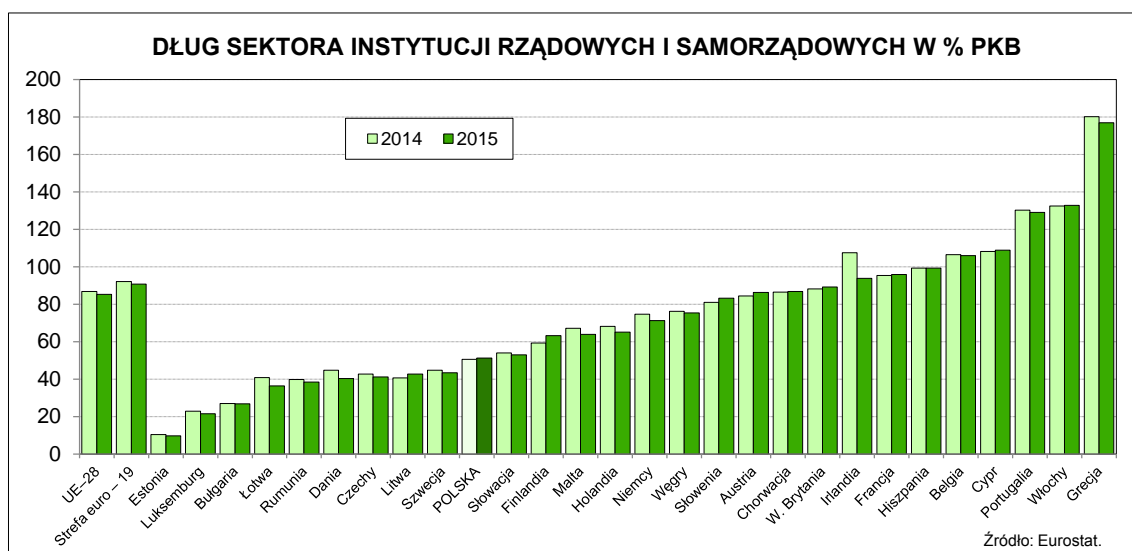
Według najnowszych prognoz Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW)²¹ globalny **produkt krajowy brutto** w 2016 r. zwiększy się o 3,8% (wobec 3,5% w 2015 r.). Pomimo niewielkiego spowolnienia w skali roku znaczący wpływ na tempo wzrostu gospodarczego na świecie będzie miała wysoka dynamika PKB w rozwijających się krajach azjatyckich (wzrost o 6,4%), w tym w Indiach (o 7,5%), Chinach (o 6,3%) oraz krajach należących do ASEAN-5²² (o 5,3%). W grupie pozaeuropejskich krajów rozwiniętych gospodarczo relatywnie wysokie tempo wzrostu PKB prognozowane jest w Korei Południowej (wzrost o 3,5%), w Australii (o 3,2%) oraz w Stanach Zjednoczonych (o 3,1%). W Kanadzie i w Japonii realny produkt krajowy brutto zwiększy się w skali roku odpowiednio o 2,0% i o 1,2%. Spadek produktu krajowego brutto w 2016 r. przewiduje się natomiast w Rosji, przy czym jego skala będzie mniejsza niż w 2015 r. (spadek o 1,1% wobec 3,8% w 2015 r.). W Unii Europejskiej ogółem wzrost PKB będzie zbliżony do notowanego przed rokiem (1,9% wobec 1,8% w ub. roku). Produkt krajowy brutto zwiększy się we wszystkich krajach UE, w tym w największym stopniu w Grecji (o 3,7%), Polsce (o 3,5%) oraz Estonii (o 3,4%). Relatywnie wysoki wzrost PKB jest prognozowany dla Irlandii, Słowacji i Łotwy (po 3,3%), a także Litwy (3,2%). Spośród największych gospodarek europejskich produkt krajowy brutto w Wielkiej Brytanii zwiększy się o 2,3%, Niemczech o 1,7%, we Francji o 1,5% oraz Włoszech o 1,1%.

²¹ World Economic Outlook, 12.04.2016, IMF.

²² Indonezja, Malezja, Filipiny, Tajlandia i Wietnam.

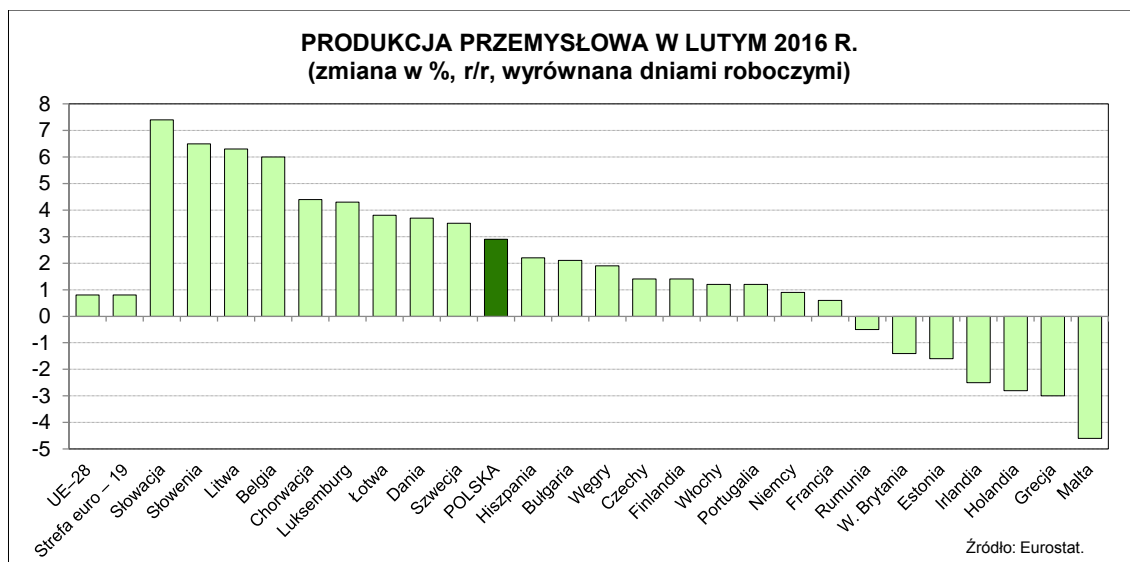
W 2015 r. w Unii Europejskiej²³ obserwowano poprawę relacji **deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych** do produktu krajowego brutto w porównaniu z 2014 r. (-2,4% wobec -3,0%). Spośród wszystkich państw członkowskich, w dwudziestu trzech krajach relacja deficytu do PKB poprawiła się (w tym w Polsce), a w pięciu uległa pogorszeniu. W 2015 r. najgłębszy deficyt notowano w Grecji -7,2% i był on wyższy niż przed rokiem, kiedy wyniósł -3,6%. Trudną sytuację obserwowano także w Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Portugalii, Francji oraz Chorwacji, gdzie poziom deficytu w relacji do PKB kształtował się w granicach od -5,1% do -3,2%. W osiemnastu krajach członkowskich deficyt nie przekroczył ustalonego kryterium konwergencji (-3,0% PKB). Do tej grupy państw należała Polska z deficytem na poziomie -46,7 mld zł, który stanowił -2,6% PKB (wobec -3,3% PKB w 2014 r.). Nadwyżkę sektora instytucji rządowych i samorządowych w relacji do PKB notowano w Luksemburgu, Niemczech oraz Estonii (odpowiednio 1,2%, 0,7% i 0,4%). W Szwecji wpływy i wydatki budżetowe równoważyły się.

W Unii Europejskiej relacja **długu sektora instytucji rządowych i samorządowych** do produktu krajowego brutto w 2015 r. poprawiła się w skali roku – z 86,8% w 2014 r. do 85,2%. Dopuszczalny poziom długu (60,0% PKB) przekroczyło siedemnaście państw członkowskich. W najtrudniejszej sytuacji była Grecja, gdzie dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 176,9% PKB, ale obniżył się on o 3,2 p.proc. w stosunku do notowanego w 2014 r. (180,1% PKB). Wysoki poziom długu obserwowano we Włoszech (132,7% PKB) i w Portugalii (129,0% PKB), a także na Cyprze i w Belgii (odpowiednio 108,9% PKB i 106,0% PKB). Relację długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do produktu krajowego brutto powyżej przeciętnej dla UE notowano ponadto w Hiszpanii, we Francji, w Irlandii, Wielkiej Brytanii, Chorwacji oraz Austrii

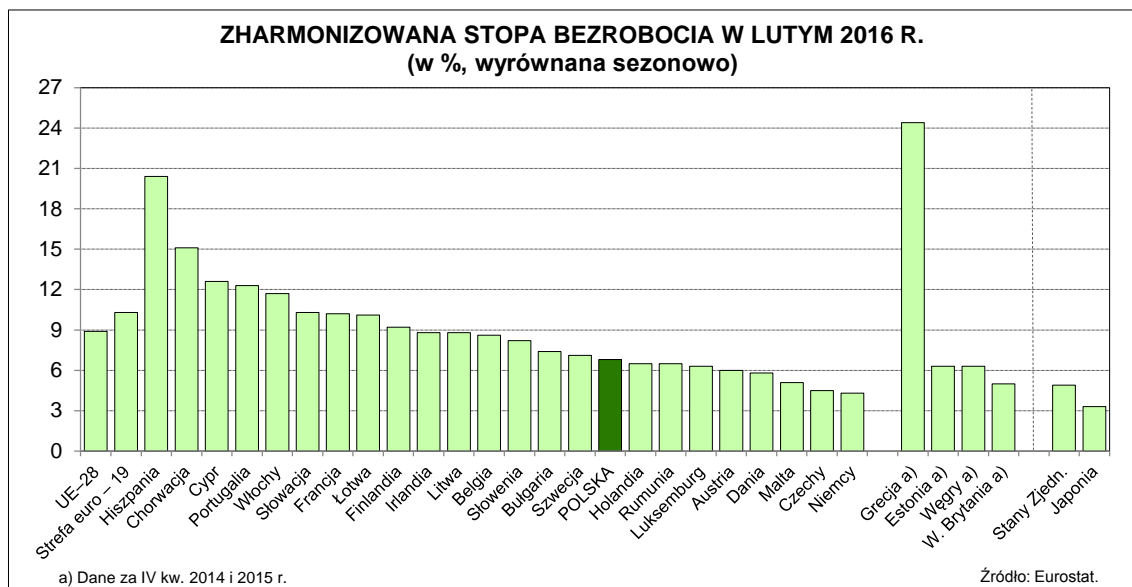
²³ Według notyfikacji fiskalnej opublikowanej przez Eurostat w dniu 21.04.2016 r.

(w granicach od 99,2% PKB do 86,2% PKB). Ustalone kryterium długu przekroczone także w Niemczech (71,2% PKB). W Polsce w 2015 r. dług sektora instytucji rządowych i samorządowych ukształtował się na poziomie 917,8 mld zł, co stanowi 51,3% PKB (wobec 50,5% PKB w 2014 r.). Podobnie jak w latach ubiegłych, najniższą relację długu do produktu krajowego brutto notowano w Estonii, Luksemburgu i Bułgarii (odpowiednio 9,7%, 21,4% i 26,7%).

W Unii Europejskiej ogółem w lutym br. **produkcja przemysłowa**²⁴ zwiększyła się w skali roku o 0,8% (wobec wzrostu o 1,8% w lutym 2015 r.). Najwyższą dynamikę produkcji przemysłowej notowano na Słowacji (wzrost o 7,4%), w Słowenii (o 6,5%), na Litwie (o 6,3%) oraz w Belgii (o 6,0%). Relatywnie wysoki wzrost produkcji przemysłowej obserwowano również w Chorwacji, Luksemburgu, na Łotwie, w Danii oraz w Szwecji (w granicach 4,4%-3,5%). W Polsce w lutym br. produkcja przemysłowa zwiększyła się o 2,9% w skali roku (wobec wzrostu o 4,9% przed rokiem). Spośród największych gospodarek Unii Europejskiej niewielki wzrost notowano we Włoszech, w Niemczech i we Francji (w granicach 1,2%-0,6%). Obniżenie produkcji przemysłowej w skali roku obserwowano w siedmiu krajach członkowskich, tj. na Malcie, w Grecji, Holandii, Irlandii, Estonii, Wielkiej Brytanii oraz Rumunii (spadek w granicach od 4,6% do 0,5%).

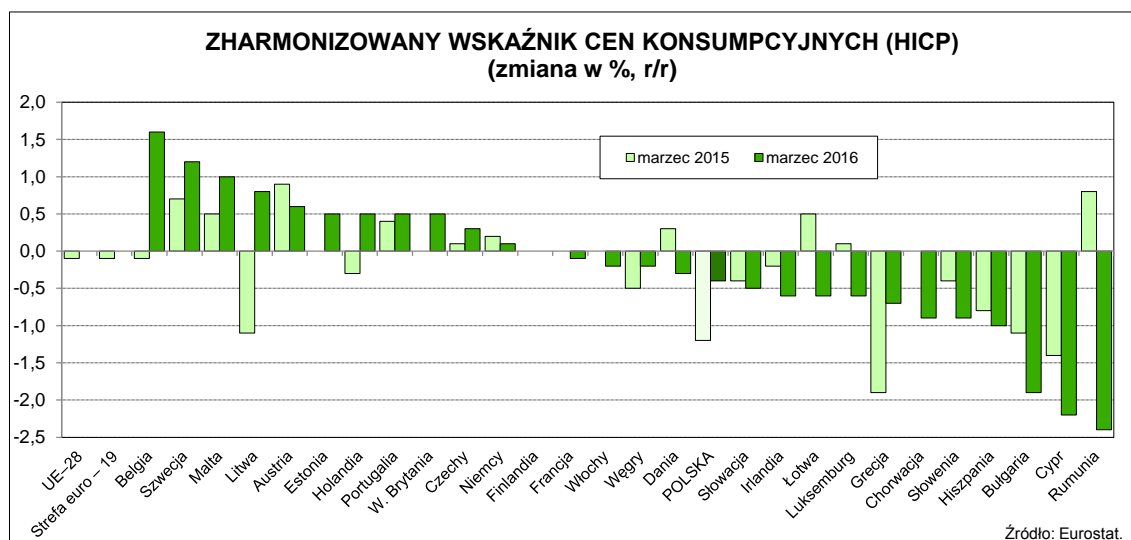
²⁴ Dane wyrównane dniami roboczymi; brak danych dla: Austrii i Cypru, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tych krajów.

Zharmonizowana stopa bezrobocia²⁵ w Unii Europejskiej ogółem w lutym br. ukształtowała się na poziomie sprzed miesiąca i wyniosła 8,9% (wobec 9,7% w lutym 2015 r.). Pomimo znacznych spadków w skali roku najwyższą stopą bezrobocia nadal charakteryzowała się Grecja²⁶ (24,4%), Hiszpania (20,4%), Chorwacja (15,1%), Cypr (12,6%) oraz Portugalia (12,3%). Wskaźnik bezrobocia na poziomie wyższym niż przeciętna dla UE ogółem notowano we Włoszech, na Słowacji, we Francji, na Łotwie oraz w Finlandii (w granicach 11,7%-9,2%). W lutym br. najniższą stopę bezrobocia wśród krajów ugrupowania notowano w Niemczech (4,3%), Czechach (4,5%), na Malcie (5,1%), w Danii (5,8%) oraz Austrii (6,0%). W Polsce w lutym br. zharmonizowana stopa bezrobocia wyniosła 6,8% (wobec 8,0% w lutym 2015 r.). W Stanach Zjednoczonych oraz w Japonii była niższa niż przed rokiem i wynosiła odpowiednio 4,9% i 3,3%.

²⁵ Brak danych dla: Estonii, Grecji, Węgier i Wielkiej Brytanii (stopa bezrobocia w IV kwartale 2015 r. dla tych krajów wyniosła odpowiednio 6,3%, 24,4%, 6,3%, 5,0%).

²⁶ Dane za styczeń 2016 r.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych (HICP) w marcu br. w Unii Europejskiej ogółem utrzymały się na poziomie podobnym do notowanego przed rokiem (wobec spadków po 0,1% przed miesiącem oraz w marcu ub. roku). W największym stopniu w skali roku wzrosły ceny towarów i usług konsumpcyjnych w Belgii (o 1,6%), Szwecji (o 1,2%), na Malcie (o 1,0%) oraz Litwie (o 0,8%). Wzrost cen notowano także w Austrii, Estonii, Holandii, Portugalii, Wielkiej Brytanii, w Czechach oraz w Niemczech (w granicach 0,6%-0,1%). Spadek cen w skali roku wystąpił w szesnastu krajach Unii Europejskiej, w tym najgłębszy w Rumunii (o 2,4%), na Cyprze (o 2,2%) oraz w Bułgarii (o 1,9%). Niższe niż w marcu ub. roku były ceny towarów i usług konsumpcyjnych m.in. w Hiszpanii, Chorwacji, Słowenii, Grecji, Irlandii, na Łotwie, w Luksemburgu oraz na Słowacji (w granicach 1,0%-0,5%), a także w Danii, we Włoszech, na Węgrzech oraz we Francji (w graniach 0,3%-0,1%). W Polsce w marcu br. ceny obniżyły się o 0,4% w skali roku (wobec spadku o 1,2% przed rokiem), w tym spośród grup towarów i usług konsumpcyjnych w największym stopniu obniżeniu uległy ceny związane z transportem (o 5,2%), rekreacją i kulturą (o 3,4%) oraz odzieżą i obuwiem (o 3,3%).

W marcu br. **ceny większości podstawowych surowców** na rynkach światowych były wyższe niż przed miesiącem, natomiast w skali roku uległy obniżeniu. Baryłka **ropy naftowej** (APSP²⁷) kosztowała 37,3 USD, tj. o 20,2% więcej niż przed miesiącem i o 29,3% mniej niż przed rokiem. Cena **gazu ziemnego** wynosiła 4,1 USD za mln BTU²⁸ (obniżyła się o 14,6% w porównaniu z lutym br. i o 56,0% w stosunku do marca 2015 r.). Za tonę **węgla** płacono 55,9 USD, tj. o 2,8% więcej w skali miesiąca i o 13,3% mniej w skali roku. Ceny **podstawowych metali**²⁹ w marcu br. wzrosły w porównaniu z notowanymi w poprzednim

²⁷ Average Petroleum Spot Price – przeciętna ważona liczona dla agregatu składającego się z następujących typów ropy naftowej: Brent, Dubai i West Texas Intermediate.

²⁸ BTU [British Thermal Unit – brytyjska jednostka ciepła].

²⁹ Miedź, aluminium, rudy żelaza, cyna, nikiel, cynk, ołów, uran.

miesiącu. Więcej płacono za **rudy żelaza** (o 20,2%), **cyny** (o 8,2%), **miedzi** (o 7,7%), **cynku** (o 5,4%), **niklu** (o 5,0%) oraz **ołowiu** (o 2,1%). Tańszy był natomiast **uran** (o 11,9%), zaś cena **aluminium** ukształtowała się na poziomie sprzed miesiąca. W skali roku w największym stopniu obniżyły się ceny **niklu** (o 36,6%), **uranu** (o 24,9%), **miedzi** (o 16,6%), **aluminium** (o 13,7%), **cynku** (o 11,2%), **cyny** (o 3,0%) oraz **rudy żelaza** (o 2,5%), nieznacznie wzrosła natomiast cena **ołowiu** (o 0,5%). Za funt **bawełny** na rynkach światowych w marcu br. płacono o 1,7% mniej niż w poprzednim miesiącu oraz o 5,6% mniej niż przed rokiem. Ceny ważniejszych zbóż nie zmieniły się istotnie w skali miesiąca, z wyjątkiem **pszenicy**, która podrożała o 3,0%. W skali roku natomiast obniżeniu uległy ceny **pszenicy** (o 19,1%), **jęczmienia** (o 9,5%), **kukurydzy** (o 8,7%) oraz **ryżu** (o 7,5%). Według danych Banku Światowego w marcu br. za uncję **złota** płacono 1245,1 USD, tj. więcej o 3,8% w skali miesiąca i o 5,6% w skali roku. Uncja **srebra** kosztowała 15,5 USD, tj. o 2,0% więcej niż w lutym br. oraz o 4,8% mniej niż przed rokiem.

Ceny wybranych surowców na rynkach światowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2014	2015	III 2015	2016			
				II	III		
	w USD				II 2016=100	w USD	III 2015=100

Międzynarodowy Fundusz Walutowy – Primary Commodity Indices

Ropa naftowa (APSP)							
[za baryłkę]	96,2	50,8	52,8	31,1	120,2	37,3	70,7
Gaz ziemny [za mln BTU]	10,5	7,3	9,3	4,8	85,4	4,1	44,0
Węgiel eksportowany							
z Australii [za tonę]	75,1	61,6	64,4	54,3	102,8	55,9	86,7
Bawełna [w centach							
za funt]	83,1	70,4	69,4	66,6	98,3	65,5	94,4
Miedź [za tonę]	6863,4	5510,5	5939,7	4598,6	107,7	4953,8	83,4
Aluminium [za tonę]	1867,4	1664,7	1773,9	1531,3	100,0	1531,0	86,3
Rudy żelaza [za tonę]	96,8	55,2	56,9	46,2	120,2	55,5	97,5
Cyna [za tonę]	21898,9	16066,6	17421,9	15610,1	108,2	16897,6	97,0
Nikiel [za tonę]	16893,4	11862,6	13755,5	8298,5	105,0	8717,3	63,4
Cynk [za tonę]	2161,0	1931,7	2028,7	1709,8	105,4	1801,7	88,8
Ołów [za tonę]	2095,5	1787,8	1792,5	1765,8	102,1	1802,2	100,5
Uran [za funt]	33,5	36,8	39,4	33,6	88,1	29,6	75,1
Pszenica [za tonę]	242,5	185,6	202,7	159,3	103,0	164,0	80,9
Kukurydza [za tonę]	192,9	169,8	174,2	159,7	99,7	159,1	91,3
Ryż [za tonę]	426,5	380,0	400,7	373,2	99,3	370,5	92,5
Jęczmień [za tonę]	146,1	127,9	133,8	120,1	100,8	121,1	90,5

Bank Światowy – Commodity Price Data

Złoto [za uncję]	1265,6	1160,7	1178,6	1199,5	103,8	1245,1	105,6
Srebro [za uncję]	19,1	15,7	16,2	15,2	102,0	15,5	95,2

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Wyszczególnienie		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
a - 2015													
b - 2016													
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób		a 5573	5573	5575	5577	5578	5583	5588	5593	5608	5617	5626	
b 5703		5711	5727	5727	5727	5727	5727	5727	5727	5727	5727	5727	
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób		a 1919	1919	1861	1782	1622	1586	1564	1539	1517	1531	1563	
b 1648		1653	1601	1601	1601	1601	1601	1601	1601	1601	1601	1601	
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %		a 11,9	11,9	11,1	10,7	10,2	10,0	9,9	9,7	9,6	9,6	9,8	
b 10,3		10,3	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :													
w złotych		a 3942,78	3981,75	4214,14	4123,26	4002,16	4039,70	4095,26	4024,95	4059,19	4110,77	4164,01	4515,28
b 4101,36		4137,55	4351,45	4351,45	4351,45	4351,45	4351,45	4351,45	4351,45	4351,45	4351,45	4351,45	4351,45
poprzedni miesiąc=100		a 90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
b 90,8		100,9	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2	105,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a 103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
b 104,0		103,9	103,3	103,3	103,3	103,3	103,3	103,3	103,3	103,3	103,3	103,3	103,3
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ — analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a 105,2	105,0	106,6	104,9	104,1	103,4	104,1	104,1	105,2	104,2	104,7	103,8
b 104,9		104,8	104,3	104,3	104,3	104,3	104,3	104,3	104,3	104,3	104,3	104,3	104,3
Przeciętne miesięczne emerytura i renta realna brutto: z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych		a 104,5	104,6	104,8	103,3	103,1	102,8	103,1	103,4	103,3	103,3	103,4	103,4
b 103,8		103,7	102,3	102,3	102,3	102,3	102,3	102,3	102,3	102,3	102,3	102,3	102,3
rolników indywidualnych		a 102,9	103,2	104,9	104,5	105,5	104,4	103,6	103,1	103,3	103,0	102,8	102,7
b 103,0		103,0	103,0	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5	100,5
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych: poprzedni miesiąc=100		a 99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
b 99,5		99,9	99,9	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a 98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
b 99,1		99,2	99,1	99,1	99,1	99,1	99,1	99,1	99,1	99,1	99,1	99,1	99,1
grudzień poprzedniego roku=100		a 99,8	99,6	99,8	100,3	100,3	100,3	100,2	99,9	99,6	99,7	99,6	99,5
b 99,5		99,4	99,4	99,5	99,5	99,5	99,5	99,5	99,5	99,5	99,5	99,5	99,5
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu: poprzedni miesiąc=100		a 99,9	99,9	100,1	99,6	100,4	100,6	99,6	99,3	99,9	100,1	100,0	99,8
b 99,5		99,6	99,6	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a 97,2	97,2	97,5	97,3	97,9	98,6	98,2	97,3	97,2	97,7	98,2	99,2
b 98,8		98,5	98,3	98,3	98,3	98,3	98,3	98,3	98,3	98,3	98,3	98,3	98,3
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej: poprzedni miesiąc=100		a 99,9	99,9	100,0	100,0	99,9	100,0	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
b 99,9		99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9	99,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		a 99,5	99,6	99,7	99,7	99,7	99,6	99,6	99,4	99,4	99,3	99,3	99,1
b 99,3		99,3	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2

1 Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

		Wyszczególnienie											
		a - 2015											
		b - 2016											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	96,8	101,4	113,4	92,0	98,6	104,6	98,7	92,9	115,1	101,9	97,4	96,4
	b	91,9	106,9	106,8									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		101,6	105,0	108,8	102,4	102,8	107,4	103,8	105,3	104,0	102,4	107,8	106,7
	b	101,3	106,8	100,5									
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):													
	poprzedni miesiąc=100	34,8	116,7	128,2	108,7	106,4	112,5	103,4	99,2	111,6	104,2	96,6	127,7
	b	31,9	114,3	120,6									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		101,3	99,7	102,9	108,5	101,3	97,5	99,9	104,8	97,5	94,8	101,2	99,6
	b	91,4	89,5	84,2									
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)		11744	21237	31704	42148	52557	63979	76890	88123	101420	116364	130138	147821
	b	11543	24229	37313									
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):													
	poprzedni miesiąc=100	78,0	98,4	117,1	97,4	100,5	101,0	102,2	98,2	99,9	104,7	94,1	122,0
	b	75,1	101,3	113,6									
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100		103,6	102,4	106,6	101,5	104,7	106,6	103,5	102,0	102,9	103,6	105,7	107,0
	b	103,2	106,2	103,0									
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)		-586,9	-11324,0	-16660,1	-16693,1	-19631,1	-26139,8	-26591,6	-25860,4	-31136,1	-34487,9	-36128,7	-42606,7
	b	1759,9	-3098,3	.									
Średnie kursy walut w zł – NBP:													
	100 dolarów USA	367,39	367,66	381,38	373,47	365,20	371,03	377,34	376,85	375,13	378,07	395,71	394,17
	b	403,97	395,65	386,44									
100 euro		427,97	417,76	412,78	402,91	407,83	415,97	415,40	419,36	421,69	424,60	425,03	429,05
	b	439,35	439,60	429,34									
100 franków szwajcarskich		392,73	393,22	389,12	388,12	392,11	398,17	396,27	389,29	386,05	390,37	392,36	396,23
	b	401,76	398,95	393,11									
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:													
	eksport	58874,9	59612,4	65761,0	60490,2	59786,8	62942,3	61281,9	55634,1	66170,0	68641,5	67794,6	60258,5
	b	59464,8	63907,4	.									
import		56836,4	57103,6	63970,5	60795,7	57042,2	62518,2	63305,7	56174,9	65489,0	66225,6	64648,0	57609,6
	b	56322,6	61285,7	.									
saldo		2038,5	2508,8	1790,5	-305,5	2744,6	424,1	-2023,8	-540,8	681,0	2415,9	3146,6	2648,7
	b	3142,2	2621,7	.									

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2010 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Dane wstępne.

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^e		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych			Produkcja przemysłowa ^b		Produkcja w budownictwie ^b				
	2015	2015 ^c		I 2016	I 2015	II 2015	I 2016	II 2015	III 2015	II 2015	I 2016	II 2015	I 2016	II 2016		
		III kw.	IV kw.												import	saldo
	zmiana w % w skali roku															
w mild euro																
zmiana w % w skali roku																
UE-28	1,9	1,9	1,8	.	.	9,7	8,9	8,9	-0,1	0,0	1,8	2,7	0,8	-1,0	3,7	2,3
Strefa euro - 19	1,6	1,6	1,6	.	.	11,2	10,4	10,3	-0,1	0,0	2,0	2,9	0,8	-3,8	4,9	2,5
Austria	0,9	0,9	1,2	0,0	0,5	5,4	6,0	6,0	0,9	1,0	2,0	1,4	.	-6,1	-4,5	.
Belgia	1,4	1,3	1,4	2,5	-1,0	2,2	1,2	8,6	-0,1	1,1	-4,1	5,6	6,0	-5,5	4,6	-0,7
Bułgaria	3,0	2,9	3,0	1,0	-8,2	0,0	-0,2	7,4	-1,1	-1,0	2,1	2,2	2,1	0,7	-10,4	-1,9
Chorwacja	1,6	2,7	2,0	4,6	10,8	-0,5	-0,4	15,1	0,0	-0,6	0,2	9,3	4,4	-1,2 ^d	.	.
Cypr	1,6	2,3	2,7	-56,5	-15,3	-0,2	-0,1	12,6	-1,4	-2,2	1,5	9,8	.	-13,5 ^d	.	.
Czechy	.	4,6	4,0	10,3	3,8	2,0	1,3	4,5	0,1	0,5	4,9	3,8	1,4	7,3	-8,1	-3,1
Dania	1,2	0,7	0,5	-4,2	-5,1	0,5	0,5	5,8	0,3	0,1	-2,4	5,0	3,7	4,8	6,4	.
Estonia	1,1	1,1	0,8	-10,1	1,4	-0,1	0,0	6,4	0,0	0,4	3,6	-0,2	-1,6	-3,2 ^d	.	.
Finlandia	0,5	0,4	0,9	-9,7	-7,8	-0,4	-0,3	9,3	0,0	-0,1	-3,8	-2,1	1,4	4,5	8,7	.
Francja	1,2	1,2	1,4	-0,4	-0,2	-5,8	-5,7	10,2	0,0	-0,1	1,4	1,6	0,6	-7,3	0,8	-5,3
Grecja	-0,2	-1,7	-0,8	-8,4	-7,1	-1,2	-1,3	24,4	-1,9	0,1	1,6	4,8	-3,0	46,0 ^d	.	.
Hiszpania	3,2	3,4	3,5	-0,9	-1,2	-2,2	-2,3	20,4	-0,8	-1,0	1,1	3,5	2,2	0,8	19,5	13,0
Holandia	2,0	1,9	1,2	-2,6	-3,5	5,2	5,0	6,5	-0,3	0,3	6,1	-4,0	-2,8	2,6	6,5	4,6
Irlandia	7,8	7,1 ^a	9,3 ^a	6,4	-10,0	4,1	3,1	8,8	-0,2	-0,2	40,2	43,1	-2,5	9,4 ^d	.	.
Litwa	1,6	1,7	1,9	2,2	-6,3	0,0	-0,2	8,8	-1,1	0,5	5,8	9,2	6,3	10,1 ^d	.	.
Luksemburg	4,8	5,7	3,0	-2,5	-5,3	-0,2	-0,3	6,3	0,1	-0,3	3,6	5,6	4,3	-9,8	13,2	.
Łotwa	2,7	3,3	2,3	-11,2	-11,9	-0,1	-0,1	10,1	0,5	-0,6	-1,7	4,6	3,8	-0,1 ^d	.	.
Malta	6,3	7,1	5,8	5,1	-2,0	-0,1	-0,1	5,1	0,5	1,0	3,6	-8,6	-4,6	11,2 ^d	.	.
Niemcy	1,7	1,7	1,3	-1,5	-5,8	19,1	16,2	4,3	0,2	-0,2	0,9	1,9	0,9	-7,0	1,7	5,8
Polska	3,6	3,5	4,1	-2,0	-3,8	0,7	0,5	6,8	-1,2	-0,2	4,9	3,7	2,9	-0,3	-6,2	-10,6
Portugalia	1,5	1,4	1,3	-2,4	-1,4	-0,7	-0,6	12,3	0,4	0,2	-1,7	-0,2	1,2	-3,7	-4,9	-3,8
Rumunia	3,8	3,6	3,8	-1,6	3,1	-0,4	-0,2	6,5	0,8	-2,1	3,7	-1,5	-0,5	16,5	0,4	8,1
Słowacja	3,6	3,8 ^a	4,0 ^a	0,8	1,1	0,2	0,2	10,3	-0,4	-0,3	11,1	1,6	7,4	3,8	16,4	18,8
Słowenia	2,9	2,2	2,6	0,8	-5,0	0,2	0,1	8,3	-0,4	-0,9	6,9	6,5	6,5	6,0	-24,3	-30,8
Szwecja	4,1	4,2	4,5	-1,6	-0,7	0,2	0,2	7,1	0,7	0,8	-3,7	5,0	3,5	7,2	22,0	11,3
Węgry	2,9	2,6	3,0	2,2	4,1	0,4	0,5	5,9	-0,5	0,3	5,9	2,2	1,9	3,4	-20,2	-19,3
Wielka Brytania	2,3	2,2	2,1	-3,2	-5,4	-12,6	-14,0	5,5	0,0	0,3	0,4	0,3	-1,4	6,3	-2,9	1,4
Włochy	0,8	0,8	1,0	-3,6	-3,2	0,0	0,1	11,6	0,0	-0,2	0,2	3,8	1,2	-1,9	-1,7	0,3

^a Dane wyrównane sezonowo. ^b Dane wyrównane dniami roboczymi. ^c Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. ^d I kw. 2015 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^{ab}				Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a				Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)				Produkcja przemysłowa ^a				Produkcja w budownictwie ^a			
	2015		2015		I 2016		I 2015		2016		2015		2016		2015		2016		2015		2016			
	III kw.	IV kw.	III kw.	IV kw.	eksport	import	saldo	I	II	I	II	III	II	III	II	I	II	I	II	I	II			
	zmiana w % w skali roku				w mld USD				w %				zmiana w % w skali roku				zmiana w % w skali roku							
OECD	2,1^c	2,1^c	2,0^c	-8,8	-8,4	-37,4	-37,3	7,0	6,5	6,5	0,6	1,0	1,5	1,0	1,5	1,0	1,4	7,6	1,4	7,6	1,4	7,6		
w tym:																								
Australia	2,5	2,7	3,0	-24,0	-12,5	-1,5	0,6	6,3	6,0	5,8	1,3 ^d	·	2,6 ^d	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	
Chile	2,1 ^c	2,4 ^c	1,4 ^c	-10,0	-10,1	0,6	0,6	6,1	6,1	·	4,2	4,7	-0,3	-4,4	1,2	1,78	-13,4	-41,8	1,2	1,78	-13,4	-41,8		
Islandia	4,0	2,7	3,4	-2,6	12,5	-0,1	0,0	4,2	3,2	3,1	1,6	2,2	1,5	15,4	·	·	·	·	·	·	·	·		
Izrael	2,5	2,6	2,2	-2,4	1,3	-0,2	-0,1	5,3	5,1	5,3	-1,0	-0,2	-1,5	-0,7	·	·	·	·	·	·	·	·		
Japonia	0,5 ^c	1,7 ^c	0,8 ^c	-10,7	-16,2	0,6	-2,9	3,5	3,2	3,3	2,3	0,3	-2,2	-2,2	·	·	·	·	·	·	·	·		
Kanada	1,2	1,1	0,5	-11,1	-10,6	-0,2	0,0	6,9	7,2	7,3	1,2	1,4	0,0	1,0	·	·	·	·	·	·	·	·		
Korea Południowa	2,6	2,8	3,1	-19,2	-17,3	6,3	8,7	3,8	3,5	4,1	0,4	1,3	-0,3	-0,8	0,7	0,4	·	·	·	·	·	·		
Meksyk	2,5	2,7	2,5	-5,4	-4,0	-1,9	-1,5	4,4	4,2	4,2	3,1	2,9	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·		
Norwegia	1,6	2,6	0,3	-28,3	-12,9	0,9	2,7	4,1	4,8	·	2,0	3,1	2,0	0,0	-1,6	2,3 ^d	·	·	·	·	·	·		
Nowa Zelandia	2,5	2,3	2,3	-5,6	-3,3	-0,1	0,0	5,8 ^d	·	·	0,3 ^d	·	0,1 ^d	·	·	·	·	·	·	·	·	·		
Stany Zjednoczone	2,4	2,1	2,0	-9,5	-5,7	-62,6	-61,1	5,5	4,9	4,9	-0,1	1,0	3,5	-0,7	-1,0	4,9	16,2	15,2	4,9	16,2	15,2			
Szwajcaria	0,9	0,6	0,3	-4,9	-6,7	3,3	3,2	4,4 ^d	·	·	-0,9	-0,8	1,5 ^d	·	·	·	·	·	·	·	·	·		
Turcja	4,0 ^c	5,1 ^c	4,4 ^c	-18,7	-17,3	-4,6	-5,3	10,1	·	·	7,6	8,8	0,8	·	·	·	·	·	·	·	·	·		
Białoruś	-3,9 ^c	-4,4 ^c	-4,2 ^c	·	·	·	·	0,8 ^e	1,1 ^e	1,1 ^e	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·		
Brazylia	-3,8	-4,5	-6,0	-16,0	-36,6	3,5	-0,2	5,7 ^d	·	·	8,1	10,4	-5,7	-11,4	-13,2	-11,9	·	·	·	·	·	·		
Chiny	6,9 ^c	6,9 ^c	6,8 ^c	-11,9	-17,2	54,1	52,5	·	·	·	1,4	2,3	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·		
Indie	7,3 ^c	7,3 ^c	7,5 ^c	-10,7	-9,3	-7,8	-8,2	·	·	·	6,3	5,5	4,8	-1,5	·	·	·	·	·	·	·	·		
Rep. Pd. Afryki	1,3	1,2	0,3	-23,5	-29,6	-0,4	-1,2	25,9 ^d	·	·	4,0	7,0	·	·	·	·	·	·	·	·	·	·		
Rosja	·	·	·	-35,6	-18,8	6,3	14,6	5,3 ^d	·	·	16,9	8,1	-1,3	-1,7	-0,8	43,5 ^d	·	·	·	·	·	·		
Ukraina ^f	-9,9	-7,2	-1,4	-31,9	-23,0	-0,3	-0,3	9,6 ^d	·	·	45,8	32,7	-21,4	-1,7	7,6	-32,4	-11,4	·	·	·	·	·		

^a Dane wyrównane sezonowo. ^b Dane na podstawie SNA 2008. ^c Dane na podstawie SNA 1993. ^d I kw. 2015 r. ^e Rejestrowana stopa bezrobocia. ^f Dane nie obejmują czasowo okupowanego terytorium Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, GUS — dane pobrano w dn. 21.04.2016 r.